

Årsmelding 2024

-Folkekirke hver dag og til fest!

Meningen med meg

DEN NORSKE KIRKE
Borg biskop og bispedømmeråd

Innhold

Folkekirke på hverdag og til fest	4
Introduksjon til virksomheten og hovedtall.....	5
Kirken i tall	7
Årets resultater- Resultatmål og nøkkelindikatorer for Borg BDR 2024	8
Strategi 1 Kirken åpner rom for tro	10
1.1 Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet	10
Resultatmål 1.1.1: Øke antall deltakere på gudstjenester	10
Resultatmål 1.1.2 Flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenesten og følger opp forsoningsarbeidet.....	13
Resultatmål 1.1.3 Oppslutningen om kirkelig gravferd og vielser holdes stabil	13
Resultatmål 1.1.4: Flere opplever tilhørighet og fellesskap ved å søke dåp, konfirmasjon og delta i barne- og ungdomsaktiviteter	16
Resultatmål 1.1.5 Flere synger i kor og deltar i musikalske fellesskap	23
Resultatmål 1.1.6 Flere medlemmer opplever at kirken setter ord på mye av det som er viktig for dem.....	24
1.2 Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle	25
Resultatmål 1.2.1 Kirken deltar aktivt i samfunnsdebatten og på ulike arenaer i det offentlige rom.	25
Resultatmål 1.2.2 Kirken samhandler med ulike trossamfunn	27
Resultatmål 1.2.3: Følge opp utredning om kirkens forhold til jødedom og jøder	27
1.3 Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke.....	28
Resultatmål 1.3.1 Økt rekruttering til kirkelige stillinger	28
Resultatmål 1.3.2 Kirken har en velfungerende organisasjon.....	30
Resultatmål 1.3.3 Kompetanseutvikling styrkes.....	32
2. Strategi Kirken er der livet leves	34
2.1 Styrker kirke som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner	34
Resultatmål 2.1.1 Vekst i antall deltakere på konserter og kulturarrangement	34
Resultatmål 2.1.2 Styrker og fornyer kirkelig kulturarv lokalt og nasjonalt.....	36
Resultatmål 2.1.3 Skoler og andre aktører formidler kirkens kulturarv.....	40
2.2 Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftmålene - lokalt, nasjonalt og globalt	43
Resultatmål 2.2.1 Flere sokn med diakonale planer og samarbeidsavtaler.....	44
Resultatmål 2.2.2 Kirken bidrar til å redusere klimagassutslipp	45
Resultatmål 2.2.3 Kirken reduserer fattigdom lokalt og globalt	46
Resultatmål 2.2.4 Kirke bidrar til å styrke psykisk helse	47
Resultatmål 2.2.5 Kirken bidrar til å redusere ensomhet.....	47
Resultatmål 2.2.6 Kirken bidrar til fred og rettferdighet i verden.....	51
2.3 Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører	52

Resultatmål 2.3.1 Samarbeid menighet-misjon styrkes.....	52
Resultatmål 2.3.2 Styrker samarbeid og samhandling med organisasjoner og andre aktører i lokalsamfunnet	52
Resultatmål 2.3.3 Barne- og ungdomsorganisasjoner deltar i større grad inn i menighetene	55

3.Kirken er mer for flere 56

3.1 Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt	56
Resultatmål 3.1.1 Kirkens digitale nærvær øker	56
Resultatmål 3.1.2 Universell utforming i og av kirken styrkes	57
Resultatmål 3.1.3 Kirken når flere på ulike møteplasser og arenaer Resultatmål 3.2.5 Kirken bidrar til nyskaping og innovasjon.....	60
3.2 Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på.....	61
Resultatmål 3.2.1 Flere opplever tilhørighet og fellesskap ved å delta i barne- og ungdomsaktiviteter	61
Resultatmål 3.2.2 Flere unge 15-18-30 deltar aktivt gjennom råd og ting i kirkedemokratiet.....	65
Resultatmål 3.2.3 Kirken styrker sin rolle som sivilsamfunnsaktør	66
Resultatmål 3.2.4 Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge	66
3.3 Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena	68
Resultatmål 3.3.1 Flere kirkelige medarbeidere trives i jobben og opplever et inkluderende og likestilt arbeidsmiljø.....	68
Resultatmål 3.3.2 Flere engasjerer seg til frivilligoppdrag i kirken	71
Resultatmål 3.3.3 Kirken er en attraktiv og synlig arbeidsgiver	72
Resultatmål 3.3.4 Kirkens verktøy for digital samhandling utnyttes.....	73

Om kildene: Det er flere kilder til tallene med ulik validitet og datakvalitet.

SSBs kirkeårsstatistikk 2025- har valide tall. Vi ser at datakvalitet på aktiviteter på institusjon/sykehjem, åpne kirker, sjelesorgsamtaler, ungdomsgudstjenester og frivillighet har ulik kvalitet.

Kirkerådet 2025, medlemsregisteret. Valide tall, med kjente svakheter for manglende registreringer av kirkelige handlinger.

Borg bispedømmeråd 2023 Medlemsundersøkelse Borg. Valide tall.

Borg bispedømmeråd 2025 Diakoniarbeidet i soknene i Borg. Valide tall.

Borg bispedømmeråd 2025 Diverse evalueringer av kurs og samlinger.

Borg bispedømmeråd Digital rapportering 2025. Omtrentlige tall, ikke alle sokn har rapportert.

Trosopplæringsrapportering 2025 Valide tall.

Folkekirke på hverdag og til fest

2024 har vært et år preget av betydelig fremgang og positive trender for Den norske kirke i Borg. Den norske kirke i Borg gir nå mennesker rammer for viktige hendelser i livet på samme nivå som før koronapandemien. 13 000 kirkelige handlinger (dåp, vielse, gravferder og konfirmasjoner) ble gjennomført av medarbeidere hos begge arbeidsgivere i 2024. Våre strategier har vært å åpne rom for tro, være der livet leves, og være mer for flere. Gjennom målrettet samarbeid mot felles mål har vi oppnådd resultater som styrker vårt arbeid som en relevant og engasjert folkekirke.

Synlighet og relevans i samfunnet

Den norske kirke i Borg har i 2024 vært synlig og relevant i samfunnet. Vi har et stort diakonalt arbeid med 451 tiltak i 80 sokn, og antall samtaler med vigslede ansatte har økt med 10 % til 6000. Kirkene i Borg har rommet 1600 konserter og andre arrangementer med totalt 160 000 deltagere, en økning på 9 %. Vår digitale kirke har nådd enda flere, og vi har hatt 2000 dager med åpne kirker. Innsamlede midler via givertjeneste og ofringer har økt med 20 % til 27,5 millioner kroner, og antall frivillige har økt med 20 % til 10 000 frivillige totalt.

Tilhørighet og fellesskap

Det store dåpsarbeidet gir resultater med en økning i antall døpte med 7 % til 3117, og andelen døpte av fødte har økt med ett prosentpoeng til 42 %. Når vi korrigerer for fødte av innvandrere og norskfødte av innvandrere, er andelen døpte 68 %. Antall konfirmanter er stabil på 4161, og andelen konfirmanter av døpte 14-15 åringer har økt til 76 %. Våre barne- og ungdomsaktiviteter har nådd 30 000 deltagere, og ytterligere 29 000 barn og unge har blitt nådd gjennom samarbeid med skoler og barnehager.

Inkluderende og trosstyrkende fellesskap

Vi har gjennomført 6017 gudstjenester, hvorav 4482 på søn- og helligdager. Det er samme antall

gudstjenester som i 2023. Nasjonalt er det en nedgang på 10 % i antall gudstjenestedeltakere, men i Borg har vi en økning på 3 % til 477 000 gudstjenestedeltagere. Antall vigslar har økt med 8 % til 791, og antall gravferder har økt med 5 % til 4823. Hele 64 sokn har tilbud rettet mot folk som møter funksjonshindringer. Antall deltagere på babysang/småbarnsang har økt 25 % til 4350.

Videre satsinger

Vi ser at vi har svært gode resultater for arbeidet med strategien Kirken er der livet leves. Det er gledelig. Dette arbeidet må vi som aktiv folkekirke fortsette. Samtidig ser vi at arbeidet med å åpne rom for tro gjennom bedre medlemskommunikasjon, økt fokus på gravferd og fortsatt fokus på dåp blir viktig framover. Skolekirkesamarbeidet må finne løsninger på hvordan julearrangementer i kirkene kan være inkluderende og ikke splittende. Strategisk ressursbruk rundt gudstjenester og hverdagsarrangementer vil være viktig for å møte folks behov og få lokale ressurser til å strekke til. Kulturkirken og sorgarbeidet har stort potensiale for at kirken kan være mer for flere, og vi vil arbeide for flere åpne kirker når folk trenger det.

Samarbeid i Borg

Våre resultater skyldes det gode samarbeidet vi har i Borg. Dyktige ledere og fleksible ansatte har bidratt til å realisere felles strategiske mål. Tydelig samarbeid med felles mål og satsinger har vist seg å gi resultater. Sammen skaper vi en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena. Vi ser frem til å fortsette dette samarbeidet slik at flere får erfare mer himmel på jord i årene framover.

Karin-Elin Berg
leder

Kari Mangrud Alvsvåg
biskop

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget

Borg biskop og bispedømmeråd er den regionale ledelsen for Den norske kirke i Borg bispedømme. Borg bispedømmeråd er det demokratiske organ som leder arbeidet i Borg bispedømme. Bispedømmerådets hovedoppgave er å ha sin oppmerksomhet henvendt mot alt som kan vekke og nære det kristelige liv i menighetene. Bispedømmerådet skal fremme samarbeidet mellom det enkelte menighetsråd og andre lokale arbeidsgrupper innen bispedømmet. Bispedømmerådet ansetter bispedømmets prester og proster.

Hovedmålet er å støtte opp under Den norske kirke i samsvar med Grunnloven § 16.

« Alle Indvaanere av Riget have fri Religionsøvelse. Den norske Kirke, en evangelisk-luthersk Kirke, forbliver Norges Folkekirke og understøttes som sådan af Staten.....»

Fra dette hovedmålet er det utledet følgende mål:

- Den norske kirke skal være en landsdekkende, lokalt forankret kirke.
- Den norske kirke skal ha en oppslutning som bekrefter dens karakter som folkekirke.
- Den norske kirke skal formidle evangelisk-luthersk tro og tradisjon og tilby trosopplæring til alle barn.
- Den norske kirke skal være organisert i samsvar med demokratiske prinsipper og verdier.

Borg bispedømmeråd utviklet ut fra disse fire hovedmålene, resultatmål for Den norske kirke og strategiplan for Den norske kirke, tre strategiske mål og 28 resultatmål for sin virksomhet.

Bispedømmerådet består av ni valgte medlemmer pluss biskop og har stiftsdirektør som daglig leder. Ungdomsrådet i Borg har seks valgte medlemmer og to vara.

Borg bispedømmeråd har i 2024 bestått av:

Leder: Karin-Elin Berg

Nestleder: Erling Birkedal

Medlemmer: Hallvard Mosdøl, Jostein Ådna, Marianne Friise Antonsen, Marvin Oskar Halvorsen, Cornelia Bernadotte Nordenstam, Kristine Lund Almås og Halvard Sand.

1. vara listene: Isak Kogstad, Mina F. Nango, Mathilde Thompson Sand og David Pletten Aasgard.

Borg biskop: Kari Mangrud Alvsvåg

Borg Ungdomsråd har i 2024 bestått av: (Valgt på Ungdomstinget i mars)

Leder: Aurora Strand Botnermyr

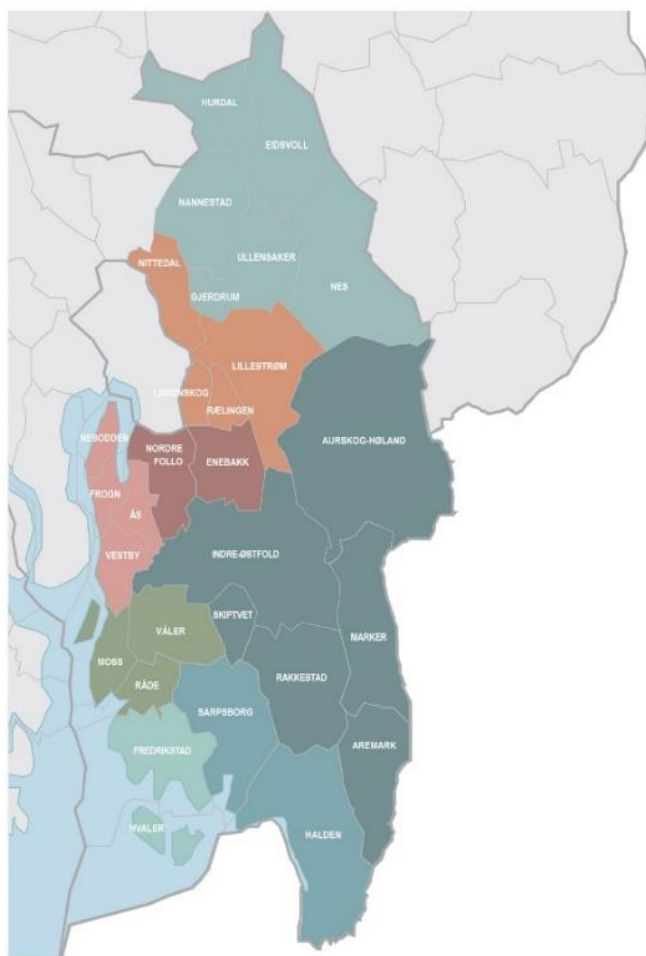
Nestleder: Ethan Vatvedt

Medlemmer: Tobias Holt Brodersen, Milja Brun, Sanna Løland, Tiril Solberg Mossige.

Vara: Sigurd Harald Thomassen og Olav Solberg Mossige,

Omtale av organisasjonen

Borg bispedømmeråd hadde i 2024 totalt 155,5 årsverk, fordelt på 144,5 opprettede presteårsverk og 11 årsverk i sekretariatet. Prostene og sekretariatets ledergruppe utgjør bispedømmets daglige ledelse. Biskopen leder prostene og prestedtjenesten. Prostene er som hovedregel medlem i kirkelige fellesråd og styrer prestedtjenesten i prostiet. Stiftsdirektøren leder virksomheten i sekretariatet. De to seksjonene personal og service, og kirke og samfunn, har hver sin seksjonsleder. Sekretariatet for Borg biskop og bispedømmeråd holder til i Fredrikstad.

Illustrasjonen viser Borg bispedømme med oversikt over de 29 kommunene fordelt i bispedømmets 8 prostier.

Samarbeidsaktører

Borg bispedømmeråd samarbeider med Borg kirkevergelag, Dialogforum Østfold, Kirkens Bymisjon, Kirkens Nødhjelp, Kirkens SOS, Kirkens Familievern, IKO – Institutt for kirke og oppvekst, Håpets katedral AS, Borgleden Pilegrimssenter AS, Oslo Pilegrimssenter.

Gjennom Samarbeidsrådet for Menighet og Misjon (SMM) samarbeider Borg med Areopagos, Den Norske Israelmisjon, Det Norske Misjonsselskap, HimalPartner, Misjonsalliansen, Normisjon og Stefanusalliansen. Gjennom Samarbeidsrådet for Barne- og Ungdomsorganisasjoner i Borg (SBU Borg) samarbeider biskop og bispedømmerådet med NMSU, Hekta, Søndagsskoleforbundet, Acta, NLMU, Ung kirkesang, KFUK/M, KRIK, Skjærgårdsgospel og Changemaker.

Samarbeidet med Svenska kyrkan Gøteborg stift og The Evangelical Lutheran Church in Jordan and The Holy Land (ELCJHL) fortsetter også.

Kirken i tall

Nøkkeltall medlemmer

Prosti	Antall sokn	Medlemmer DnK			% endring 23-24	Folketall			% endring siste år	Andel medlemmer i % av folketall	
		2017	2023	2024		2017	2023	2024		2024	% endring siste
Fredrikstad domprosti	11	56883	54767	54441	-0,6	85517	90017	90639	0,7	60,1	-0,8
Søndre Borgesyssel	16	58036	56529	56019	-0,6	86580	91706	92177	0,5	60,8	-0,9
Vestre Borgesyssel	7	39364	38454	38135	-0,8	61607	66079	66658	0,9	57,2	-1,0
Østre Borgesyssel	15	56608	54815	54569	-0,7	78106	82408	83247	1,0	65,6	-1,0
Søndre Follo	11	44180	42721	42428	-0,2	72592	78263	79234	1,2	53,5	-1,0
Nordre Follo	8	44240	42181	41926	-0,9	69003	75042	76217	1,6	55,0	-1,2
Nedre Romerike	14	100067	96037	95157	-0,8	163910	188370	192307	2,1	49,5	-1,5
Øvre Romerike	20	72336	71788	71546	-0,8	105751	122940	125295	1,9	57,1	-1,3
Sum Borg bispedømme	102	471714	457292	454221	-0,7	723066	794825	805774	1,4	56,4	-1,2

Kilde: Medlemsregisteret og SSB 2025. Tidsseriene er korrigert for medlemstall uten tilhørige.

Volumtall 2024

	2016	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Endring i % siste år	Endring i % fra 2019
Antall dåpshandlinger	3832	3344	2527	3049	3346	2902	3117	7,4	-6,8
Antall konfirmerte	4671	4425	4296	4307	4059	4164	4161	-0,1	-6,0
Antall kirkelige vigsler	937	778	466	926	935	732	791	8,1	1,7
Antall kirkelige gravferder	4587	4512	4537	4677	4909	4641	4898	5,5	8,6
Antall gudstj. totalt	6367	6374	5115	5320	6164	6024	6017	-0,1	-5,6
Ant. deltakere gudstj. totalt	595192	567364	230737	233729	451291	464741	477633	2,8	-15,8

Kilder: SSB og Kirkerådet 2025. NB! Antall handlinger påvirkes av antall personer i årskull og antall medlemmer.

Årets resultater- Resultatmål og nøkkelindikatorer for Borg BDR 2024

Innsatsområder	Resultatmål:	Resultat 2024 versus 2023
Strategi Kirken åpner rom for tro		
1.1 Forkynter evangeliet til mennesker gjennom livet	1.1.1 Øke antall deltagere på gudstjenester	477 000 deltagere i gudstjenester totalt: Økning på 3 %.
	1.1.2 Flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenestelivet	Antall menigheter som inkluderer samisk språk i lokal gudstjenesteordning økte fra 21 til 34. økning på 60%.
	1.1.3. Oppslutningen om kirkelig gravferd holdes stabil og vigslers holdes stabilt	Andel kirkelige gravferder av døde medlemmer ned 4 prosentpoeng fra 101 til 97%. Antall vigslers 791, opp 8%.
	1.1.4 Flere opplever tilhørighet og fellesskap med å søke dåp, konfirmasjon og delta i barne og ungdomsaktiviteter	Antall døpte 3117- oppgang på 7,4 %. Konfirmasjon: andel 15-årige medlemmer 2 %poeng opp til 76%. Oppgang på 8% i antall deltakere på breddetiltak barn og unge
	1.1.5 Flere synger i kor og deltar i musikalske fellesskap	Antall kor for barn og medlemmer er uendret fra 2023. Antall kor for voksne og medlemmer er ned 4% fra 2023.
	1.1.6 Flere medlemmer opplever at kirken setter ord på det som er viktig for dem	Andelen medlemmer som er enige i at «kirken setter ord på mye av det som er viktig for meg» var i 2023 på 21 %.
1.2 Fremmer verdier som utfordrer og bygger et godt samfunn for alle	1.2.1 Kirken deltar i samfunnsdebatten og på ulike arenaer i det offentlige rom	Pride, 22.juli, verdensdagen for psykisk helse og allehelgen i offentlige rom. 41 steder for lysutdeling allehelgen økt 10%
	1.2.2 Kirken samhandler med ulike trossamfunn	Antall fora/tiltak for religionsdialog er stabilt, og delvis økende. Etablering av dialogforum Romerike, arbeid med etablering av STL Borg.
	1.2.3 Følge opp utredning om kirkens forhold til jødedom og jøder	Rapporten er behandlet i flere prostemøter. Markeringer av deportasjonsdagen og og fagdager i flere prostier
1.3 Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke	1.3.1 Økt rekruttering til kirkelige stillinger	Antall søkere til prestestillinger har økt fra 2,2 til 3 pr stilling og mange på VTV. Få vigslings og svak rekruttering til diakon, kateket og kantor.
	1.3.2 Kirken har en velfungerende organisasjon	God oppslutning på samlinger for råd og mellom arbeidsgiverne. Iverksatt prosjekt for samledelse.
	1.3.3 Kompetanseutvikling styrkes	Nye tiltak; sokneprestsamling, nye webinar, felles HMS-kurs og felles nytilsattdag. God oppslutning fagdager og webinar.
Strategi Kirken er der livet leves		
2.1 Styrker kirken som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner	2.1.1. Vekst i antall deltakere på konserter og kulturarrangement	Antall arrangementer har økt med 19 %. Totalt alle arr, både kirkens og eksterne, samlet 160.000 deltagere, opp 14%
	2.1.2 Styrker og fornyer kirkelig kulturarv lokalt og nasjonalt	Flere åpne kirker (opp 9 %). 5 fellesråd har fått prosjektstøtte fra kirkebevaringsfondet.
	2.1.3 Skoler og andre aktører formidler kirkens kulturarv	Ant. avdelinger og klasser i barnehager og klasser i skolekirke samarbeidet har økt med 15 %. Totalt 1526 avd./klasser
	2.2.1 Flere sokn med diakonale planer og samarbeidsavtaler	Diakonale ungdomssatsinger har økt med 9 tiltak. Antall formelle og uformelle avtaler ligger stabilt.
	2.2.2 Kirken bidrar til å redusere klimagassutslipp	Reduksjon. Utslipp på 7100 kg CO2, kvote er 9036 kg.
2.2 Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene	2.2.3 Kirken reduserer fattigdom lokalt og globalt	Innsamlet beløp i fasteaksjon økt med 4 % fra 3,7 mill NOK til 3,85 mill NOK. Vipps-aksjon til ELCJHL 150 000 kr.
	2.2.4 Kirken bidrar til å styrke psykisk helse	Sjelesorgsamtaler holder seg stabilt, økning i samtaler med vigslert ansatt på 10%. Totalt 12 645 samtaler. Antall sorggrupper har nedgang på 3,4% fra 203 til 196.
	2.2.5 Kirken bidrar til å redusere ensomhet	Sykehjemsandakter har hatt en økning på 11,6%. I tillegg kommer en rekke tilbud om ulike aktiviteter og møteplasser for alle aldersgrupper. Se også punkt 3.1.3.

	2.2.6 Kirken bidrar til fred og rettferdighet i verden	Fakkeltog, ELCJHL, forbønner etc.
2.3 Samhandler med organisasjonslivet, andre tros og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører	2.3.1 Samarbeid mellom menighet og misjon styrkes	Antall SMM avtaler redusert pga. menighets-sammenslåinger.
	2.3.2 Styrker samarbeid med organisasjoner og andre aktører i lokalsamfunnet.	Formelle og uformelle avtaler med andre aktører og antall samarbeidsprosjekter holder seg stabilt. Kirken opprettholder sin deltakelse på flere arenaer.
	2.3.3 Barne- og ungdomsorganisasjoner deltar i større grad inn i menighetene	Andel samarbeidsområder for Kirkelig undervisning og læring som rapporterer samarbeid økt fra 73 til 88% (Det er 45 slike områder bestående av alt fra ett til sju sokn)
Strategi Kirken er mer for flere		
3.1 Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt	3.1.1. Kirkens digitale nærvær øker	Gjennom soknenes arbeid i SoMe har kirkens digitale nærvær økt også i 2024.
	3.1.2 Universell utforming i og av kirken styrkes	Antall sokn med tilbud til mennesker med funksjonshemming har økt med 10,3% fra 58 til 64.
	3.1.3 Kirken når flere på ulike møteplasser og arenaer	Økning i antall møteplasser og tiltak for ungdom. Antall eldretreff har økt med 48,4% fra 219 til 325.
3.2 Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på	3.2.1 Flere opplever tilhørighet og fellesskap ved å delta i barne- og ungdomsaktiviteter	9 nye tiltak for barn og unge 13-19 år som et resultat av den ungdomsdiakonale satsninge.
	3.2.2 Flere unge 15-18-30 deltar aktivt gjennom råd og ting i kirkedemokratiet	Antall stemmeberettigede på ungdomstinget steg fra 15 i 2023 til 18 i 2024.
	3.2.3 Kirken styrker sin rolle som sivilsamfunnsaktør.	64 sokn deltar i psykososiale kriseteam, opp 30,6%. Tettere kontakt med politi og kommuner. Økt fokus på beredskap.
	3.2.4 Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge	Antall menigheter med tilbud ifm integreringsarbeid hatt en nedgang på 24% fra 54 til 41.
	3.2.5 Kirken bidrar til nyskaping og innovasjon	Det foregår mye innovasjon: Filmvisning med panelsamtale, «Meningen med meg», sosiale medier, skole-kirke, kafe på sykehjem etc.
3.3 Skaper mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena	3.3.1 Flere kirkelige medarbeidere trives i jobben og opplever et inkluderende og likestilt arbeidsmiljø.	Medarbeiderundersøkelsen viser trivsel på 4,2 (5 er maks) og lavere sykefravær; 5,1 %. Men økonomi gir utfordrende kutt. Felles HMS-kurs, OU-dag og nyansatt dag i 2024 er tiltak hvor fellesråd og rDnk sammen setter arbeidsmiljø på dagsorden.
	3.3.2 Flere engasjerer seg til frivilligoppdrag i kirken.	Ant. frivillige har økt med 18% fra 7810 til 9209. Ant. arrangement/samlinger for frivillige er uendret.
	3.3.3 Kirken er en attraktiv og synlig arbeidsgiver	Nedskjæring i adm. stillinger nasjonalt og i prestestillinger i Borg har hatt en negativ innvirkning på dette resultatmålet.
	3.3.4 Kirkens verktøy for digital samhandling utnyttes	Antall sokn som bruker kirkens nettsider, Flere sokn bruker skjerikirken.no, Ulike plattformer skaper utfordringer for digital samhandling. Digitale verktøy med dårlig funksjon.

Strategi 1 Kirken åpner rom for tro

1.1 Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet

Resultatmål 1.1.1: Øke antall deltakere på gudstjenester

Resultat

Deltakelse på alle gudstjenester totalt har økt med 3% fra 2023 til 2024. Nasjonalt er det derimot en nedgang på 0.6 % fra 23 til 24. Antall deltakere på gudstjenester søn- og helligdager har samme økning. Totalt er det 477 663 deltagere på gudstjenester i Borg i 2024, en økning på ca. 13 000 fra 2023. Resultatmål oppnådd.

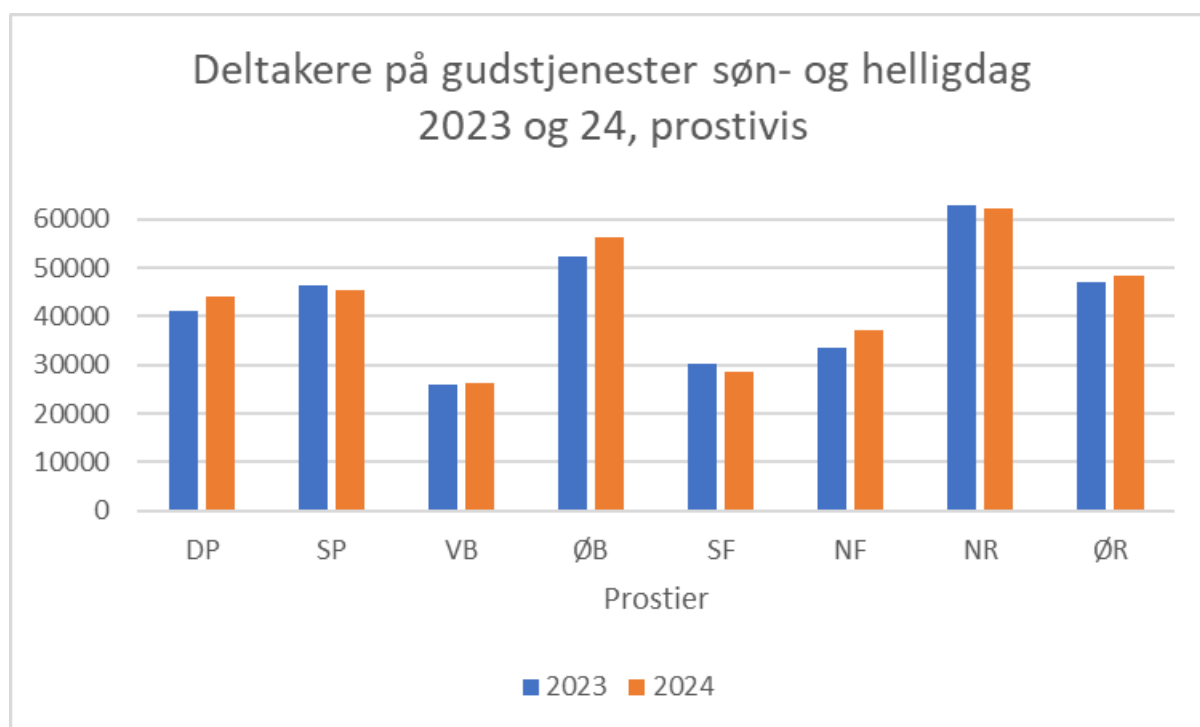
Vurdering

Det er økning i så godt som alle kategorier gudstjenester, noe som betyr at det arbeides målrettet både gjennom hele året og mot alle målgrupper. Selv om vi nå har opplevd økning i deltakelse for fjerde år på rad kan det fremdeles være relevant å sammenligne med 2019, før pandemien: Her ligger vi 16% bak tallene fra det året når det gjelder totalt deltakerantall. For hele Norge er nedgangen 18%.

Videre ser vi på, og vurderer, ulike kategorier gudstjenester:

Søndag- og helligdagsgudstjenester

Deltakelsen søn- og helligdager har samme økning som gudstjenester totalt, 3%. Totalt 350 000 deltagere har deltatt i søn- og helligdagsgudstjenester. Men det har vært en nedgang på 49 gudstjenester, det er om lag 1 % av totalt antall gudstjenester søn og helligdag på 4482 gudstjenester. Det har vært en markant økning i deltakelsen på gudstjenester spesielt tilrettelagt for barn og unge; opp 14%. Antall nattverdgjester øker med 11%, en markant økning.

Kilde: SSB 2025

Høytidsgudstjenester

I 2023 så vi at mye av økningen i deltakelsen kom julaften. Også i 2024 ser vi dette; deltakelsen her gikk opp 8%. Det betyr 3500 flere deltakere. Også i påsken økte deltakelsen i 2024; 9% opp med økning på 1680 personer. Dette i motsetning til i 23, da det var en nedgang. Pinsegudstjenestene hadde derimot en markant nedgang både i antall gudstjenester (fra 103 til 81) og i deltakelse (halvert). I 2024 falt 17.mai på fredag før pinse, noe som kan ha fått innvirkning på pinsefeiringen.

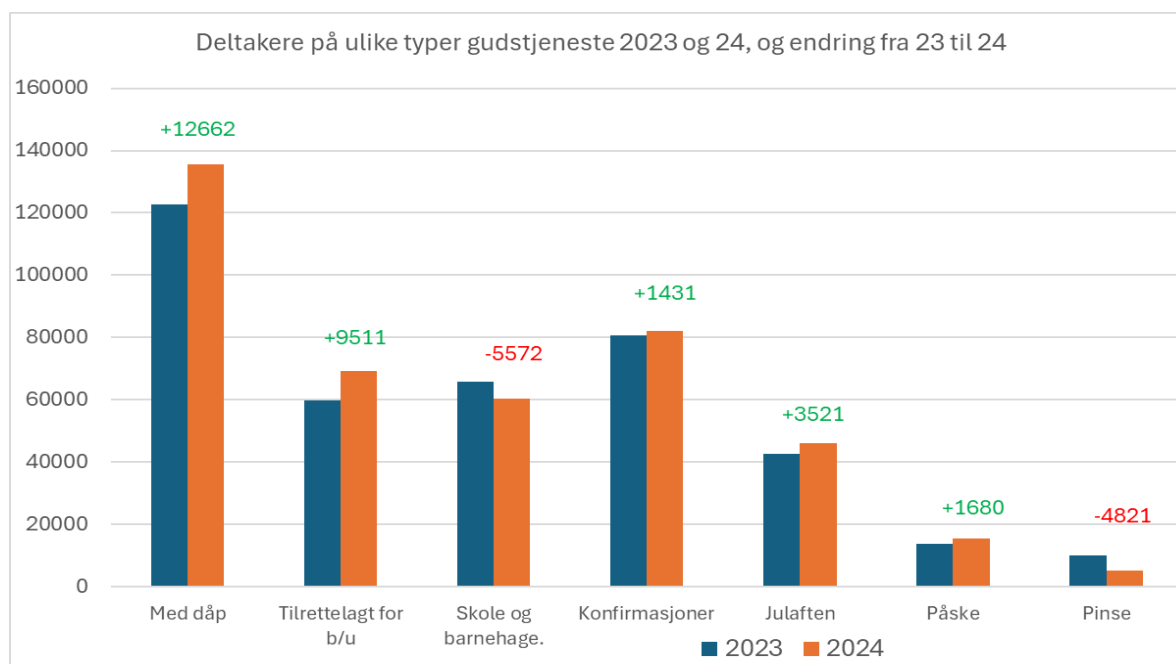
Gudstjenester utenom søn- og helligdag

Det er en økning på 49 gudstjenester utenom søn og helligdager. Totalt 130 000 har deltatt i disse gudstjenestene. Denne kategorien er dominert av to typer gudstjenester: Lørdagskonfirmasjoner og gudstjenester for barnehager og skoler. Deltakelsen på konfirmasjonsgudstjenester totalt steg fra 80 000 til 82 000, og selv om SBB ikke skiller mellom lørdag og søndagskonfirmasjoner vet vi fra «bakken» at langt over halvparten er lørdager. Det har vært en tydelig nedgang i både antall gudstjenester og antall deltakere i skolegudstjenestene. Omkring 10% på begge. Det betyr 6000 færre deltakere. Når det gjelder barnehagene er det nedgang i antall gudstjenester, men stabilt deltakertall. Se eget avsnitt under. Totalt er det en økning på 3% i deltakelsen på gudstjenester utenom søn- og helligdag.

Volumtall ulike gudstjenester

SSB registrer antall gudstjenester og antall gudstjenestedeltakere på ulike gudstjenester.

Totalt sett var det en økning på 13 000 deltagere fra 2023 til 2024. 3700 av disse var på hverdagsgudstjenester og 9100 deltagere på søn og helligdagsgudstjenester. Når vi ser på antall deltagere på ulike typer gudstjenester ser vi hvor endringen er størst. Dette blir kun anslag da registrering på ulike typer gudstjenester ikke er unike brukere, deltagere kan ha deltatt i dåpsgudstjeneste og familiegudstjenester samtidig. Det kan være fruktbart å se hele bildet av gudstjenestedeltakelse for å få et tydeligere bilde av utfordringene på gudstjenestedeltakelse. Ved å analysere volumtall basert på SSBs kirkeårsstatistikk ser vi følgende utfordringer i Borg: Totalt sett var det en økning på 13 000 deltagere fra 2023 til 2024. 3700 av disse var på hverdagsgudstjenester og 9100 deltagere på søn og helligdagsgudstjenester.

Figuren viser oversikt over volumtall for ulike typer gudstjenester. Merk: En gudstjeneste kan telle i flere kategorier i denne oversikten. Kilde: SSB 2025.

Når vi ser på antall deltagere på ulike typer gudstjenester ser vi hvor endringen er størst; 14 000 på dåps og konfirmasjonsgudstjenester, 10 000 på gudstjenester for barn og unge, 3500 på julaften og 1600 på påskekudstjenester. Særlig de to siste typene gudstjenester har det vært jobbet målrettet med markedsføringen av. Vi ser også at nedgangen i deltagelse er på skolegudstjenester og pinsegudstjenester (17.mai helgen i 2023). Basert på denne kunnskapen mener vi det er grunnlag for å adressere skolegudstjenester særskilt, og fortsette arbeidet med å invitere til høytidsgudstjenester på ulike vis. Som det framkommer i figuren over er det totale anslaget på økning i antall deltagere om lag 18 000. Den reelle økningen er 13 000. Dette illustrerer at deltagere registreres på flere gudstjenester og dermed telles flere ganger. Det kan også indikere at vi mister noen deltagere i gudstjenester som ikke har dåp, konfirmasjon etc. som vist over. SSB registrerer ikke «ordinære» gudstjenester særskilt.

Gudstjenester for skoler og barnehager.

De aller fleste av disse er knyttet til advent og jul. I forkant av jul 2024 ble det mye medieomtale i forbindelse med den nye formuleringen i opplæringsloven om at det ikke skal forekomme forkynnelse i skoletiden. Human Etisk Forbund frontet en kampanje der de hevdet dette gjorde gudstjenester i skoletiden ulovlig. En del skoler responderte på dette og avlyste planlagte gudstjenester. Kunnskapsministeren slo i november fast at skoler kan takke ja til tilbud om gudstjenester. Biskopen har i alle visitaser møter med skoleledelsen i kommunene. Et gjennomgående inntrykk fra disse samtalene er at utfordringen til skolene ikke er gudstjenestene i seg selv og hvordan de gjennomføres. Det fungerer svært ofte veldig bra. Men at de må ha et delt tilbud, noe som til dels strider mot deres ønske om å skape mest mulig felles arenaer for elever. Men på dette området er det store lokale variasjoner, også innen den enkelte kommune. Noen steder har kirken møtt skolens utspill rundt dette ved å gå i dialog med skolene for å se om det er mulig å tilby et opplegg som formidler kristen kulturarv og høytidsfeiring uten at det er i form av en gudstjeneste. Det vil da heller være et tiltak der kirken hjelper skolen til å oppfylle sine kompetansemål på dette området. Dette gjelder for eksempel Drøbak og Frogn, der soknepresten gjorde nettopp dette i møte med en skole som i utgangspunktet takket nei til gudstjeneste. Resultatet ble en samling i kirken der hele skolen kunne møte samlet og få formidlet kirkens tradisjon og kulturarv knyttet til advent og jul.

Menighetenes strategiske arbeid med gudstjenestene

Biskopen har i 2024 fortsatt med å oppmuntre strategisk arbeid med gudstjenester. Det er kommet søknader fra flere menigheter om prøveprosjekt med hovedgudstjenester på andre tidspunkt enn kl.11, og med en annen liturgi enn det som ligger i den vedtatte ordning for hovedgudstjenesten. Søknader som innvilges har gjerne en avgrenset forsøksperiode og krav om en evaluering. Tanken er at erfaringer kan brukes av andre.

Noen eksempler på søknader:

- Rakkestad har fått godkjent prøveordning med å flytte noen av hovedgudstjenestene fra kl.11 til ettermiddag/kveld. Disse har et spesielt preg av sanggudstjeneste. Ordningen skal evalueres etter 2025.
- Solli har fått godkjent prøveordning med å flytte noen hovedgudstjenester fra kl.11 til 18.
- Askim har fått forlenget et prøveprosjekt med en forordnet gudstjeneste på kveldstid tirsdager, med lovsangspreg.
- Gamle Fredrikstad har fått godkjent å flytte inntil fire av menighetens hovedgudstjenester fra kl.11 til 18.

Oppsummering og veien videre resultatmål 1.1.1:

Erfaringene og tallene fra 2024 gir grunnlag for å peke på to utviklingstrekk som bør følges opp med tiltak i det videre arbeidet:

- Menigheter ønsker å arbeide strategisk og målrettet med kirkens tilbud rundt gudstjenester og gudstjenestelige samlinger. Det er behov for nytenkning, og biskopen vil både stimulere til dette, og bidra til å dele erfaringer på tvers av menigheter i bispedømmet

- Gudstjenester for skoler og barnehager er under press. Biskopen har ønsket at dette blir ett av hovedtemaene under neste års årssamtaler for kirkelig undervisning og læring. Målet må være å komme i tidlig dialog med skolene i forkant av julen 2025, og legge til rette for tiltak der skolen kan samle alle elever. Samtidig skal kirken fortsatt tilby gudstjenester der skolene ønsker å fortsette med det.
- Kommunikasjonsarbeid rundt gudstjenester virker. Tydelig innhold, gode invitasjoner og gode budskap må prioriteres i arbeidet med fortsatt gudstjenesteutvikling.

Resultatmål 1.1.2 Flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenesten og følger opp forsoningsarbeidet.

Resultat

Det er klar økning i antall gudstjenester med samisk innslag. Fra 21 til 34. Det er en økning på 60%. Dette er også en indikator på menighetenes oppfølging av forsoningsarbeidet. Vi har også registrert hvor mange som avholdt egne gudstjenester på selve samenes nasjonaldag 6.februar. Det var oppfordret til å gjøre dette i hvert prosti, og i alle fall 5 av 8 prostier gjorde dette, ett sted i samarbeid to prostier imellom. Resultatmål oppnådd.

Vurdering

Kirkerådet vedtok i desember 2024 en handlingsplan i 29 punkter for å følge opp Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport. Mange av disse punktene er rettet mot menigheter og ansatte i kirken. Bispedømmet har arbeidet for å styrke kompetansen til ansatte blant annet ved å benytte samiske ledd ved alle gudstjenester på biskopens ulike samlinger for ansatte.

Videre har biskopen bedt prostene sette opp Sannhet og forsoning på en av de prostivise samlingene i 2025. Det har også vært et mål at det på alle arrangementer i kirkelig regi 06.02 skal være en markering av nasjonaldagen. Det er opprettet et kontaktnettverk for samisk kirkeliv i Sør -Norge som ledes av presten som i 2023 ble tilsatt i nyopprettet stilling for å dekke dette området. Borgs sekretariat deltar fast i nettverkets samlinger, der det formidles kunnskap og deles erfaringer mellom bispedømmene i Sør-Norge.

Veien videre:

- Kirkerådets handlingsplan følges opp på de punktene som utfordrer bispedømmer og menigheter
- Alle prostier gjennomfører tverrfaglig fagdag med tema Sannhet og forsoning i 2023. Prosjektprest for sannhet og forsoning ore Johnsen kan brukes som ressurs her.
- Borg har sammen med Hamar bispedømme fått et særlig ansvar for oppfølgingen av skogfinner. Feiring av skogfinnernes dag 21.06 skal gjennomføres og synliggjøres

Resultatmål 1.1.3 Oppslutningen om kirkelig gravferd og vielser holdes stabil

Resultat vielser

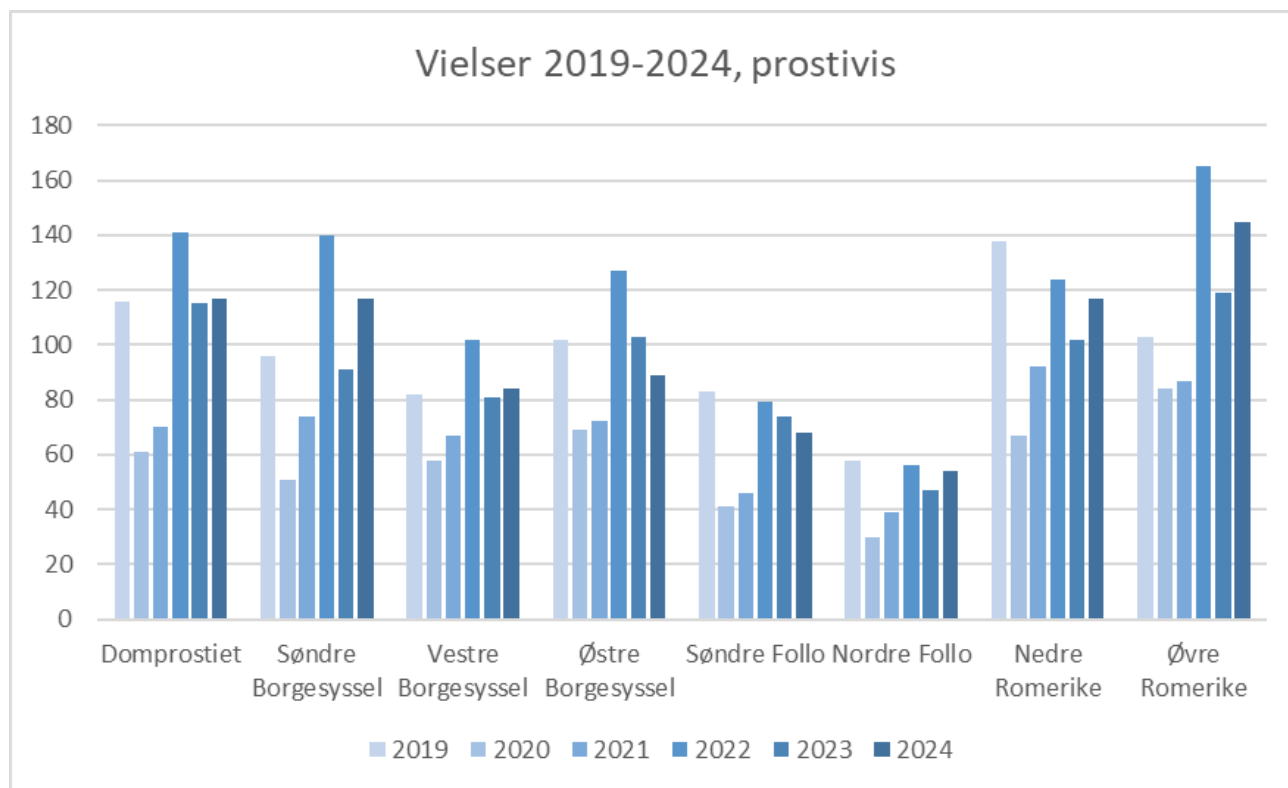
Antall vielser økte med 6 %, fra 732 til 791. Andel kirkelige vielser av alle vielser økte fra 26 til 28% Resultatmål oppnådd.

Vurdering

Omtalen av og oppmerksomheten rundt Drop-in-vielser rundt Valentinsdagen økte ytterligere i 2024. Det var om lag 35 drop in bryllup i 2024. Flere sokn melder om at kommunikasjon på sosiale medier og lokalavis

i forbindelse med drop in bryllup skaper større oppmerksomhet om kirkens vigselstilbud. Budskapet om at kirkelig vielse kan være både enkel og verdig har slått igjennom. Flere proster peker på at man ser endringer i tradisjonene rundt vigsel, ved at flere velger enklere vielser, og tidspunkter og steder som er utradisjonelle. Kirkens stadig større vilje og evne til å møte parenes behov for fleksibilitet bidrar til den økte oppslutningen.

Figur viser utvikling antall kirkelige vielser per prosti fra 2019-2024. Kilde SSB 2025.

Veien videre

- Fortsette å kommunisere at en kirkelig vielse kan være både enkel, vakker og verdig, selv uten stort selskap, mange gjester og lang planlegging.
- Fortsette å promotere og legge til rette for muligheten for vielser utenfor kirkerommet.
- Markedsføre et større mangfold av kirkelige vielser. Hverdager, drop-in kampanjer for eksempel på Valentins-dagen og spesielle datoer.

Resultat kirkelig gravferd

Andelen kirkelig gravlagte av døde medlemmer går ned fra 101 til 97%. Andelen av døde totalt er uendret fra i fjor, 79%. Det var en økning i antallet kirkelige gravferder fra 2023 til 2024 på 6%, til 4898. For Norge som helhet er andelen gravlagte av medlemmer 96%. Resultatmål delvis nådd.

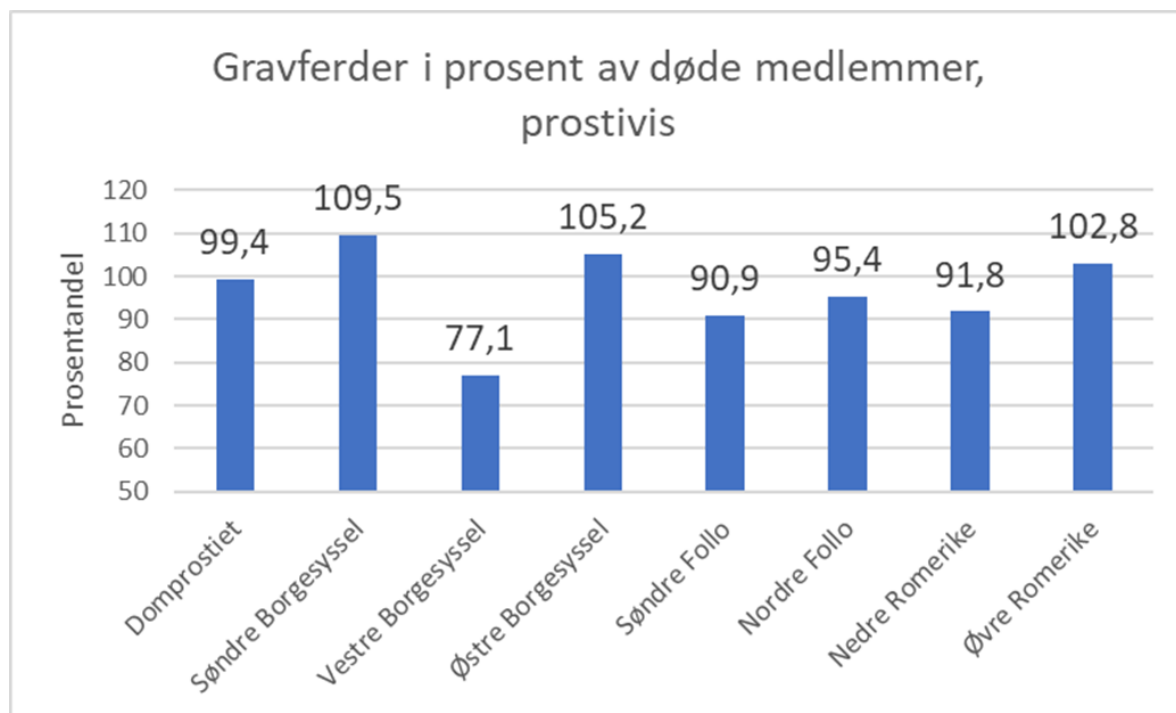
Vurdering

Andelen kirkelige gravlagte av medlemmer har i Borg historisk sett ligget på godt over 100 %. I 2022 falt den for første gang under 100 %. Årsaken til at vi kan operere med en gravleggingsprosent på over 100 for medlemmer er at kirken hvert år har en rekke gravferder for ikke-medlemmer. Dette er både fordi personer med tilknytning til andre kirkesamfunn velger folkekirken når det kommer til gravferd, og at pårørende ønsker en kirkelig gravferd selv om avdøde ikke var medlem.

Det er til dels store variasjoner mellom prostiene. Vestre Borgesyssel har hatt en kraftig nedgang de siste

år, og prosten mener det kan ha sammenheng med hvordan begravelsesbyråene presenterer kirkelig gravferd, og i hvor stor grad de promoterer livssyns åpne seremonier byråene selv står for. Alle tre fellesrådene har lave tall, Moss 75%, Råde 79%, og Våler 66%.

Noe av det samme er situasjonen i Søndre Follo. Også her peker man på en utvikling hos begravelsesbyråenes i hvordan de profilerer egne seremonier.

Kilde SSB 2025

Kirkerådet har nå tatt initiativ til en revidering av gravferdsliturgien med følgende begrunnelse:

«Den norske kirke kan ikke lenger ta for gitt at møtene, handlingene og uttrykkene i den kirkelige gravferden er forståelige eller gir god mening for de pårørende. Etterlatte velger ikke nødvendigvis kirkelig gravferd ut fra tilknytning til kirke og kristendom. Denne situasjonen fordrer kontinuerlig refleksjon rundt teologi, formidling, språk og musikk. Ordning for gravferd ble sist revidert og vedtatt av Kirkemøtet i 2002 som supplerende alternativ til ordningen i Gudstjenestebok for Den norske kirke. Med bakgrunn i forskning, spørreundersøkelse og et etterlatt inntrykk fra henvendelser til Kirkerådet fra ansatte og andre aktører, foreslås i denne saken en revidering av Den norske kirkes gravferdsliturgi»

Veien videre

I påvente av revidert gravferdsliturgi kan det være nyttig å vurdere hvordan de utfordringene for kirken som er synliggjort i forskning, som MF-rapporten «Forhandlinger ved graven», kan møtes innenfor gjeldende ordning og praksis: «Utfordringen er å gjøre veivalg i denne konteksten som kan romme både en aksepterende og argumenterende tilnærming, og der en tilstreber at en kirkelig gravferd:

- Gir tilstrekkelig rom for pårørende til å utforme til å formidle hvem den avdøde var, og uttrykke dette performativt i ritualet.
- Opprettholder sin styrke i at den ikke kun sentrerer om avdøde, men at evangeliet i gravferden knytter avskjeden til meningsfulle, lange tradisjoner som treffer det eksistensielle i situasjonen.

- De to «polene» ikke faller fra hverandre, men hvor minnedel og forkynnende elementer tolker og former hverandre gjensidig.
- I tillegg må god dialog med begravellesbyråene vedlikeholdes, og oppdatert informasjon om kirkelig gravferd må gjøres lett tilgjengelig både for dem og for publikum generelt.»

Resultatmål 1.1.4: Flere opplever tilhørighet og fellesskap ved å søke dåp, konfirmasjon og delta i barne- og ungdomsaktiviteter

Flere opplever tilhørighet og fellesskap ved å søke dåp

Resultat

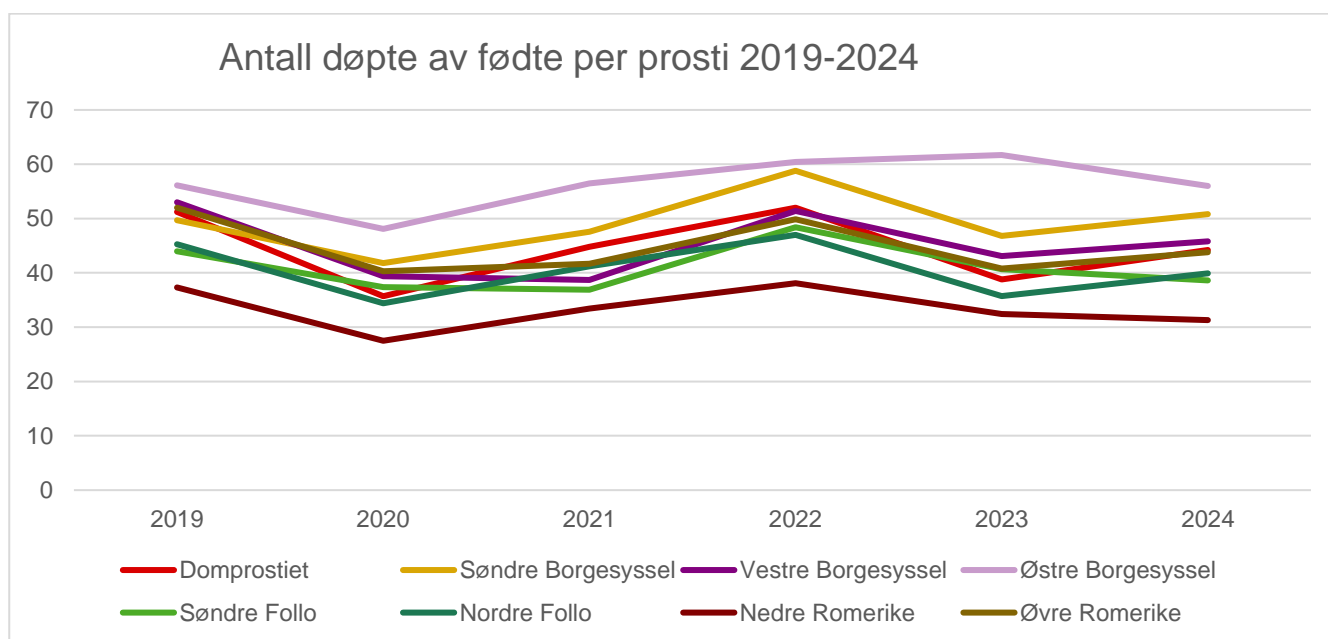
I 2024 ble 3117 døpt i soknene i Borg. Antall dåpshandlinger økte med 7 % fra 2023 til 2424. På nasjonalt nivå økte dåpshandlinger med 2,4 %. Andel døpte av fødte i 2024 er 41,8 % (opp 1 pp). På nasjonalt nivå er andelen døpte av fødte 50,9 %. Trekker vi ut barn født av innvandrere og norskfødte av innvandrere (SSBs betegnelse) er andel døpte av fødte 69%. Spesielt er det høye tallet døpte 14 og 15-åringer (konfirmantdåp), hele 244 ungdommer ble døpt i 2024. Det er det høyeste tallet noensinne. Resultatmålet er oppnådd.

Vurdering

Det har blitt jobbet systematisk og grundig over lengre tid med tilrettelegging for dåp i Borg. Vi ser at tallene nå har snudd i 2024. Dette kan indikere at arbeidet virker. Soknene som har jobbet målbevisst med kommunikasjon rundt dåp og drop in dåp forteller om økning i antall dåp. Dåp er fortsatt et viktig område å arbeide kunnskapsbasert og strategisk med videre.

Andel døpte av fødte

Andel døpte av fødte var i 2024 41,8 %. Dette er en oppgang fra 2023, og er bare 0,1 prosentpoeng lavere enn gjennomsnittet for de siste fem årene. Se figur neste side.

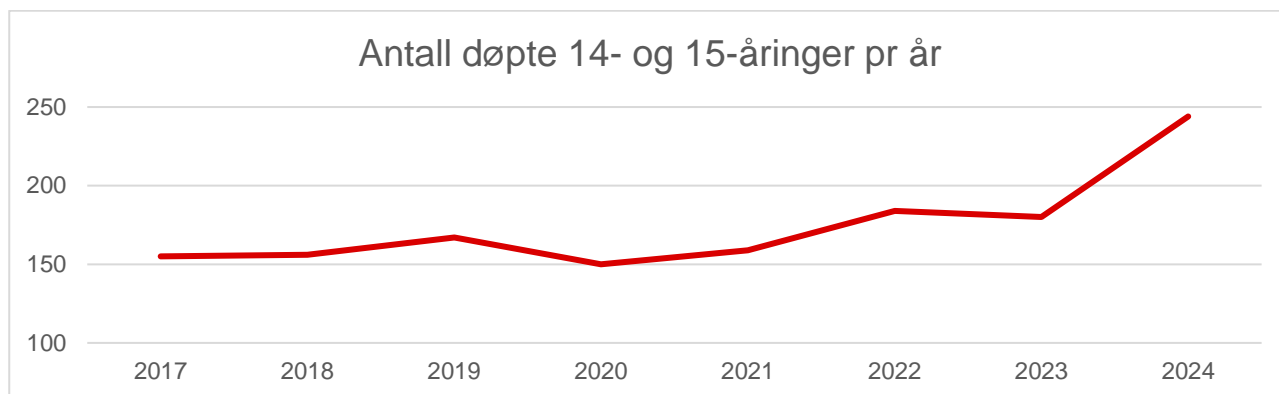

Kilde: SSB 2025

Ser man på andel døpte av fødte per prosti, har fem av åtte prostier økning fra 2023 til 2024, og det er Domprostiet, Søndre Borgesyssel og Nordre Follo som har størst prosentvis oppgang. Disse tre prostiene var de samme som hadde størst prosentvis nedgang fra 2022 til 2023. Domprostiet og Nordre Follo har jobbet systematisk med kommunikasjon rundt dåp og drop in dåp. Østre Borgesyssel er det prostiet med størst prosentvis nedgang fra 2023 til 2024. De hadde størst oppgang fra 2022 til 2023, så det kan være at det skjer en utjevning mellom årene her.

Antall døpte 14- og 15-åringer

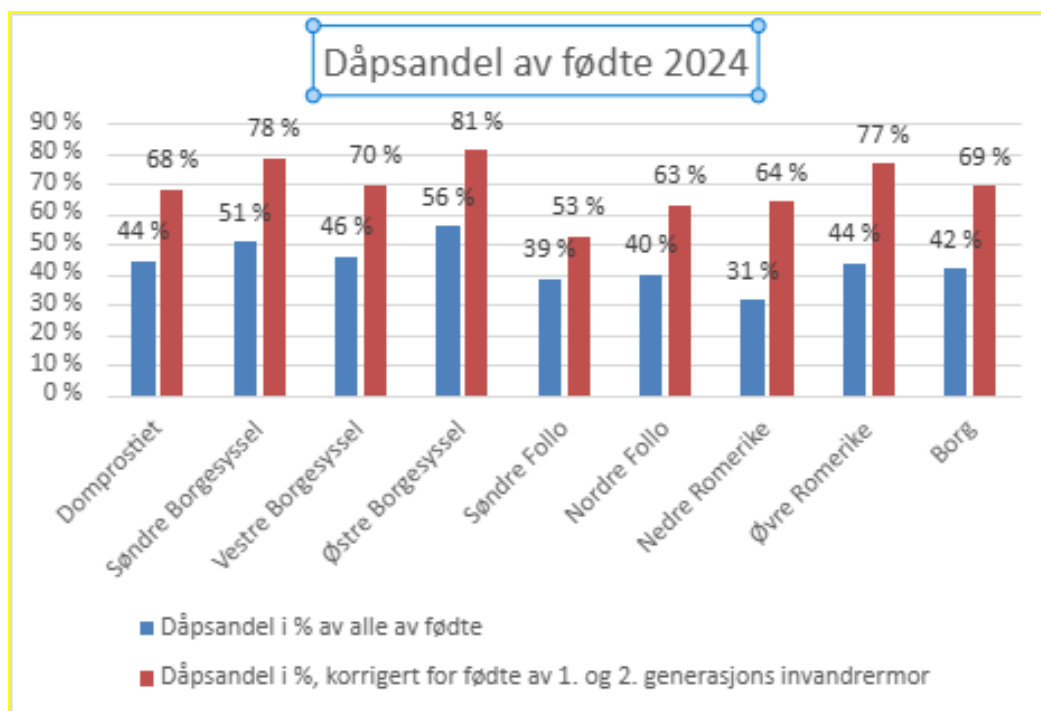
I 2024 var 7,8 % av alle dåpshandlinger i Borg i tilknytning til konfirmasjon. Dette tilsvarer 244 handlinger, og er en økning på 35,6 % fra 2023. Antallet dåpshandlinger generelt øker, og samtidig er det en økning i prosentandelen konfirmantdåp, og fra 2023 til 2024 økte dette med 1,6 prosentpoeng.

Kilde: SSB 2025

Fødte i befolkningen som er født av personer født utenfor Norge

I Borg er 40 % av alle fødte i 2024 barn av innvandrere og norskfødte av innvandrere (SSB 2025). Dette er lik andel som i 2023. Vi mener dette er interessant fordi vi vet at innvandrerbefolkningen, også fra de nordiske land, i liten grad bringer barna sine til dåp i Den norske kirke eller er medlem av Den norske kirke.

Kilde: SSB 2025

Når vi korrigerer for fødte av innvandrere og norskfødte av innvandrere (SSB 2025) ligger dåpsprosenten av fødte totalt i Borg på 69 % mot 42 % døpte av alle fødte. Dette er en økning på 1 pp fra 2023, og er samme stigning som for døpte av fødte generelt. Andelen i prostiene varierer mellom 53 % og 81 %. Dette er omtrent samme variasjon som i 2023. I vårt flerkulturelle og flerreligiøse samfunn vil andelen døpte av fødte kunne synke, men korrigerer vi tallene for den delen av befolkningen som sannsynligvis ikke er medlemmer av Dnk vil tallene vise et mer nyansert bilde av virkeligheten. Dåpsandelen går opp, også når vi ser bort fra barn født av innvandrere og norskfødte av innvandrere (SSB 2025), og dette viser at den reelle dåpsandelen øker.

Babysang

Vi har tidligere år sett på sammenhengen mellom antall deltakere på babysang/småbarnsang og antall dåp. Vi har tidligere sett at babysang, med stor oppslutning, er en viktig arena for rekruttering til dåp. Vi holder fortsatt på den observasjonen, samtidig som vi i år har sett på om det er sammenheng mellom oppslutning om babysang/småbarnsang og dåpsoppslutning. Dersom vi ser på Domprostiet, Søndre Borgesyssel og Nordre Follo, som er de tre prostiene med mest oppgang, er resultatet følgende: Domprostiet har en nedgang i antall deltakere på babysang/småbarnsang, Søndre Borgesyssel har et stabilt antall deltakere på babysang/småbarnsang, mens Nordre Follo har en økning. Derfor kan vi ikke i år se at det er en sammenheng mellom babysang-oppslutning og dåpsoppslutning.

Drop in dåp og fleksibelt tidspunkt for dåp

I mai/juni 2024 ble det gjennomført en koordinert nasjonal og regional kampanje for drop-in-dåp. 6 av åtte prostier med til sammen 11 sokn var med på kampanjen. Vi kjørte flere interne informasjonstiltak før, under og etter den nasjonale kampanjen for å sikre at flest mulig av ansatte var kjent med hva drop in dåp er og hvilke positive erfaringer som er gjort. Vi videreførte og oppdaterte [samlesiden på nett](#) med tips, maler og eksempler for hvordan gjennomføre og skape synlighet rundt drop in dåp. Kampanjen i 2024 resulterte i at 40 personer ble døpt, omtrent samme antall som i 2023. Flere enn de som ble døpt tok kontakt for å melde dåp fordi de hadde blitt påmint dåp som mulighet. Vi ser også at det i mange av prostiene er planlagte dåpslørddager som et alternativt tilbud til den tradisjonelle dåpen i hovedgudstjenesten på søndag. Selv om det var færre menigheter som var med på drop in dåp-kampanjen i 2024 enn i 2023 ser vi at det er en økt fleksibilitet omkring tidspunkt for dåp i hele bispedømmet.

Oppfølging av Dåpsreisen

Brukerreisen «Dåpsreisen» ble gjennomført i 2021. Med utgangspunkt i erfaringene fra dåpsreisen, samt evaluering av dåpsattsingen som bispedømmet har hatt, vedtok bispedømmerådet en «dåpserklæring» i 2023. Bispedømmerådet ønsker at menighetene, med utgangspunkt i denne, skal arbeide med hvordan dette gjøres lokalt. Dåpserklæringen ble presentert og var tema på samling for valgte ledere våren 2024, med tydelig oppfordring om å jobbe med dåp i menighetsrådene. Høsten 2024 ble det arrangert en egen samling for sokneprester. Et av temaene for dagen var «Strategisk ledelse av prosess, konkretisert med dåp», og dåpserklæringen ble løftet frem i dette. Det er kommunisert tydelig til proster, kirkeverger og sokneprester at sokneprestene er strategisk ansvarlig for dåpsarbeidet i soknene.

Oppsummering

Etter at vi hadde en nedgang i antall døpte av fødte fra 2022 til 2023, er det nå blitt en liten økning, på 1 pp det siste året, til 42 % i 2024. Vi antar fortsatt at 2022 var et «unormalt godt år», samtidig som vi har klart å stoppe nedgangen. Det har vært jobbet målrettet med dåp, med fokus på god kommunikasjon, informasjon, kvalitet og fleksibilitet, og det kan være at det er dette som nå har begynt å gi seg utslag. Trekker vi fra antall fødte av innvandrere og norskfødte av innvandrere (SSB 2025), er tallene ganske

stabile. Det er gledelig at vi da er opp i en dåpsoppslutning på 69 %. Det vil fortsatt være viktig å følge disse tallene videre, både for å se ulikheter mellom prostiene og bispedømmet under ett.

Veien videre:

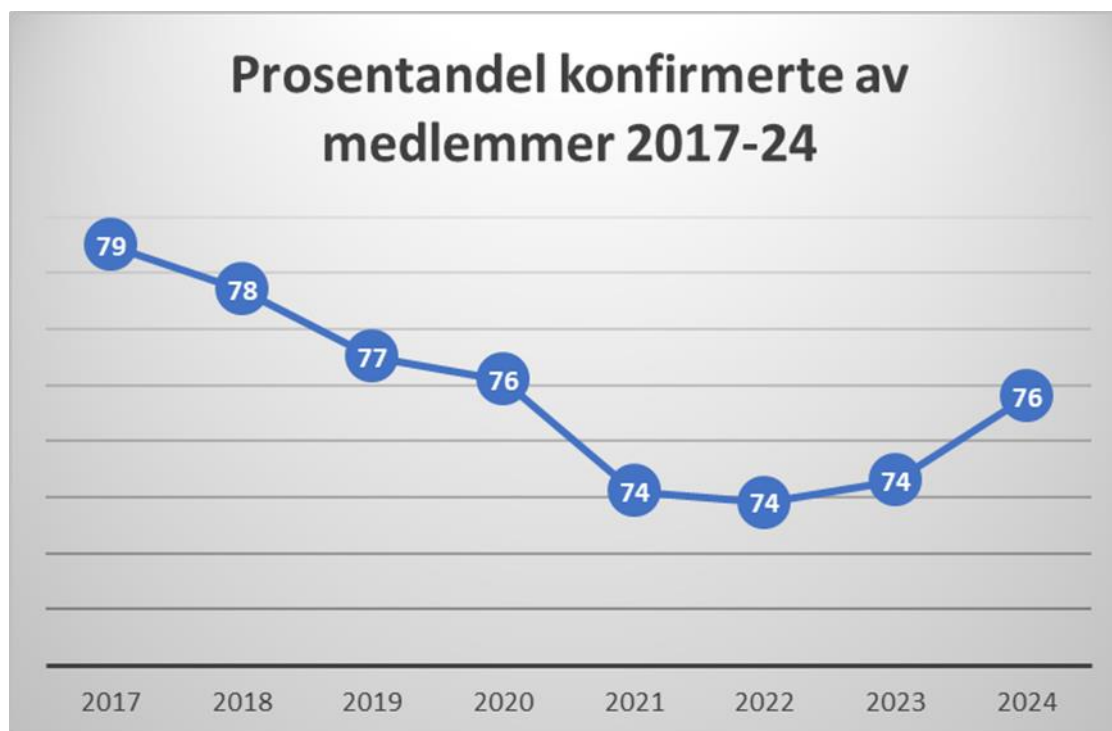
I 2025 fortsetter jobben for visjonen: Dåp er et naturlig valg for medlemmer i Den norske kirke.

- Legge til rette for koordinert drop in-dåp kampanje i juni 2025 og oppmuntre menigheter i alle prostier til å delta i dette.
- «Dåpserklæringen» skal benyttes i årssamtalene om trosopplæring i menighetene.
- Følge opp arbeidet med dåpserklæring i menighetsrådene.
- Følge opp sokneprestenes strategiske arbeid med dåp inkludert kommunikasjonsarbeid.
- Fortsatt fokus på fleksibilitet i tilrettelegging for dåp når det gjelder tidspunkt og dåp i og utenfor hovedgudstjenesten.

Flere opplever tilhørighet og felleskap gjennom konfirmasjon

Resultat

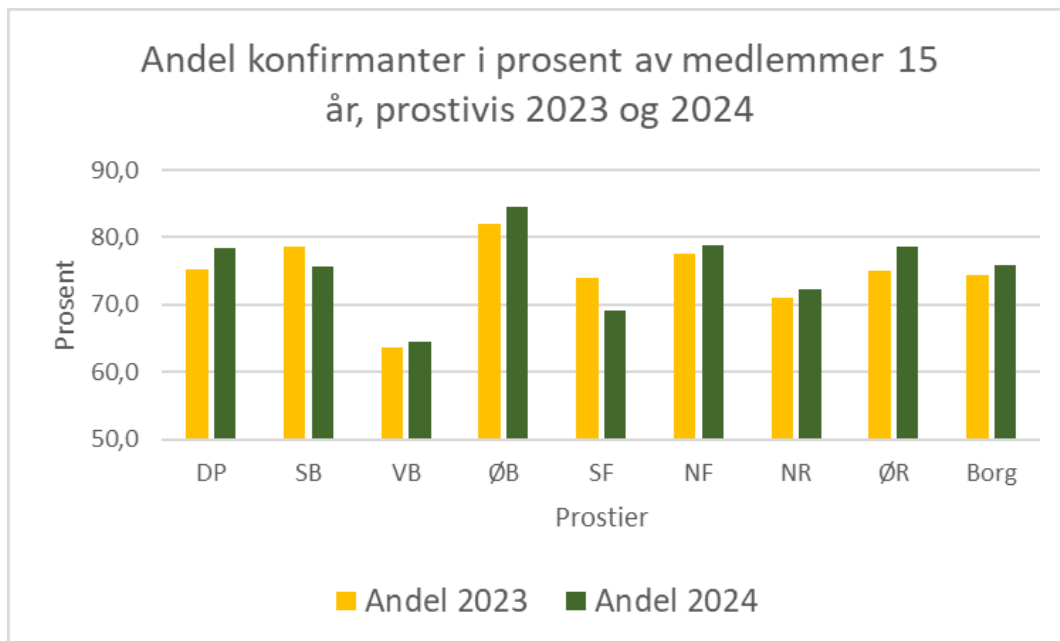
4161 ungdommer ble konfirmert i 2024. Dette utgjør 75,8 % av 15-årige medlemmer, en økning på prosentpoeng fra 2023. Det er andre år på rad vi har en slik økning. Resultatmålet er nådd.

Kilde: SSB 2025

Vurdering

Ser vi på variasjonene mellom prostiene er det Vestre Borgesyssel som har lavest tall. Prosten melder at noe av årsaken er at flere velger HEF sitt konfirmantopplegg, som både er kortere og enklere. Der tallene er høye pekes det på stabilitet i ansattegruppen over tid. Flere sokn som har jobbet målbevisst og strategisk med kommunikasjon både til unge og deres foreldre i flere kanaler forteller om økt oppslutning.

Kilde: SSB 2025

Veien videre:

- Sikre at alle menigheter har informasjon om kommende års konfirmantopplegg tilgjengelig tidlig på våren, og påmelding klar senest 01.05
- Arbeide for at informasjon om mulighet for tilrettelagt opplegg er synlig, og ikke må etterspørres særskilt.
- Fortsette arbeidet med å bruke kommunikasjon som verktøy for å øke oppslutning.

Flere opplever tilhørighet og fellesskap gjennom og delta i barne- og ungdomsaktiviteter

Resultater

Det er nedgang i oppslutning på nasjonalt målte breddetiltak, men en økning i andre breddetiltak og kontinuerlig arbeid. Resultatmål delvis oppnådd.

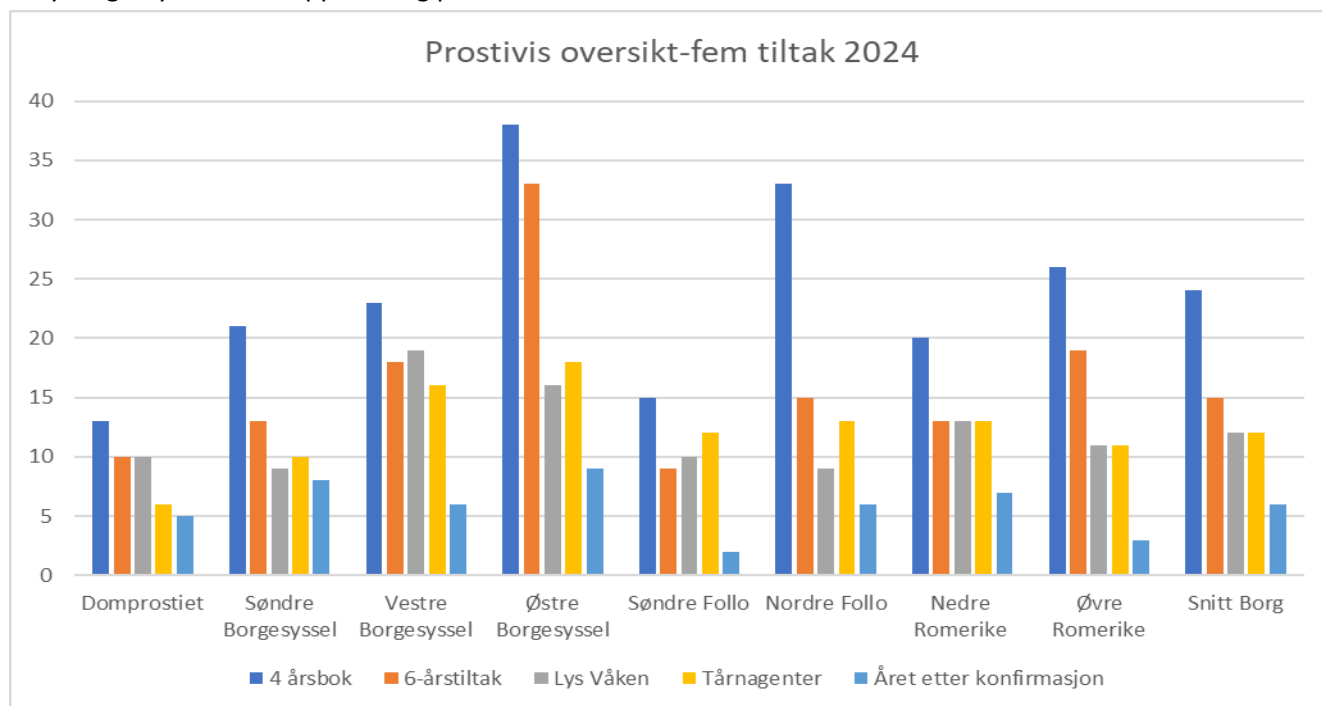
Breddetiltak som måles nasjonalt

De fem breddetiltak som måles nasjonalt viser følgende resultater. I tillegg måles konfirmasjon og dåpssamtale.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Nasjonale tall 2024
Fireårsbok	27%	27%	25%	26%	25%	24%	37%
Breddetiltak for 6 år	19%	20%	20%	18%	17%	15%	25%
Tårnagenthelg	18%	14%	18%	13%	15%	12%	19%
Lys Våken	12%	8%	9%	10%	15%	12%	15%
Året etter konfirmasjon	10 %	8%	8%	7%	7%	6%	8%

Tabell: Resultater oppslutning alle breddetiltak sammenlignet med nasjonale resultater. Kilde: TOL-verktøy 2025.

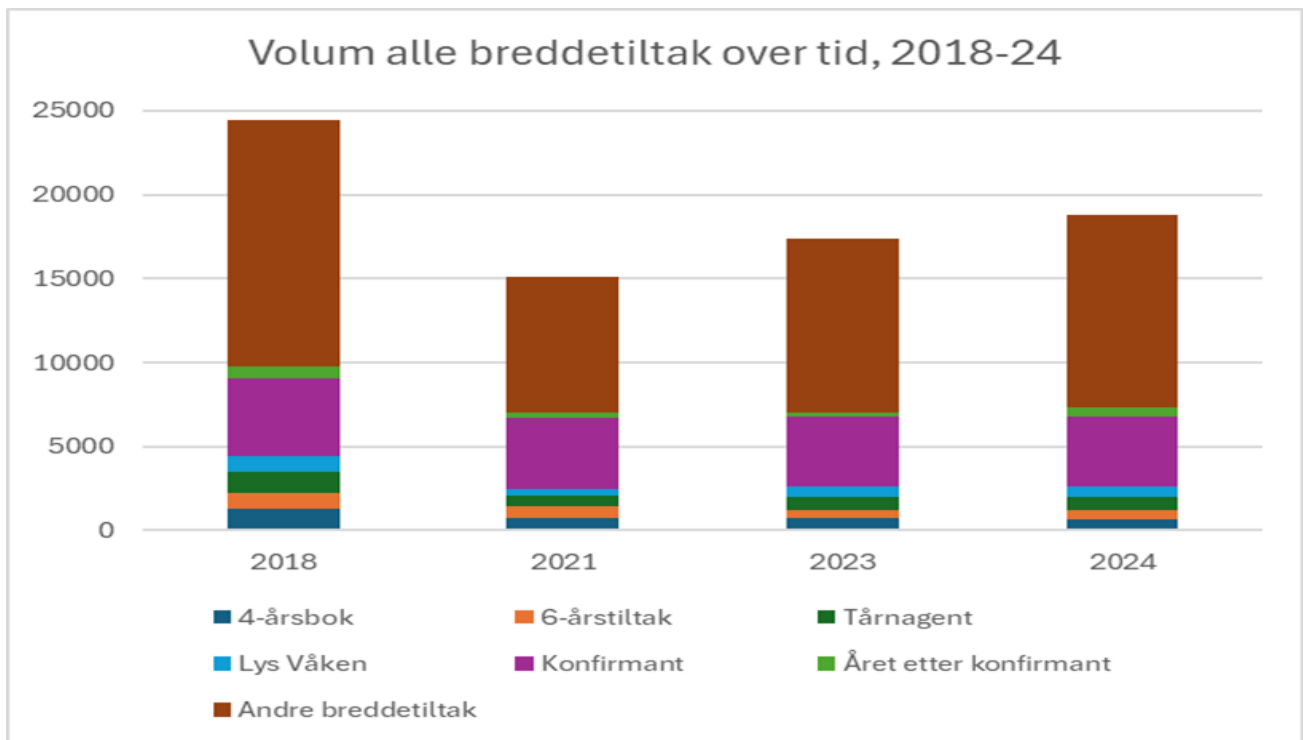
Det er en liten nedgang i oppslutning på alle tiltak. Når det gjelder Lys Våken er ikke nedgangen reell. I 2023 ble det gjort en feil i Kirkerådet de en rekke sokn fra Bjørgvin ble lagt til Borgs tall. Det riktige tallet for 2023 skulle ha vært 12%, altså det samme som vi fikk i 24. I tillegg til de fem tiltakene som er tatt med i tabellen under regnes også dåpssamtale og konfirmasjon med i «7 nasjonale breddetiltak». Dåp og konfirmasjon er omtalt andre steder i rapporten. Ser vi på det enkelte prosti er det Østre Borgesyssel som skiller seg ut med betydelig høyere andel oppslutning på de fleste tiltak.

Kilde: SSB 2025

Breddetiltak ut over de som måles nasjonalt

Høsten 2024 utarbeidet sekretariatet et kunnskapsgrunnlag på KUL-feltet på bestilling fra bispedømmerådet. Målet med dette var å gi et grunnlag for å vurdere videre tiltak for å styrke arbeidet for barn og unge. Det var også et mål å gi en korrekt oversikt over hvor vi finner barn og unge i menighetenes arbeid. Ett funn var at det store volumet nås andre steder enn i de nasjonalt målte breddetiltakene, som alltid har fått mest oppmerksomhet i årsrapporteringen. Menighetene samler langt flere barn og unge i andre typer breddetiltak enn de som måles nasjonalt, og som kanskje er mest kjent. Noe denne tabellen viser:

Kilde: SSB 2025

Eksempler på populære tiltak i kategorien andre breddetiltak er:

- Krøllekveld (2-åringer)
- Karnevalsgudstjeneste (5-åringer)
- Høsttakkefest (varierende alder)
- Minimusikal (3-åringer)

I 2024 deltok **11505** barn på ett av disse «andre tiltak». Det er en økning på 1691 deltakere, noe som tilsvarer 17%. Av disse er ca 2000 babysang, som også skal være rapportert i SSB, der de for øvrig rapporteres sammen med småbarnssang 0-5, og derfor fremkommer med et høyere tall.

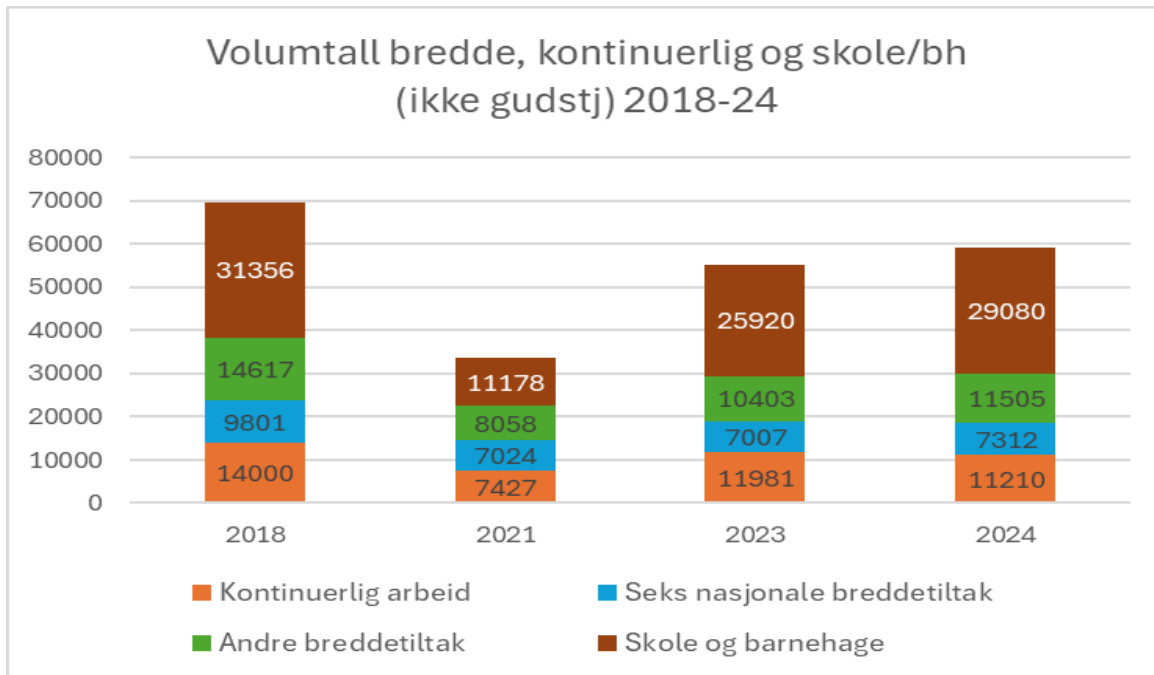
Babysang og småbarnssang:

Det er en kraftig økning i deltakelsen på babysang og småbarnssang 0-5 år fra 23 til 24. Økningen er på 30%, til rekordhøye 4495 deltakere. Det er det høyeste tallet noensinne. De rene babysang-tilbudene skal også rapporteres i Trosopplæringsverktøyet. Her er det rapportert på ca 2000 deltakere i 2024. Det kan tilsa at mye av veksten kommer fra småbarnssang og ikke de rene babysang-kursene.

Øvrige tiltak:

Dette er annet arbeid enn breddetiltak, altså i første rekke det vi kaller kontinuerlig arbeid, som kor, klubb og andre løpende aktiviteter. I 2024 hadde vi til sammen **18828** unike deltakere fordelt på 448 ulike tilbud. En økning fra 2023 på 693 deltakere, 4%.

Ser vi på det totale antallet barn og unge som kirken når gjennom både breddetiltak, kontinuerlig og samarbeid med barnehage og skole (se pkt 2.1.3) ser vi at vi når 59 107 mot 55 311 i fjor.

kilde: Kirkerådet 2025 og SSB 2025.

Vurdering barne- og ungdomsarbeid

Det er en tydelig trend at menighetene lykkes best med breddetiltak de selv former og utvikler. Dette ser vi i og med at oppslutningen på «andre breddetiltak» er høyere enn på de som måles nasjonalt. Videre ser vi hvor betydningsfull konfirmasjonen er i volumsammenheng, og vi ser at den nedadgående trenden i oppslutning der er snudd de siste år. Systematisk arbeid med å få menighetene til å være tidlig ute med informasjon om neste års opplegg har vist seg å være viktig. Vi skal se nærmere på samarbeid med barnehager og skoler under punkt 2.1.3, der vi ser at vi har like mange barn og unge der som i alt menighetens øvrige arbeid (bredde+ kontinuerlig) til sammen.

Veien videre

- Styrke årssamtalen som strategisk og tverrfaglig møtepunkt mellom bispedømmeråd, biskop og ansatte.
- Arbeide med implementering av ny overordnet plan for kirkelig undervisning og læring som ble vedtatt i 2024. Herunder arbeide med å integrere samarbeid med skole og kirke i KUL.
- Etter årssamtaler for KUL: Bearbeide funn fra kunnskapsgrunnlaget, årssamtaler, visitaser og andre kilder til et saksfremlegg til bispedømmerådet høste 25 med forslag til tiltak.

Resultatmål 1.1.5 Flere synger i kor og deltar i musikalske fellesskap

Resultater

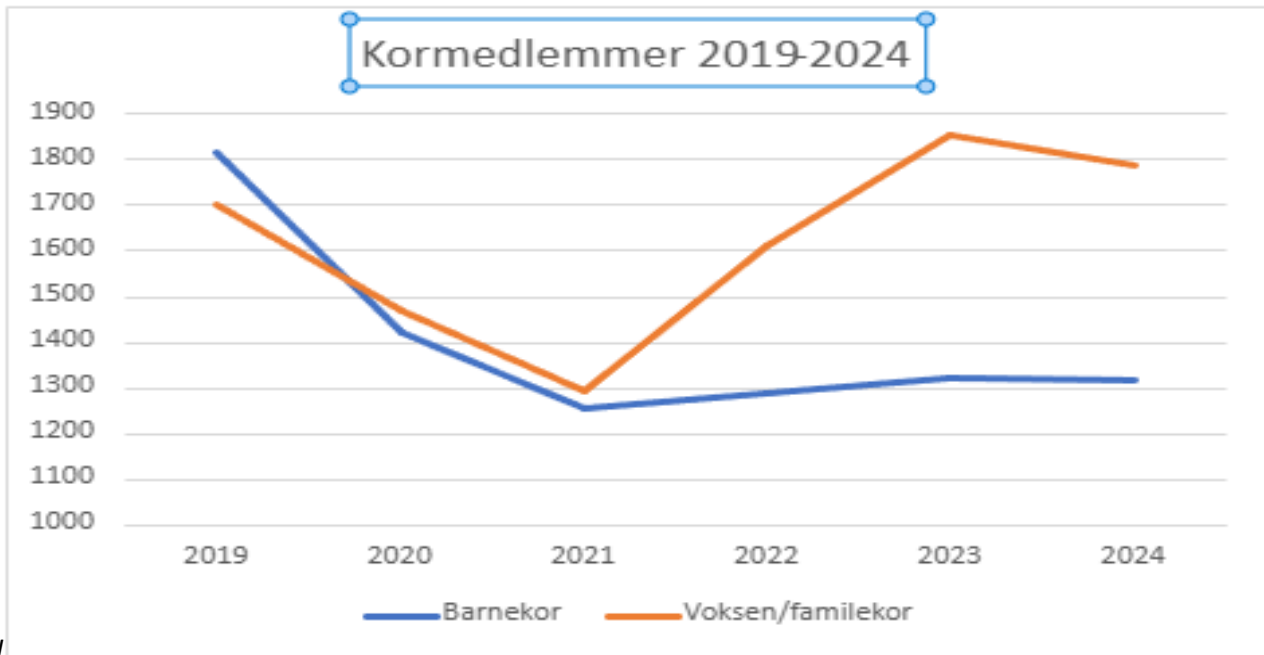
Barnekor:

Antall kor og medlemmer er uendret fra 2023, 74 kor og 1318 medlemmer. Men deltakere opp fra 1290 til 1323, 4% opp. Norge totalt har en liten økning i antall kor og en liten nedgang i medlemmer.

Voksen/familiekor:

Det er en liten nedgang i antall kor, fra 72 til 69, og det samme i medlemmer, ned 4%. Nasjonalt er det en økning i både kor og medlemmer på 5-6%. Resultatmål delvis nådd.

Kilde: SSB 2025

Vurdering:

Det er ikke slik at hele bispedømmet har lik utvikling. Noen prostier har en tydelig oppgang, og andre nedgang. Prostene forklarer oppgang med en del nystartede kor, og nedgang med vakanser i musikerstillinger og at noen menigheter har ønsket å starte arbeid som når bredere enn kor. På visitas har biskopen sett vellykkede eksempler på kor i SFO-tiden, og ser at det har et stort potensial.

Veien videre.

- Arbeide for å rekruttere og lære opp unge kordirigenter gjennom samarbeid med kororganisasjoner og gjennom å motivere og veilede kirkemusikere til å prioritere dette
- Arbeide målrettet med å stimulere til kor i SFO-tiden, blant annet gjennom fagdag for kirkemusikere i 2025.
- Stimulere til flere felles møteplasser for undervisningsansatte og kirkemusikere for å få til en tettere kobling mellom breddetiltak i trosopplæringen og korvirksomheten.

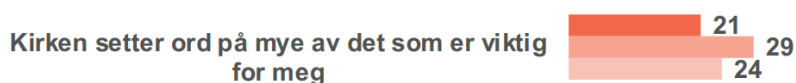
Resultatmål 1.1.6 Flere medlemmer opplever at kirken setter ord på mye av det som er viktig for dem

Resultat

Det er medlemsundersøkelsen som bidrar med kunnskap på dette feltet. Den ble sist gjennomført i 2023. Resultatmål ikke oppnådd.

Vurdering

Utviklingen har vært slik de siste årene:

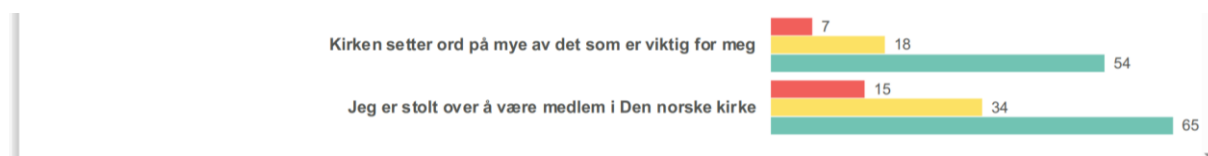

Figuren viser utvikling over tid: 24 % i 2020, 29 % i 2021, 21 % i 2023..

Medlemsundersøkelsen i 2023 viser altså en nedgang tilbake til et nivå lavere enn før koronapandemien. Det var bare Borg av bispedømmene som hadde en så stor økning fra 2019 til 2021. I 2021 lå Borg høyt på landsoversikten på dette spørsmålet, over de fleste bispedømmene.

I 2023 ligger Borg over Oslo, Hamar og Tunsberg, men under de resterende bispedømmene. Man kan tolke dette positivt gitt at Oslo, Hamar og Tunsberg har mange av de samme demografiske og folkekirkelige utfordringer som Borg.

For segmentering på de ulike medlemsgruppene så bildet slik ut i 2023:

Vi ser at den gule gruppen ligger nærmere den røde gruppen, enn den grønne gruppen.

Det ble gjort et viktig arbeid med å målrette kommunikasjon mot gul medlemsgruppe i 2024. Eksempler på «gul kommunikasjon» er kirkens deltagelse i Pride, biskopens kronikker og deltagelse i offentligheten, drop in arbeid og arbeidet med diakonale tiltak. Arbeidet med målrettet gul kommunikasjon er videreført i 2024 gjennom fortsatt fokus på fagsamlinger, ytterligere segmentering av den gule gruppen i gruppen støttespillere og individuelt troende, arbeid med kommunikasjonsstrategi nasjonalt og lokalt godt arbeid med kommunikasjonsplaner og tiltak både analogt og digitalt.

Veien videre

- Gjennomføre ny medlemsundersøkelse i 2025
- Fortsette arbeidet med kommunikasjonsarbeid generelt, nettverk med prostikontakter og tema på fagdager og samlinger
- Fortsette arbeidet med målgruppetekning og målretting av kommunikasjon, ved å bruke kommunikasjonsstrategi fra Dnk.
- Bruke kunstig intelligens som verktøy i arbeidet med målretting av kommunikasjon.

1.2 Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle

Resultatmål 1.2.1 Kirken deltar aktivt i samfunnsdebatten og på ulike arenaer i det offentlige rom

Resultat

Den norske kirke i Borg har også i 2024 jobbet svært bevisst i forhold til å være synlig på flere arenaer i det offentlige rom. I forbindelse med allehelgensmarkeringen var Dnk i Borg til stede på til sammen 41 kjøpesentre, butikker, torg og togstasjoner. Dette er en økning fra fjoråret på 11 % hvor det ble rapportert om 37 steder, og viser at dette er et tiltak som når stadig bredere ut. Flere og flere menigheter markerer verdensdagen for psykisk helse, og er godt synlige i det offentlige rom i form av stand på kjøpesentre, gjennom andre arrangement og tett samarbeid med andre aktører. Kirkens synlighet vises også gjennom samarbeid og samhandling med kommunene (se punkt 2.2.1). Dnk i Borg har en stadig økende rekkevidde i

digitale medier (se mer om synlighet i sosiale medier i pkt 3.1.1). Mediekampanjer knyttet til drop-in dåp og allehelgen har også gitt større synlighet. Resultatmål er oppnådd.

Vurdering

Dnk i Borg er synlig på stadig flere arenaer. Offentlige møteplasser som kjøpesenter, torg og togstasjoner er blitt steder for mange gode menneskemøter.

Allehelgensmarkeringen har gjennom flere år vært en satsning for synliggjøring av kirken i det offentlige rom, og vi ser nå at kirken i stadig større grad er til stede også på andre markeringer som verdensdagen for psykisk helse, overdosedagen, bygdedager og andre lokale arrangement. Hele 59 sokn svarer i diakonirapporten at de har markert verdensdagen for psykisk helse.

Kirken har vært synlig som «Kirken på Pride». Biskop Kari Mangrud Alvsvåg deltok i flere parader og holdt appell

både i Sarpsborg og Halden. Vi ser at stadig flere

menigheter deltar på markeringene rundt om i bispedømmet, og prostene melder om mange gode samarbeid rundt markeringen. Kirken har vært til stede på pride arrangement i samtlige 8 prostier. Dette er helt i tråd med bispedømmerådets uttalte ønske om en bred deltakelse i «Kirken på pride».

Menighetene er til stede på sosiale medier og mange har fått inn artikler, kronikker og andre oppslag om kirkens arbeid i lokalaviser. I tilknytning til Diakonien dag på VID, hadde vi for første gang en ukes kampanje for å fremme det diakonale arbeidet i Borg og å formidle hva diakoni er. Mange menigheter syntes dette var en god tanke, men det ble litt for knapp tid slik at det kun var et fåtall som hengte seg på kampanjen. For mer informasjon om digitalt nærvær se pkt. 3.1.1

Det at Dnk er synlig ute i det offentlige rom, gjør at flere blir kjent med og får tilgang til kirkens tilbud. Vi ser det blant annet i allehelgenskampanjen, hvor kirkens sorgstøtte- og samtaletilbud kommuniseres ut. I 2024 var det en økning på samtaler med vigslet ansatt, og det henger helt klart sammen med at flere blir klar over dette tilbudet (se 2.2.4). I tillegg bidrar synlighet til å vise at Dnk er en relevant samfunnsaktør, som igjen bidrar til økt samarbeid på tvers av organisasjoner og instanser, som igjen bidrar til en økning av tilbud. Det er liten tvil om at kommunikasjon gjennom fysisk tilstedeværelse og tydelig synlighet i ulike medier, er et svært effektivt middel for å nå ut med et budskap. Vi erfarer at når vi er til stede eller snakker med høy og tydelig stemme, så blir Dnk hørt og lagt merke til.

Veien videre

- Videreføre arbeidet med å være i det offentlige rom rundt allehelgen for alle prostier.
- Vi vil skape oppmerksomhet og synlighet om det diakonale arbeidet i tilknytning diakoniens dag 24.april. En diakoniens uke, litt på samme måte som allehelgenskampanjen.
- Jobbe for at lokalkirken inviterer seg inn på møteplasser utenfor kirkebygg. Vi ser at samarbeid med andre aktører blir viktig i framover; lokale organisasjoner på bygdedag, marked etc.
- Arbeidet i digitale medier fortsetter.
- Arbeide med oppslutning om kampanjer fra flere sokn.
- Gjennomføre talspersonkurs for prester og andre interesserte- videreutvikle relasjoner med media

Bilde: Fra Pride markeringen i Sarpsborg 2024

Resultatmål 1.2.2 Kirken samhandler med ulike trossamfunn

Resultat

Dialogforum Østfold hadde 41 medlemmer ved utgangen av 2024. Både moskeer og menigheter er medlemmer. De arbeider godt med dialogdager for ungdomsskoler. I Sarpsborg og Halden gjennomføres det nå dialogdager med alle 8.klassene i kommunen. I Fredrikstad øker antallet. I tillegg er de også i gang med dette i Moss. I Nedre har de startet opp Dialogforum Romerike, der blant annet prest og imam sammen kan invitere skoleklasser til samtale. Våren 2023 inviterte Borg biskop alle registrerte tros- og livssyn til en felles samling for å bli kjent og se på muligheten for å opprette STL i Borg. Dialogsamlingene har fortsatt i 2024, og i alt 11 ulike tros- og livssyn og kirkesamfunn har deltatt i arbeidet. Arbeidet fortsetter videre i 2025 med flere planlagte samlinger. Alle institusjonsprestene rapporterer om at de tilrettelegger for utøvelse for annen tro eller annet livssyn enn Den norske kirke sitt. Resultatmål oppnådd.

Vurdering

Dialogforum Østfold har et stort aktivitetsnivå, med religionsmøter, temakvelder, kvinneseminar, samling med kvinnemøter og aktivitet for familier. Dialogforum har et godt samarbeid med Sarpsborg, Fredrikstad og Halden kommune. Det arbeides nå med en felles forpliktende avtale med Sarpsborg og Fredrikstad.

Antall dialogdager for skoler øker i 2024, og har blitt gjennomført både i Sarpsborg, Halden, Fredrikstad og Våler i 2024. I tillegg har det blitt gjennomført dialogdager for enhetslederne i flere av kommunene. På disse dagene deltar ulike kirkelige og muslimske aktører i samarbeid med skole og kommune, og i mange tilfeller også politiet. Både i Sarpsborg og Fredrikstad er det aktive arbeidsgrupper med representanter fra de ulike kristne og muslimske trossamfunn i byene.

Dialogforum Østfold mottar årlig diakonale tilskuddsmidler fra bispedømmerådet som bidrar til 100%-stilling som daglig leder for dialogforum. Tariq Alsagoff har vært daglig leder siden 2019.

Arbeidet med religionsdialog er viktigere enn noen gang, polariseringen blir mer og mer tydelig i samfunnet. Det å kunne snakke sammen på tvers av tro og religion er fredsbyggende arbeid, og vi har et viktig ansvar for samfunnsaktør å legge til rette for og bidra til dette.

Veien videre

- Videreføre deltakelsen i Dialogforum Østfold.
- Jobbe videre med mulig etablering av nettverk mellom kirken og flere tros- og livssynssamfunn i bispedømmet, med mulighet for en etablering av STL regionalt/lokalt
- Bidra i driftsfasen av Håpets katedral som interreligiøst klimaprojekt.
- Romerikearbeidet fortsetter

Resultatmål 1.2.3: Følge opp utredning om kirkens forhold til jødedom og jøder

Resultat

Utvalgets leder Endre Fyllingsnes hadde besøkt prostemøtet underveis i arbeidet med utredningen for å orientere om dette (høsten 23), og deltok på biskopens samling for vigslede diakoner, kateketer og kantorer 30.05 med et innlegg. Videre ble to prester påmeldt kurslederkurs på TF som starter vår 25. Tre prostier hadde rapporten som tema på fagsamlinger høsten 2024, alle med leder av utvalget som innleder. Deportasjonsdagen ble markert i fire prostier, flere steder i samarbeid med ordfører. Stedene var Fredrikstad, Halden, Son og Kolbotn. Resultatmål oppnådd.

Vurdering

Et utvalg nedsatt av Bispemøtet og Mellomkirkelig råd leverte 05.04 sin rapport om kirkens forhold til jødedom og jøder. Den norske kirke hadde ønsket en selvkritisk gjennomgang av kirkens historie, teologi og ulike praksiser i forhold til jødedom og jøder. Rapporten konkluderte med å gi en rekke anbefalinger, forslag til tiltak og videre utfordringer til bestillerne.

Bispemøtet behandlet rapporten i sitt møte i oktober 24 og formulerte noen utfordringer til kirken:

- Økt kunnskap om jødisk liv og historie i menighetene
- Arbeide mot hatprat og annengjøring som resultat av økt antisemittisme etter krigen i Israel og Palestina
- Markere deportasjonsdagen 26.11

Bilde av snublestein på Stortorvet Fredrikstad, (Foto: Snublestein.no)

Veien videre

- Kartlegge alle snublesteiner i Borg og arbeide for at det blir markeringer der på deportasjonsdagen
- Bidra med ressurser til prostivise fagdager i 2025
- Tematisere antisemittisme og hatprat på visitaser og i møte med skoler

1.3 Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke

Resultatmål 1.3.1 Økt rekruttering til kirkelige stillinger

Resultat rekruttering til prestestillinger

I 2024 ble det lyst ut 18 prestestillinger i Borg, det er fem færre enn i 2023. I 2024 har vi sett en økning av søkere til prestestillinger, hvor antall søknader per stilling har steget fra 2,2 i 2023 til 3 i 2024. Vi hadde én stilling som ble utlyst flere ganger, én mindre enn i 2023. Vi har lyktes med å tilsette i alle ledige prestestillinger i Borg. For prestedtjenesten anses resultatmålet nådd.

Vurdering

Etter flere år med et høyt antall tilsettingssaker (114 i løpet av 5 år) er nedgang i utlyste stillinger i 2023 en naturlig utvikling. I Borg er 1/5 prester over 60 år, sammenlignet med 1/3 for rettssubjektet totalt, det forventes ikke en vesentlig økning av utlysninger grunnet avgang til pensjon. Videre ser vi at erfaringsbasert master bidrar til en økning i second career prester framover.

Rekruttering (% kvinner i parentes)	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Antall utlyste prestestillinger	18	23	27	36	30	10
Antall søknader	55 (42%)	51(33%)	71 (39%)	117(49%)	120 (44%)	52(35%)
Antall søknader pr. stilling	3,0	2,2	2,6	3,2	4,0	5,2
Antall tilsetninger	15 (60%)	20(45%)	25 (48%)	25 (56%)	29 (52%)	10(40%)
Fra annen prestestilling i DNK	11 (45%)	11 (46%)	16 (50%)	19 (37%)	21	8 (50%)
Fra annen kirkelig stilling	3 (20%)	5(20%)	1 (100%)	5 (40%)	2	-
Fra annen stilling utenfor kirken	1(7%)	1(100%)	4 (50%)	0	3	-
Fra utdanning	1(7%)	6(50%)	1 (0%)	5 (40%)	3	2 (0%)
Antall vigslinger av prest	1 (0%)	7(42%)	3 (66%)	6 (50%)	4	4 (25%)
Veien til vigsling - VTV	19	14	16 (56%)	16 (44%)	4	6
Stiftspraksis	1 (0%)	7 (28%)	6 (60%)	7 (57%)	2	3 (33%)

Tabell rekruttering 2024. Borg bispedømmeråd

Borg bispedømmeråd bestemte i desember 2024 å avslutte den treårige satsingen på rekruttering. Videre oppfølging vil bli en del av sekretariatets vanlige arbeid med rekruttering til prestestillinger i Borg.

Veien til vigsling (VTV) 2024

Programmet Veien til vigsling er obligatorisk for alle som skal vigsles til tjeneste som prest, kateket, diakon eller kantor i Den norske kirke. Det er ett nasjonalt opptak og hvert bispedømme får tildelt deltakere. I 2024 hadde Borg bispedømme ansvar for 19 deltakere på VTV. Det er fem flere enn i 2023.

Vigsling

I 2024 ble én person vigslet til prest, én til diakon, én til kateket og én til kantor i Borg bispedømme. Antallet vigslede i Borg er unormalt lavt i 2024 og vi ser at det vil øke igjen i 2025.

*Fredrik-Andre Olsen ble vigslet til kantor
21. januar 2024 i Sarpsborg kirke.*

Lærlinger i Lillestrøm kirkelige fellesråd

I 2024 er 3 ungdommer ansatt som lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfaget i Lillestrøm kirkelig fellesråd. De trives godt med å ha lærling-tiden sin i menighet og ordningen er en potensiell rekrutteringsarena for kirken i Borg.

Isak Kogstad

«Det beste med å være lærling i kirken er blant annet variasjonen i arbeidet, alle menneskene jeg møter og erfaringene jeg får. Ingen dager er like, og jeg syntes det er utrolig givende å få være en viktig del av barn og unges oppvekst og utvikling!»

Sted: Lillestrøm menighet

Lærlingperiode: 19. august 2024 – mai 2026

Vurdering rekruttering til kirkelige stillinger utover prestestillinger

En økning i lærlingeplasser hos fellesråd i Borg er et positivt bidrag til rekruttering til kirkelige stillinger. På den annen side melder fellesråd i Borg fortsatt om utfordringer med å rekruttere kateketer, diakoner og kantorer. Tall for vigslinger, både i Borg og nasjonalt, bekrefter at det er behov for økt satsing på rekruttering til disse tjenestekategoriene. I 2024 ser vi i Borg at særlig kateketer tar utdanning for å kvalifisere seg til prestedtjeneste, det er derfor rimelig at hele Dnk øker sitt fokus på rekruttering til kirkefaglige stillinger.

Veien videre

- Sekretariatet følger i den daglige driften opp bispedømmerådets plan for rekruttering.
- Borg fortsetter med sommervikariater, inkl. kurs for vikarer, dette ser vi er en god arena for rekruttering til faste stillinger.
- Vi ser behov for økt samarbeid mellom nivåene og arbeidsgiverne i Dnk om rekruttering til alle typer kirkefaglige stillinger.

Resultatmål 1.3.2 Kirken har en velfungerende organisasjon

Resultat

Det foregår et stort arbeid for å utvikle og sikre en velfungerende organisasjon i Den norske kirke i Borg. Dette til tross for prosesser med utfasing av årsverk både i kirkelige fellesråd, sokn og bispedømmerådet. Resultatmål oppnådd.

Samarbeid mellom råd og arbeidsgivere på ulike nivåer

Samarbeidet med Borg kirkevergelag i Borg arbeidsgiverforum har resultert i et systematisk strategisk arbeid gjennom hele året. Dette har ført til utvikling for arbeidsveiledning (ABV), en vellykket årskonferanse for Borg arbeidsgiverforum, samarbeid rundt Kommunikasjonsløftet og kommunikasjonsdag for ansatte og rådsmedlemmer i mars, samt felles fagdager for undervisningsansatte og diakonmedarbeidere.

Borg arbeidsgiverforum som består av fem representanter fra Borg kirkevergelag, biskop, stiftsdirektør, prost, assisterende stiftsdirektør og leder personalavdeling i Borg bispedømmeråd har hatt 7 møter i 2024. Alle kirkeverger og proster i Borg var samlet til årskonferanse for arbeidsgiverne i mai 2024.

I 2024 møttes alle valgte ledere av menighetsråd og fellesråd sammen med sine administrative støtter vært invitert til samling for valgte ledere til dagssamling i Oslo, med tema som samarbeid stab-råd og strategisk ledelse i lokalkirken. Samme gruppe var også invitert til digitalt innspillsmøte i forkant av Kirkemøtet 2024. Det er etablert et teamsrom for valgte ledere i Borg som gjør det enklere å dele erfaringer og kunnskap. Borg bulletin som det viktigste kommunikasjonsmiddelet til valgte råd har hatt månedlige utsendinger gjennom hele 2024.

Vi har definert det «å strikke sammen nivå og enheter» som et ønsket mål. Vi har brukt alle arenaer der flere yrkesgrupper og representanter fra de ulike arbeidsgiverlinjene har vært tilstede, til å fokusere på felles mål. Vi opplever fortsatt at strategiplanen for Den norske kirke i Borg i stadig større grad brukes og bidrar til felles retning.

Borg bispedømmeråd vil fortsette arbeidet med å støtte ledere på alle nivåer og skape arenaer for samledelse og strategiske drøftinger. Planen for støtte til menighetsråd og fellesråd over fire år i samarbeid med kirkevergelaget videreføres; Vi jobber videre med å arrangere ledersamlinger, støtte menighetsrådene i ledernetverk på prostinivå, dele kunnskap og ha fokus på strategisk arbeid og Kommunikasjonsløftet.

I 2024 pågikk det et omfattende arbeid knyttet til kirkefaglig samledelse. Vi søkte og fikk tildelt midler for prosjekt verktøy for kirkefaglig samledelse. I 2025 jobber vi videre med å utvikle prosessledelse og kirka vår som verktøy for kirkefaglig samledelse ved siden av fortsatt arbeid for kultur og struktur for kirkefaglig samledelse.

HMS- samarbeid

Vi finner stadig flere arenaer å drive samledelse på i Borg og i 2024 startet vi opp med to nye pilotprosjekter på området samledelse; en felles dag for nyansatte og ett felles HMS- kurs, i tillegg til at det også ble gjennomført en felles OU-dag i 2024.

Felles dag for nyansatte

I august ble det for første gang i Borg arrangert felles samling for nytilsatte fra fellesrådene og bispedømmerådet (prestetjenesten). På denne samlingen deltok det 6 ansatte fra ulike fellesråd og 4 ansatte fra rDnk. Borg biskop og leder for kirkevergelaget, Bård Bårdsen, stod for samlingens program.

Felles HMS - kurs

Høsten 2024 arrangerte Oslo og Borg bispedømmer felles HMS grunnopplæring, «40 timers kurs». Kurset var delt i to bolker, fordelt over fire dager. Dette var en pilot sammen med KA der ledere og vernetjenesten fra både fellesråd og rDnk i Oslo og Borg var samlet til felles HMS-kurs. Formålet med kurset var å dekke arbeidsmiljølovens krav til opplæring for ledere, verneombud og medlemmer/varmedlemmer i arbeidsmiljøutvalg. Tilbakemeldingene var gode og vi ser at det er klare fordeler ved å arrangere dette med representanter fra flere av arbeidsgiverne i Dnk. Det er ønske om å kunne gjenta felles HMS-kurs ved behov.

Felles OU-dag

OU står for opplæring og utvikling og målet er å gi økt fagkompetanse til medarbeidere eller bidra til felles kunnskap om og forståelse for avtaleverket blant arbeidsgivere og arbeidstakere. I mars 2024 ble det arrangert felles fagdager i Borg for tillitsvalgte og vernetjeneste med tema rammer og regler for arbeidsforholdet. Denne fagdagen var for kirkeverger, proster, vernetjeneste og tillitsvalgte i fellesråd og bispedømmeråd. KA, Presteforeningen og Kirkerådet stod for faglig innlegg om arbeidsmiljø, HMS og konflikthåndtering, i tillegg til andre aktuelle tema fra arbeidsretten som oppsigelse ved sykdom, medbestemmelse og styringsrett, hovedtariffavtalen, ansettelse, midlertidige stillinger og vikarer. I tillegg bidro leder for kirkevergelaget, stiftsdirektør, hovedverneombud for prestene og personalavdelingen.

Nybrottsarbeid - felles HMS-kurs for Oslo og Borg

bispedømmer for vernetjenesten og ledere i fellesråd og bispedømmerådene. Interessante og nyttige dager med en supermotivert gjeng!

Kontaktmøter med fagforeningene og regionalt arbeidsmiljøutvalg (RAMU)

Hvert år gjennomføres det fire faste regionale møter for RAMU og for informasjon og drøfting med tillitsvalgte i Borg bispedømmeråd. Kontaktmøte med tillitsvalgte har behandlet 51 saker i 2024 med blant annet temaer som arbeidsmiljø, arbeidstid, kompetanseutvikling mm. Fra de lokale kontaktmøtene i prostiene meldes det at de gjennomføres regelmessig med god deltagelse og god samhandling.

Resultatmål 1.3.3 Kompetanseutvikling styrkes

Resultat:

Den norske kirke skal være en lærende organisasjon. Kompetanseutvikling skjer på ulike måter og er en kontinuerlig prosess. Både i lokalmenigheter, i prostiene og gjennom kurs og samlinger regionalt og nasjonalt skjer mye verdifull læring. Resultatmål oppnådd.

Læringsplattformen

Læringsplattformen er et verktøy for alle ansatte der ulike digitale kurs er tilgjengelig. Her finnes en stor bredde i utvalg av kurs som kan gjennomføres digitalt, alene eller sammen i gruppe. I 2024 har det vært spesielt vært fokus på å ta i bruk felles maler i Læringsplattformen for gjennomføring av oppstarts- og medarbeidersamtaler. Både teknisk og innholdsmessig gjenstår det arbeid før Læringsplattformens potensiale blir oppfylt.

Arbeidsveiledning (ABV)

ABV er i Borg et viktig virkemiddel for utvikling og kvalitetssikring av tjenestene i kirkens arbeid. Biskopen i Borg ønsker at Borg bispedømme skal være et godt sted for ansatte å arbeide, og at alle skal få god og nyttig veiledning. Det er ønske om et mangfoldig og faglig godt veiledningstilbud med bredde, relevans og valgmuligheter, forankret i Dnks plan for veiledning. Arbeidstakere i kirken har gjennom et langt yrkesliv ulike behov, og både ivaretagelse og utvikling er en kontinuerlig prosess. Arbeidet og utviklingen med ABV i Borg skjer i nært samarbeid med kirkevergelagets styre i Borg arbeidsgiverforum AU, med Nasjonalt fagråd for ABV og styringsgruppen for ABV i Borg.

I Borg har det i 2024 vært 16 ABV-grupper og tre steder med ABV for staben.

- 7 tverrfaglige grupper
- 9 profesjonsgrupper
- 3 ABV i stab. (En av gruppene avsluttet sommer 2024)

Totalt var det 120 deltagere i grupper.

- 75 prester
- 16 diakoner
- 3 kateketer
- 7 kantorer
- 4 kirkeverger
- 15 andre stillinger i fellesråd

Tilbud om individuell arbeidsveiledning gis ut fra behov og etter avtale med respektive arbeidsgiver. Videre gis det tilbud om åndelig veiledning, retreatar, pilgrimsvandringer mm. Det har i 2024 vært 12 aktive ABV-veiledere i Borg. 2 av disse avsluttet sommer 2024. 2 av veilederne er AVU studenter som er ferdig utdannet våren 2025.

Etter- og videreutdanning (EVU) for prester utlyses to ganger i året og baserer seg i all hovedsak på Bispemøtets kurstilbud. Etter- og videreutdanningen skal bidra til at prestene er faglig oppdatert i møte med utvikling innenfor kirke, teologi og samfunn. I 2024 mottok vi 14 søknader hvorav 6 fikk innvilget sin søknad. 8 søkte om å få ta PKU, men lærestedene har få plasser og dermed får flere innvilget søknaden i regionalt EVU-utvalg, men ikke plass på selve studiet. Et prioritert ønske fra Bispemøtet har vært at flere prester opparbeider seg spesialkompetanse i arbeid med sannhet og forsoning og om kirkelige praksis, jøder og jødedom. I Borg fikk tre prester innvilget disse studiene.

Fagsamlinger i prostiene I tillegg til EVU og ulike fagdager legger prostene til rette for faglige kompetansehevende samlinger i prostiene. I flere prostier samarbeider i økende grad kirkevergene og prosten om å gjøres disse fagsamlingene tverrfaglige. Borg biskop ba prostene prioritere tre tema i 2024/2025: Arbeidsmiljø, sannhet og forsoning og beredskap. I alle prostier er det nå enten gjennomført eller planlagt samlinger knyttet til disse temaene.

Tverrfaglig samarbeid og kompetanseutvikling

Det har fra sekretariatets side vært sterkt fokus på kompetanseutvikling i et tverrfaglig perspektiv gjennom hele 2024. Skal vi nå de mål som er satt i strategien for Dnk må vi jobbe sammen på tvers av profesjoner og arbeidsgivere. En styrking av hverandre gjennom samarbeid og nyttegjøring av all kompetansen de ulike ansatte og frivillige i kirken innehar, er avgjørende for at vi skal nå ut til flere og være en aktuell og relevant samfunnsaktør.

Det ble også i 2024 arrangert tverrfaglig fagdag for ansatte innen diakoni og undervisning. Biskopens samling for vigslede diakoner, kateketer og kantorer var også felles i 2024. De ulike fagdage i løpet av året legges opp slik at innholdet, bl.a. biskopens foredrag, omhandler de samme tema, med tilpassing til de ulike faggruppene. Tilbakemeldingene på dette har vært positive og vi ser at dette er en god måte å jobbe med kunnskapsformidling på. Det at de ulike faggruppene samles og får høre det samme, øker mulighetene for videre samtale og samhandling lokalt.

I 2024 ble det gjennomført 4 tverrfaglige webinar for diakoner og undervisningsansatte, to hvert semester. På våren var tema «Kirkens Nødhjelps fasteaksjon» og «Ungdom og grenseoverskridende adferd på nett».

Temaene på høsten var «Allehelgen» og «Barn og unges sorg». Ved å invitere til webinar, ser man at flere har mulighet til å delta fordi man ikke trenger å bruke tid på reise. Dette bør ikke erstatte fysiske fagsamlinger, men gir muligheten for å øke graden av samhandling og kunnskapsformidling gjennom året. Vi at mye av det arbeidet som gjøres, spesielt opp mot barn og unge, faller innunder flere fagområder. Vi vil framover fortsette trykket på å framsnakke tverrfaglig samarbeid og i praksis løfte dette gjennom tverrfaglige samlinger, både fysiske og i webinar.

Kompetanseheving, kunnskapsutvikling og samhandling er noe som kontinuerlig må ligge til grunn for det arbeidet kirken gjør. Samtidig ser vi at en viktig rolle for sekretariat innenfor dette området, også handler om å være kunnskapsformidler. Folkehelse- og oppvekstprofiler er unike rapporter for hver enkelt kommune. Vi ser at det er til god hjelp for lokalmenighetene at sammendrag av ulike undersøkelser og faktainformasjon om deres kommune blir komprimert og tilrettelagt av sekretariatet. Det er viktig gjennom kunnskapsformidling å innhente kompetanse og kunnskap også utenfor kirken. Dette for å nå bredere ut og vise at vi ønsker å være en relevant kirke i dagens samfunn. Til slutt ser vi også viktigheten av god kommunikasjon ut til de ansatte i menighetene om alle de ulike samlingene. Tydelig informasjon og invitasjoner i god tid, er avgjørende for hvor få eller mange vi når. Det er stor aktivitet i lokalmenighetene, og kalenderen til de ansatte fylles gjerne opp lang tid i forveien. Vi ser at i de tilfeller hvor vi er ute i god tid med rett informasjon, og samtidig følger opp med påminnelser, når vi flere.

Veien videre

- ABV i Borg skal fortsette å være et viktig verktøy for kvalitetssikring av tjenesten som utføres. ABV skal åpne for flere retninger innen veiledning og på den måten speile et stort mangfold av ansatte.
- Opparbeidet kompetanse skal i større grad benyttes i organisasjonen ved at de som har fått innvilget etter- og videreutdanning som normalordning benyttes på fagsamlinger både i eget og andre prostier mm.
- Videreformidling av kunnskap og fakta fra nasjonale undersøkelser/rapporter
- Fortsette å bruke biskopens fagdager for kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling.
- Løfte fram og oppfordre til bruk av ressursbanken, webinarer og e-læringskurs publisert av Kirkerådet. Fange opp behov for annen kunnskap og sørge for at den blir tilgjengelig.

2. Strategi Kirken er der livet leves

2.1 Styrker kirke som kulturarena og forvalter av kulturarv for alle generasjoner

Resultatmål 2.1.1 Vekst i antall deltakere på konserter og kulturarrangement

Resultat

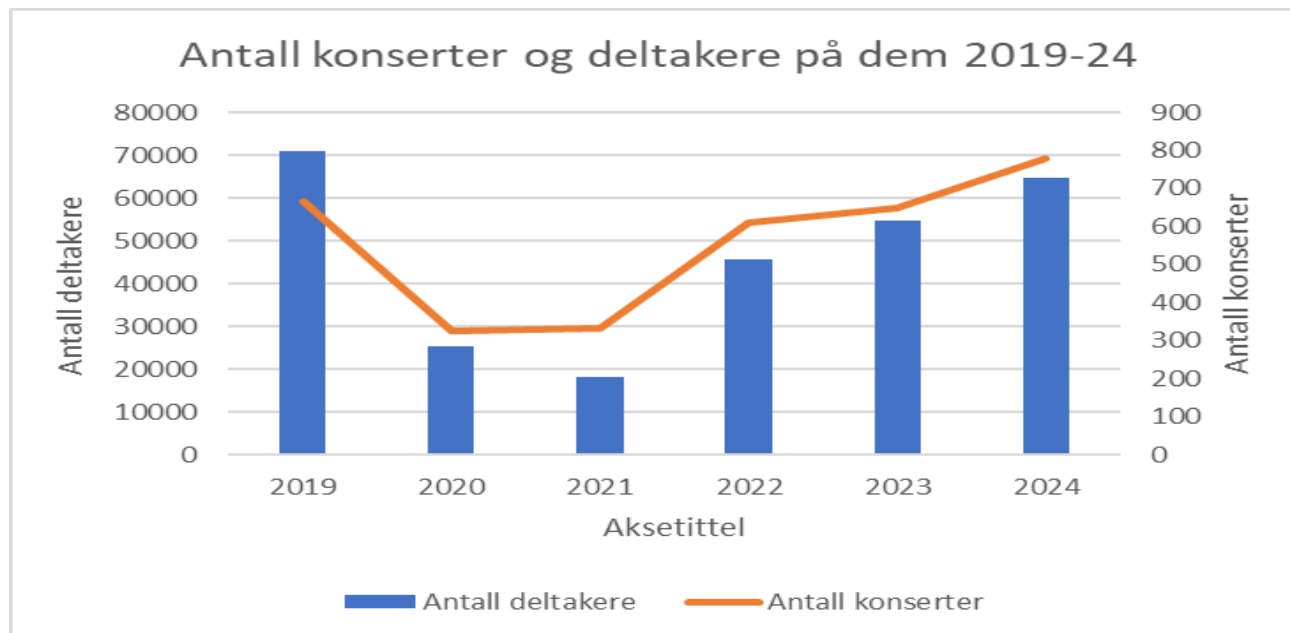
Det har vært en vekst i totalt antall deltakere på kirkens egne konserter på 18% fra 2023 til 24. Dermed er vi bare 9% bak 2019-tallene. I antall konserter er økningen på 20%, og der er vi godt over 2019-nivå. Økningen i Borg er større enn nasjonalt, der den er henholdsvis 12 og 14%. Når det gjelder antall deltakere på kulturarrangementer i egen regi er økningen på 10%, mens økningen i antall arrangementer er på 35%. Nasjonalt er det en økning i deltakelse på 6%, mens antall arr er uendret. Resultatmål oppnådd.

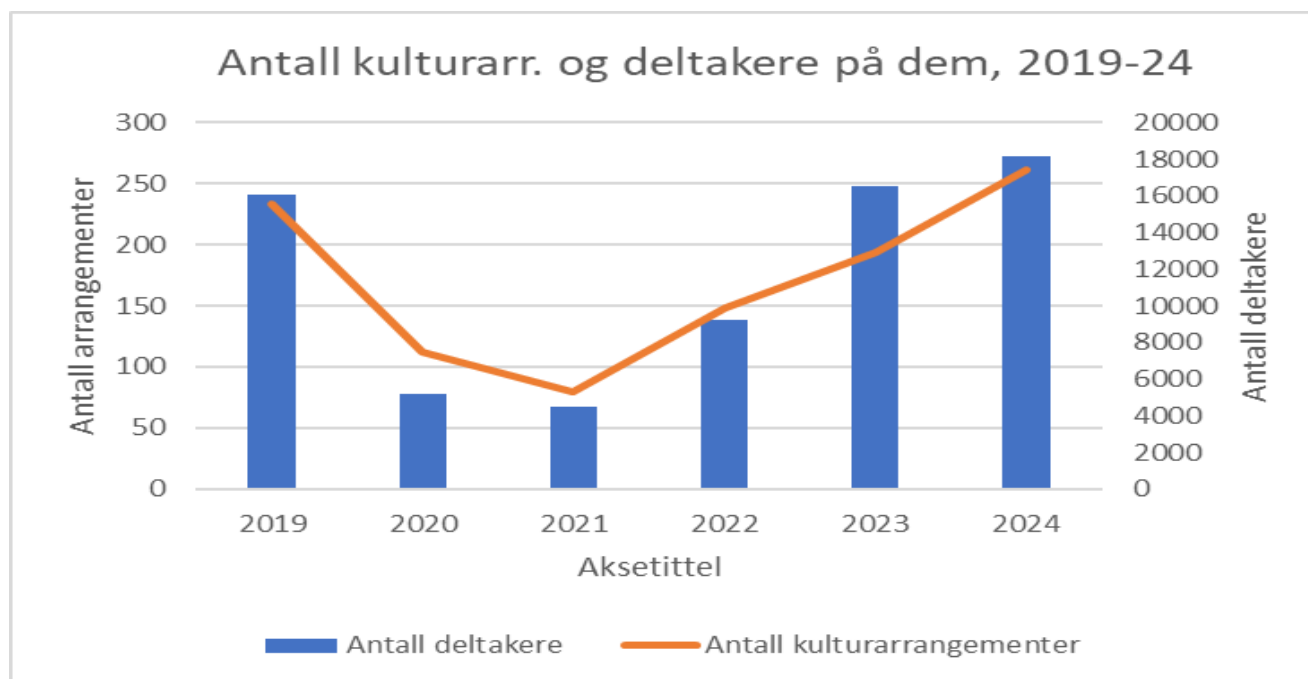
Vurdering

Noen prostier har spesielt stor økning. Søndre Follo er blant dem (særlig på antall, opp 78%) og prosten forklarer dette med at Ås brukte tildelte midler fra Kirkerådet til sommerjobb for ungdom til å lønne en ung musikk-kordinator som hentet inn unge musikere til små konserter under «Åpen kirke».

Når det gjelder kulturarrangementer er det Domprostiet v/domkirken og Glemmen som står for mye av økningen, og det kan dels forklares med Egil Hovland-jubileet og mange arrangementer knyttet til det.

Kilde: SSB 2025

Kilde: SSB 2025

Veien videre:

Det er et mål å forsterke den gode utviklingen. Dette kan gjøres både ved å bedre tilbudene og kommunikasjonene rundt dem. Ved å:

- Benytte kommunikasjonsressursene i prostiene til å øke kvalitet og målrettethet i PR-arbeidet
- Lytte til hvilke tilbud folk ønsket
- Stimulere til flere kirkemusikalske festivaler og lære av dem som forsøker
- Legge til rette for økt samarbeid med andre aktører

Resultatmål 2.1.2 Styrker og fornyer kirkelig kulturarv lokalt og nasjonalt

Resultat Kirkebygg

Kulturminnefaglig utvikling

Kirkeordningen definerer biskopens ansvar for kirkene. Kirker som ikke er fredet etter kulturminneloven, og nyere kirker som ikke har fredningsstatus, er biskopen tillagt godkjenningsmyndighet. Biskopen har også uttalemulighet på tiltak på kirker der riksantikvaren er godkjenningsmyndighet. Bevaringsprogrammet for de historisk verdifulle kirkene er vedtatt, og satt i system. Etter hvert vil det også komme en ny kulturmiljølov.

Frogner kirke, Lillestrøm - oppført 1925 og listeført som særlig bevaringsverdig, har fått solceller på taket. Foto: Harald Ringstad.

- Kirkerådets administrasjon og kirkebyggrådgiverne i bispedømmene møtes jevnlig på teams for å dele kunnskap og utvikle kompetanse. Dette innebærer også en årlig kirkebyggrådgiversamling med fysisk tilstedeværelse.
- Styreverv i nettverksgruppe for kirkebyggrådgivere i samhandling med Hovedorganisasjonen KA. At Borg er representert i styret for nettverksgruppen, gir mulighet for informasjonsflyt og påvirkning i ulike samlinger. Nettverksgruppen har bla. blitt invitert inn i flere sammenhenger når det drøftes kirkebyggtutvikling på nasjonalt nivå. Styret arrangerte samling for kirkebyggrådgivere for hele landet i november, og denne var lagt til Stavanger.
- Faglig samarbeid med riksantikvaren og andre organer. Borg bispedømme har tett samhandling med riksantikvaren om bygningssaker, noe som av og til innebærer felles befaring på kirkebygg der dette er viktig. Bispedømmet er også representert på årlig fagsamling hos riksantikvaren. Arbeidet med kirkebygg og kirkens omgivelser innebærer kontakt med Statsforvalter og fylkeskommunene i Østfold og Akershus.

- Håndverkkompetanse og kontaktflate bidrar til å sikre kulturarv og bygger relasjoner. Gjennom kontakten med kirkevergene og bispedømmekontoret om ulike prosjekter, bygges det relasjoner. Kirke- og samfunnsavdelingen bidrar med råd og veiledning, og samtidig er det ressurspersoner på fellesrådsnivå som går foran og bidrar med virkelighetsnære bærekraftiltak på sine kirker.

Forskrift om tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirker vedtatt, og Kirkebevaringsfondet er opprettet

I februar oversendte bispedømmet sin høringsuttalelse til utkast til forskrift om tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg til Barne- og familiedepartementet. Bispedømmet uttrykte stor forventning til bevaringsprogrammet, og et håp om at forskriften måtte bli en døråpner for å ta hånd om vedlikeholdsetterslepet på kirkene. Det var et stort engasjement rundt høringen, og det kom innspill fra hele landet. Forskriften ble deretter vedtatt i Stortinget med ikrafttredelse fra 23.06.2024. **Forskrift om tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg.** En viktig milepel var nådd, og dette må karakteriseres som historisk. Tilskudds- forskriften vil i årene framover avhengig av utlysningsnivå, bli til stimulans for fellesråd og kommuner økonomisk, slik at kirkene kan holdes vedlike.

Tilskuddsordningen skal bidra til bevaring av kirkers eksteriør og interiør, slik at de kan fortsette å være kilder til tro, kunnskap, og gi grunnlag for opplevelse og engasjement. Forskriften gjelder for kirker som er fredet eller listeført av Riksantikvaren.

Første utlysningsrunde

Som et resultat av forskriften og rev. statsbudsjett, kom første utlysningsrunde allerede i juli med søknadsfrist 11.august. Vi noterer fornøyde kirkeverger i Lillestrøm, Nes, Skiptvet og i Frogn som alle har mottatt midler.

Sistnevnte fikk på høsten førstesideoppslag i Akershus Amtstidene med overskriften «En gavepakke», Kirkeverge Per Ørjan Aaslid forteller i oppslaget om en grundig dokumentasjon og argumentasjon som måtte til i søknadsprosessen. En avbrutt ferie, og en intens jobb i noen uker gav resultat. På Romerike gikk det heller ikke upåaktet hen at det kom midler, og Romerikes blad skriver om milliondrysset til Romerike. Stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik (SP) intervjues, og sier i artikkelen at dette er særdeles kjærkomne midler og peker på viktigheten av å ta vare på kirkene. Lokalpolitiker i Lillestrøm, Heidi Westby Nyhus (AP) mener dette ble en gledens dag for alle som er glade i kirken og kirkebygg.

Vår Frelzers kirke - Drøbak kirke i Frogn. Kirken feirer sitt 250 års jubileum i 2026. Kirken har fått midler fra Kirkebevaringsfondet både i første og andre tildeling.

Foto: Jan Ivar Andreassen

Fra bispedømmet har det gjennom året vært jobbet med å informere om forskriftens muligheter. I første omgang har dialogen med kirkevergene vært viktig, men også informasjon til proster, fellestråd og øvrige som arbeider med vedlikehold og oppgradering av kirkene.

Kirkebevaringsfondet vil framover være søkeinstans, og stå for tildeling av midler.

Tilskuddsforskriften gir mange muligheter til å kunne å skape en god utvikling av kirkestedene. Mulighetene vil også kreve samarbeid med andre aktører på en ny måte, noe forskriften i sin form legger opp til.

Opplevelse og formidling skal være en del av kirkerehabiliteringsprosjektene framover, og kan bli kilde for kreative prosesser. Spesielt fordi opplevelse og formidling, engasjement og deltagelse skal løftes inn som egne innsatsområder når det fremmes en søknad. Forskriften definerer de fire innsatsområdene slik:

1. Bevaring (istandsetting, sikring og konservering)
2. Kunnskap og kompetanse
3. Opplevelse og formidling
4. Engasjement og deltaking

I den første søknadsrunden ble det annonsert at inntil 100 millioner kroner skal brukes i 2024

Deretter årlige utbetalinger på inntil 500 millioner kroner i perioden 2024 – 2054.

Riksantikvarens informasjon i korte trekk:

Det er tre bevaringsprogrammer:

1. Middelalderkirker
2. Kirker oppført mellom 1537 – 1850
3. Kirker oppført etter 1850

Oversikt over fordelingen hittil i bispedømmet: Tilskudd fra Kirkebevaringsfondet 2024

Kirke	Prosti	Fellestråd	Overordnet forprosjekt	Særskilt forprosjekt	Hovedprosjekt	Tilsagn 2025
Fenstad kirke	Øvre Romerike	Nes			1 000 000,00	
Frogner kirke	Nedre Romerike	Lillestrøm			4 500 000,00	
Skiptvet kirke	Vestre Borgesyssel	Skiptvet		95 000,00		
Vår Frelzers kirke, Drøbak	Søndre Follo	Frogn		590 000,00	100 000,00	
Sum				685 000,00	5 600 000,00	

Borg bispedømme fikk tildelt totalt kr 6 285 000,00. Fordelt på 5 prosjekter. Dette utgjør 14,95% av den nasjonale potten på 94 millioner kroner. Av 103 søknader fra hele landet, fikk 44 kirker i landet tilskudd. Det var ny utlysningrunde i november 24, og det ble sendt inn 25 søknader fra Borg.

Tilskudd fra Riksantikvaren til kirkekunst 2024

I 2024 gav Riksantikvaren 6,5 millioner kroner i tilskudd til konservering av kirkekunst og inventar i kirker. I tillegg ble det gitt tilsagn om 2 millioner kroner til 2025. Det kom inn 31 søknader nasjonalt, og 21 prosjekter fikk tilskudd. Fra Borg bispedømme var det kun Lillestrøm kirkelige fellestråd i Nedre Romerike prosti som fikk tilskudd på kr 900 000,-. Tilskuddet til Lillestrøm utgjør 10,58 % av den totale nasjonale potten på 8,5 mill. Lillestrøm kirkelige fellestråds prosjekt er å gjøre tilstandsanalyse av kirkekunsten sin. Dvs. å gjøre en systematisk kartlegging og tilstandsanalyse av kunst og inventar i de 11 kirkene og kapellene i fellestrådsområdet.

Flere åpne kirker og flere besøkende til åpne kirker

Resultat

Det har vært en økning i antall dager åpne kirker fra 2023 til 2024 på 8,7 %. Veikirker/pilegrimskirker: antall dager som kirken var åpen for reisende og pilgrimer i løpet av året har økt med 185 dager fra 292 i 2023 til 477 i 2024. Dette er en økning på 63,4 %. Totalt er det 2068 dager/kvelder med åpne kirker i Borg. I forbindelse med allehelgen har det vært en økning i antall besøkende til åpne kirker på 7,5% fra 2023 til 2024. Dette til tross for en nedgang i antallet åpne kirker, fra 84 til 76 kirker, og en nedgang på 13 % i antall timer med åpne kirker. Resultatmål delvis oppnådd.

Vurdering

I diakonirapporten forteller diakonene at åpne kirker betyr mye når det skjer alvorlige hendelser i lokalmiljøet. Dette bekreftes også gjennom nyhetsbildet når media har reportasjer fra steder hvor det har skjedd tragiske hendelser og dødsfall. Kirken åpnes for de som bor der, og sokneprester og kommunens kriseteam bekrefter at dette tas godt imot av innbyggerne og at mange søker til kirken i slike situasjoner. I 2024 rapporteres det om 44 tilfeller av åpen kirke knyttet til andre hendelser, noe som er en økning på 22,2%. Det har vært 41 tilfeller av åpen kirke direkte knyttet til ulykker og brå dødsfall hvor det i det fleste tilfeller har handlet om unge mennesker som har mistet livet. I tallet ligger det også 3 åpne kirker i tilknytning til markering av verdensdagen for psykisk helse og overdosedagen. Antall åpne kirker i forbindelse med markeringen av allehelgen vurderes nærmere under punkt 2.2.4.

Det er fortsatt potensiale for å forsterke tilbudet om åpen kirke framover. Vi ser at det betyr mye for folk både ved særlige hendelser og generelt i sentrumsnære kirker der folk ferdes. Utfordringene er knyttet til å rekruttere frivillige, markedsføre og synliggjøre tilbudet, samt tekniske detaljer knyttet til sikring av kirkerom og inventar. Mulighetene prostene peker på er samarbeid med lag og foreninger (som i Sarpsborg Sanitetskvinnene, Skedsmo historielag) og det er også en større åpenhet blant ansatte for at kirkene holdes åpne når kirkemusikere, kirketjenere eller prester oppholder seg i kirkerommet i løpet av uken. Dette er et tema som biskopen utfordrer lokalkirken på under visitaser.

Åpen pilegrimskirke

Vi ser en stor økning i antall dager som kirken var åpen for reisende og pilgrimer, fra 292 dager i 2023 til 477 i 2024. Dette er en økning på 63,4 %. Det har over flere år vært fokus på åpne kirker for pilegrimsvandrere og andre langs Borgleden. I 2024 hadde Kirkerådet utlysning av midler til sommeråpne kirker, som flere menigheter i Borg fikk tildelt midler til. På Nedre Romerike står Skedsmo kirke for en del av økningen i antall dager åpne kirker. Det er stor innsats fra frivillige, samt sokneprest og diakon, for å få dette til.

Resultat Pilegrimsarbeid

Pilegrimsarbeidet i Borg er i stadig utvikling, samtidig som det nå begynner å bli godt etablert. Oslo pilegrimssenter og Borgleden pilegrimssenter er viktige drivkrefter for arbeidet. Både bispedømmerrådet og flere menigheter på Romerike er medlemmer i Oslo pilegrimssenter. Biskopen er medeier i Borgleden pilegrimssenter, og ble i 2023 innvalgt i styret. Borgleden pilegrimssenter er samlokalisert med DNT Nedre Glomma og i Sarpsborg. Pilegrimsvandringer er godt på vei til å bli inkludert, både i trosopplæring og i skole-/kirkesamarbeid. I trosopplæringen blir det særlig brukt som en del av konfirmantundervisningen.

Borgleden stimulerer til utvikling av kirkestedene

Gjennom de senere årene har det vært jobbet intenst med utviklingen av Berg middelalderkirkested i Halden. I 2024 ble stabburet ved Berg kirke klart som pilegrimskapell og overnattingssted for pilegrimer. [Pilegrimsstabburet ved Berg kirke - Borg Biskop og Bispedømmeråd](#)

Stabburet ved Berg kirke – Halden – Foto: Jan Ivar Andreassen

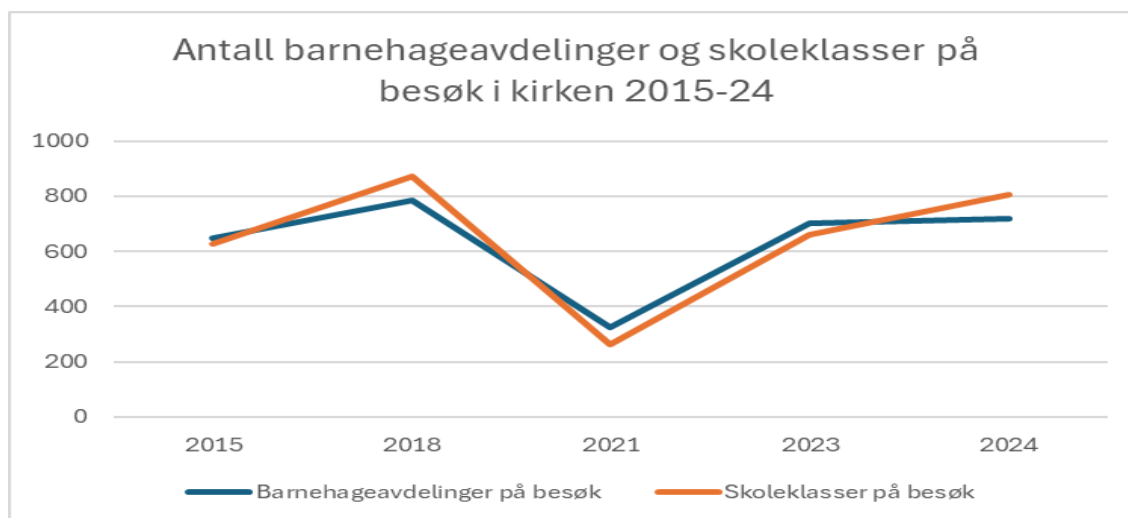
Veien videre:

- Oppmuntre til videreutvikling av kirkestedene i tilknytning til pilegrimsleden gjennom bispedømmet.

Resultatmål 2.1.3 Skoler og andre aktører formidler kirkens kulturarv

Resultat

I 2024 har vi sett en betydelig økning i antall skoler og barnehager på besøk i kirkene. Dette er den delen av samarbeidet mellom barnehager/skoler og kirke som skjer innenfor rammen av KRLE-faget eller andre fag, og som har til hensikt å hjelpe skolene i å nå sine kompetansemål. Det telles både antall besøk, og antall avdelinger og klasser som kommer. Barnehager: Det er en økning på 23% i antall besøk. Antall avdelinger økte med 4%. Skoler: Antall besøk økte med ca 40%. Antall klasser økte med 22%. Ser vi på de enkelte prostiene har alle med unntak av Nordre Follo en tydelig økning i antall skolebesøk. Gudstjenester for barnehager og skoler er ikke medregnet her, det er omtalt under 1.1.1. Resultatmål nådd.

Kilde: SSB 2025

Vurdering

Biskopen har under alle de fire visitasene i 2023 hatt møte med lokale skoleledere.

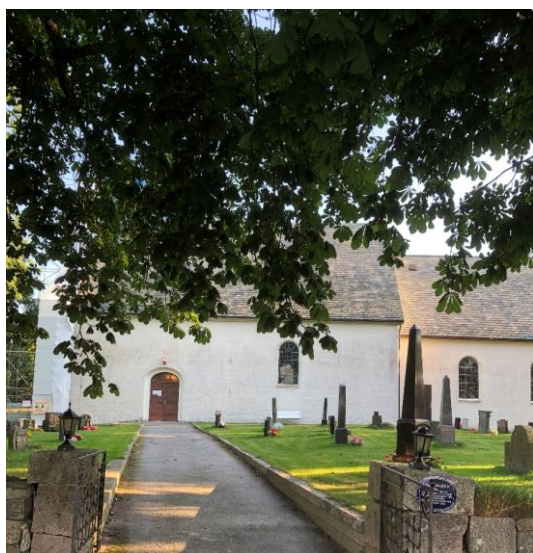
I alle møtene har mer formaliserte avtaler om samarbeidet vært tema. Skolene er svært interessert i å samarbeide med kirken om formidling av kristen arv; ofte konkretisert gjennom faglig gode tilbud i kirkerommet. Dette tilbudet blir mer slitesterkt og forutsigbart når det er skrevet ned i form av avtaler, gjerne på kommunenivå, med lokale tilpasninger. Det samme vil gjelde samarbeid med barnehagene.

Veien videre:

- Gjennom visitaser og fagsamlinger oppfordre og bidra til at flere menigheter får en plan for skolekirkesamarbeidet og formaliserer samarbeidet med skolene og barnehagene gjennom avtaler..
- Veilede menigheter i mulighetene som finnes til å erstatte gudstjenester i skoletiden med tilbud om formidling av kirkens tro og tradisjon innenfor skolens kompetansemål, der skolen ikke ønsker å delta på gudstjenester
- Gjennom veiledning i arbeidet med ny overordnet plan for KUL sørge for at samarbeid med skole og barnehage blir integrert i ny plan

Formidling av kirkebyggenes rolle som en del av kulturarven

Å skulle renovere en kirke enten det er et stort eller lite prosjekt, krever god planlegging og kompetanse.

Berg middelalderkirke – Halden, Foto: Jan Ivar Andreassen

Sentrale momenter i slike prosesser er finansiering, kontakt med fagmiljøer, anbudsprosesser, og oppfølging av prosjektene under rehabiliteringen til ferdigstilling. Et tiltak med midler fra Kirkebevaringsfondet betinger dokumentasjon på prosjektets framdrift og en sluttrapportering når prosjektet er ferdig. I denne prosessen ligger det læring, kunnskapsdeling og informasjonsarbeid. Den nye Kirkebyggdatabasen «Ordna eiendom» som Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon har opprettet, har gradvis gjennom 2024 blitt innfaset til fellesrådene. Her vil det meste om kirkebygget, dets kunst og øvrig inventar bli registrert. Våren 2025 får bispedømmene fortløpende lesetilgang. Lesetilgangen gir mulighet for å følge utviklingen på hver enkelt kirke framover.

Vurdering

Bispedømmets vedtatte resultatmål er bl.a. å styrke forvaltningen av kulturarven, samarbeide om formidling, og skape gode møteplasser. For å bygge opp under dette, og tatt i betraktning de mulighetene Kirkebevaringsfondet åpner opp for, har vi gjennom året produsert webinarer.

I forståelse med Borg Arbeidsgiverforum inviteres kirkeverger, driftsledere og andre som jobber med kirkebygg til digitale samlinger. I dette fora inviteres forskjellige aktører inn. Vi nevner bl.a. frivillige, representanter fra Riksantikvaren, Kirkebevaringsfondet, Hovedorganisasjonen KA, Kirkerådet, pilegrimssenter, eiendomsselskap og handverksfirmaer. Målsettingen i dette arbeidet er å styrke fellesrådenes kompetanse, dele erfaringer, gi råd, skape kontaktflater og oppmerksomhet om den kirkelige kulturarven og dens potensiale. I utvidet forstand kan man også forstå dette tiltaket som en del av biskopens samordningsplikt.

Webinarene i 2024 hadde dette innholdet:

1. Om det å legge gode planer for universell utforming.
2. Utvendig rehabilitering.
3. Sommerklare kirkesteder.
4. Erfaringsdeling på universell utforming, rehabilitering og åpne kirker.
5. Vi ser nærmere på bevaringsprogrammet og Ordna eiendom.
6. Kirkens kunstgalleri – inspirasjon og forvaltning – Klimaprojektet i Frogner.

Under temaet åpne kirker, hadde vi med oss Inger-Elin Sahlberg, pensjonert lærer fra Skedsmo. Hun fortalte om hvordan de i Skedsmo kirke inviterte barnehager og skoler til åpen kirke. Her blir de unge tatt med på «en oppdagelsesreise» i kirken hvor kirkens kunst og inventar brukes som inspirasjonskilde.

Veien videre

- Fortsette med webinarer om kulturformidling og kirkebygg

Stort engasjement på søknadskurs på Gardermoen

De aller fleste av landets kirkeverger og kirkebyggrådgivere har høsten 2024 deltatt på kurs for å øke kunnskapen om, og lære hvordan man skriver gode søknader til det nye Kirkebevaringsfondet. For å komme i betraktning må det gjøres et forarbeid som dokumenter prosjektet som ønskes gjennomført.

Vurdering

Dette tror vi, vil hos mange utløse en nær samhandling med fagmiljøer som har antikvarisk kompetanse. Videre ville kommunene involveres som bidragsytere. Vi opplever at det er stor interesse for å søke midler fra fondet. Samtidig meldes det om dårlig kommune-økonomi. Det er fint å møte flotte, kunnskapsrike medarbeidere og foredragsholdere som er opptatt av å spille hverandre gode. Kirkevergene spesielt, spiller en viktig rolle og ivaretar bygherrerollen for fellesrådene, og sørger for at kulturarvsprosjektene formidles

ut til lokalbefolkningen. Samspillet lokalt bli viktig i tiden som kommer, og vi ser for oss at lokale lag og foreninger som f.eks. bygdekvinnelag og historielag kan være gode samhandlingspartnere og medspillere for å gjøre kirkens kulturarv kjent.

Fra venstre: Blide kursdeltagere fra Borg bispedømme, Tor Tveithaug og Lillian Syversrud – Ullensaker, Lill-Tove Klingenberg – Eidsvoll og Hurdal, Karin Axelsen – foredragsholder fra Riksantikvaren, Wenche Halland Sandbæk – Vestby, Henrik Bjørnstad – Sarpsborg og Jan Ivar Andreassen – bispedømmekontoret. Foto: Geir Davidsen – Bodø.

2.2 Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftmålene - lokalt, nasjonalt og globalt

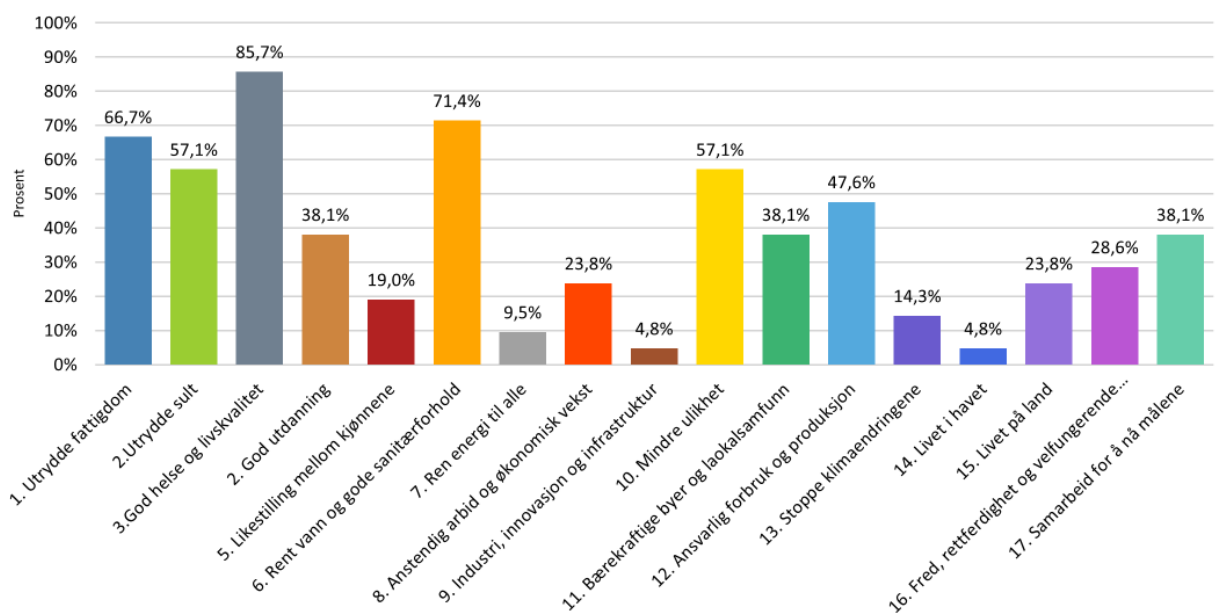
FNs bærekraftsmål er forpliktende for en hel verden. I denne verden er vi kirke, og har et like stort ansvar som alle andre for at målene skal nås innen 2030. I diakoniundersøkelsen (bdr 2024) svarer 45,6% av menighetene at de i løpet av 2024 har arbeidet med å koble FNs bærekraftsmål til sitt diakonale arbeid. Dette er en ganske kraftig nedgang fra 53% i fjor (og fra 67% i 2022).

Hva som er årsaken til nedgangen, er ikke så godt å si, det kan skyldes flere forhold. Det vi imidlertid erfarer er at det ikke blir snakket om bærekraftsmålene i like stor grad som tidligere, det være seg lokalt både i og utenfor kirken, og også i media ser vi at det er andre ord som beskriver de utfordringene verden har. Det kan se ut som at ordet bærekraftsmål ikke blir brukt i kommunikasjonen i like stor grad som tidligere, og at det bidrar til en reduksjon i oppmerksomhet rundt dem, som igjen kan få betydning for måloppnåelsen. Tross dette viser diakonirapporten at det foregår et stort arbeid i menighetene som har en klar kobling til flere av bærekraftsmålene. Det kan derfor anslås at det arbeidet som har vært gjort tidligere år, nå har fått større fotfeste og automatisk kobles opp mot tiltak og arrangement i menighetenes regi. Det må sies å være et positivt trekk, samtidig som det framover må jobbes aktivt med kommunikasjon for at fokuset og viktigheten av å jobbe med målene øker.

Det er gledelig å se at samtlige 17 mål får score på implementering i menighetenes arbeid lokalt. Det viser at menighetene i Borg fortsatt er seg sitt ansvar bevisst, at kirken favner bredt i sitt arbeid og at vi er en høyst relevant samfunnsaktør. I år som i fjor, er det fire mål som peker seg ut: Mål nr. 3. God helse og livskvalitet, 6. Rent vann og gode sanitærforhold, troner øverst på lista som i fjor og som året før. Som nummer tre, finner vi mål nr.1 Utrydde fattigdom og på en delt fjerde plass kommer mål nr. 2 Utrydde sult og nr. 10 Mindre ulikhet. Urolighetene i verden, renteøkninger og prisøkning generelt, har bidratt til at forskjellene øker og at mange sliter for å få endene til å møtes. Menighetene virker svært bevisst og ser sitt ansvar i å opprettholde gratis aktiviteter for alle aldersgrupper så langt det lar seg gjøre.

Årsrapport Diakoni 2024

72. Hvilke av Bærekraftsmålene har dere arbeidet mot? Dere kan krysse av på flere.

Flere menigheter jobber aktivt med gjenbruk og matsvinn, søppelsortering, innkjøp og forbruk. Det har vært arrangert temakvelder, fagsamlinger og klimaforedrag. Bærekraftsmålene er blitt synliggjort gjennom menighetenes diakoniplaner og det er tema i konfirmantundervisningen hvor konfirmantene får praktisk utøvelse gjennom deltakelse i KN's fasteaksjon. I tillegg finnes det en rekke veletablerte tilbud og arrangement i menighetene som kan kobles direkte til målene: Markering av skaperverkets dag, høsttakkefest, kjolebyttedag, ulike sorgtilbud og samtaletilbud, for å nevne noe. Det har også vært samarbeid med andre aktører om matutdeling, misjonsprosjekter og markering av verdensdagen for psykisk helse. Det er viktig at det strategisk arbeidet med målene opprettholdes på alle nivåer i Dnk, i ulike faggrupper, blant frivillige og i styrer og råd både lokalt og regionalt.

Resultatmål 2.2.1 Flere sokn med diakonale planer og samarbeidsavtaler

Resultat

Antall formelle og uformelle avtaler holder seg stabilt. Tallet på uformelle avtaler ligger fortsatt høyere enn antall formelle avtaler. Det viser at kirken opprettholder sin deltakelse på flere arenaer og er en høyst relevant samfunnsaktør. Borg har opparbeidet seg høy diakonal betjening ved en økt satsning på diakoni. I 2024 er antall menighetsdiakoner/diakoniarbeidere i Borg 43. Rundt 90% av soknene i Borg har diakonal betjening. I tillegg kommer samarbeid med diakoner fra andre organisasjoner, KABB, Sunnaas sykehus, KN og Kirkens bymisjon. Resultatmål oppnådd.

Vurdering

Vi ser at det mange steder et tett samarbeid med kommunen. 64 sokn har en eller flere ansatte fast representert i kommunens kriseteam. Dette er 15 sokn flere enn i fjor og utgjør en økning på 30,6%. Sorgarbeid, sykehjem, eldreomsorg og arbeid for mennesker med funksjonsvariasjoner er de områdene det i størst grad samarbeides på. Videre kommer integrering og arbeid for flyktninger, rus og psykisk helse, matutdeling og ungdomsarbeid. Det diakonale arbeidet skjer også i samarbeid med andre aktører enn kommunen. Se punkt 2.3.2.

Sekretariatet får tidvis spørsmål om viktigheten av å formalisere en avtale når begge parter opplever at samarbeidet fungerer. Det foregår mye godt samarbeid, og ofte kommer det i stand på bakgrunn av relasjoner. Dette er veldig bra. Samtidig vet vi at avtaler kan forsvinne når relasjonene ikke lenger er der. Det er derfor viktig at det jobbes fram en formalitet, slik at samarbeidet ikke kun er basert på og avhengig av enkeltpersoner. Det betyr at vi fortsatt må ha søkelys på å få formalisert de uformelle avtalene.

Samskaping og samarbeid med offentlige, kommunale og andre organisasjoner holder seg på et høyt nivå, noe som er i tråd med et integrert perspektiv og implementering av FNs bærekraftsmål. Når vi ser på diakonale tiltak og aktiviteter som har vært gjennomført dette året, er det gledelig å se at vi finner en så klar kobling til flere av FNs bærekraftsmål.

Veien videre

- Bidra til fortsatt god samhandling mellom lokalkirke, kommuner og andre aktører inn mot konkrete og formelle samarbeidsavtaler.
- Støtte menighetene med kompetanse på forberedelse og inngåelse av formelle avtaler gjennom veiledning.
- Arbeide videre med å spre informasjon og kunnskap om FNs bærekraftsmål til ledere, ansatte og valgte råd på alle nivåer.

Resultatmål 2.2.2 Kirken bidrar til å redusere klimagassutslipp

Resultat

Borg har hatt en restriktiv reisepolicy i mange år. Kvoten var på 9000 kg Co2 i 2024, det er brukt 7002 kg. Resultatmål oppnådd.

Frogner kirke langt framme

Kirkerehabilitering tar tid, og går ofte over flere år. Dette er også tilfelle ved Frogner kirke i Nedre Romerike. Arbeidet pågår fortsatt, men det er gjort en betydelig innsats i 2024 for å gjøre denne kirken energinøytral. I totalprosjektet ligger det både installasjon av solceller på tak, varmepumper utenfor, og montering av energitanker i kjeller.

Investeringskostnadene har vært store, men målsettingen vil bl.a. være reduserte energikostnader og en kirke som er godt rustet for klimaendringer i årene framover. Tiltakene som er gjort, og erfaringene over tid for å se hvordan dette fungerer, vil lede til ny kunnskap.

Frogner kirke, Lillestrøm - oppført 1925 og listeført som særlig bevaringsverdig, har fått solceller på taket.

Foto: Harald Ringstad

Energisparende tiltak

I flere av bispedømmets kirker har gamle varmeovner blitt erstattet med nye, og det er installert varmestyring. Flere steder er belysning skiftet, og blitt erstattet med LED som gir mindre strømforbruk. På flere kirker arbeides det med omlegging av tak og isolering. Dette hindrer varmetap, og gjør bygget mer energisparende. Det er viktig å merke seg at tilskuddsforordningen som tidligere er omtalt, gjelder for ENØK tiltak. Forskriften fastslår imidlertid at det ikke gis tilskudd til enkeltstående ENØK tiltak som har til hensikt å forbedre innklimaet for å sikre bygg og inventar. Konsekvensen for å få midler til gjennomføring av slike tiltak, er å søke om dette til Kirkebevaringsfondet som en del av annet istandsetting- sikrings- og/eller konserveringstiltak på kirken.

Veien videre

Borg bispedømmeråds sekretariat har mål om å bli resertifisert som miljøfyrtårn i 2025. Bispedømmerådet vil få en orientering om miljørapporten når den foreligger. Alle kirker har et klimaregnskap, og det er derfor viktig framover å være foroverlent. Ny teknologi, og helhetstenking om reduksjon av energiforbruk bør gi resultater, og senke driftsutgiftene. Frogner kirke er et glimrende eksempel. Erfaringene rundt denne kirken, og andre som har gjort energieffektiviseringstiltak vil gi oss ny kunnskap og erfaring.

Resultatmål 2.2.3 Kirken *reduserer* fattigdom lokalt og globalt

Fasteaksjon

Kirkens Nødhjelps (KNs) fasteaksjon er godt implementert hos menighetene i Borg. Av 102 sokn, er det kun 1 sokn som ikke har deltatt i aksjonen. I fasteaksjonen 2024 ble det samlet inn 3,85 millioner kroner i Østfold og Akershus. Det er en oppgang på 4% fra 2023 hvor innsamlede midler lå på rundt 3,7 millioner.

Kirkens Nødhjelp forteller at det var en krevende innsamling i 2024 hvor de så at flere menigheter slet med motivasjonen. Dette fordi Vipps ikke klarte å levere tall ned på menighetsnivå. Det å få tall ned på menighetsnivå, er viktig da det gir inspirasjon til innsamlingen.

Menighetene i Borg hadde til sammen 186 offer til KN i 2024. Det er en nedgang fra 230 i 2023. Ofringene utgjorde til sammen et beløp på 440 693 kroner mot 731 142 kroner i 2023, noe som er en nedgang på nesten 40%. Ofringene fordeler seg på:

- 65 offer til fasteaksjonen – 233 426 kr
- 95 juleoffer – 103 697 kr
- 26 andre offer - 103 570 kr

Vi ser altså en betydelig nedgang i offer i 2024. Kirkens Nødhjelp mener det har en sammenheng med at det er færre katastrofeoffer. Juleofrene i Østfold og Akershus har hatt en nedgang i sum, men nasjonalt har inntekten for jul økt i 2024. Dette viser at mange har betalt med Vipps, som da dessverre ikke kan vise tall på menighetsnivå for jul. Det betyr at juleofrene fra vårt bispedømme i realiteten kan være høyere. Kirkens Nødhjelp sier videre, at dersom menighetene ønsker å vite hvor mye de samler inn i offer, så må de bruke eget vippsummer. Dette gjelder imidlertid ikke for fasteaksjonen, der vil fortsatt alle vippstall brytes ned på menighetsnivå. Mange menigheter legger ned mye tid og arbeid med fasteaksjonen, og konfirmantene bidrar godt inn. Kirkens Nødhjelp sier de opplever at bevisstheten rundt deres arbeid og viktigheten av å gi, har økt de siste årene blant de ansatte i menighetene. Det er gledelige meldinger å få og viser at menighetene i Borg tar sitt ansvar og bidrar i kampen med å bekjempe nød og fattigdom i verden.

Misjonsavtaler

Menighetene i Borg har 83 misjonsavtaler gjennom misjonsorganisasjonene i SMM. Samlet er antallet misjonsavtaler 98, dette er en reduksjon fra 2023 på 8 fordelt på fire prostier og skyldes i hovedsak sammenslåing av sokn, samt at noen menigheter har redusert fra 2 til 1 avtaler. SMM-organisasjonene rapporterer årlig på det økonomiske resultatet av sine misjonsavtaler.

Vipps-aksjon til inntekt for Den Evangelisk-Lutherske Kirke i Jordan og Det Hellige Land (ELCJHL)

Borg bispedømme har sammen med Nidaros et særskilt ansvar for Den norske kirkes samarbeidsrelasjon med Den evangelisk lutherske kirke i Jordan og Det hellige land, ELCJHL. Denne lille lutherske kirken har et sterkt vitnesbyrd i samfunnet og et stort arbeid med kirker og skoler, på tross av sitt lave medlemstall. Situasjonen har vært krevende lenge, og med krigen som har pågått i Gaza siden 7.oktober-terroren 2023 har den økonomiske situasjonen vært svært vanskelig. Biskopen initierte derfor i starten av høstsemesteret en vippskampanje der hun anbefalte alle ansatte å gi en timelønn. Pr 31.12. var det samlet inn nesten 150.000 kr til ELCJHL.

Veien videre

- Bidra til å bevisstgjøre menighetene om viktigheten av å støtte KN og at KN er Dnks arbeid globalt, for å videreføre og om mulig øke, det gode engasjementet.
- Fasteaksjon fast del av årlig kampanjeplanen for Den norske kirke i Borg
- Oppfordre menighetene til å fortsatt engasjere seg i misjonsavtalene

Resultatmål 2.2.4 Kirke bidrar til å styrke psykisk helse

Resultatmål 2.2.5 Kirken bidrar til å redusere ensomhet

Kirkens arbeid for å bidra til å styrke psykisk helse og motvirke utenforskap og ensomhet, handler om møter og tiltak for mennesker i sårbare og utsatte posisjoner som vi møter i fengslene, sykehusene og i forsvaret, i sorgsamtaler, rundt allehelgen, og gjennom samarbeid med Kirkens SOS og andre aktører. Borg har også et viktig arbeid på Oslo lufthavn Gardermoen. Mye av dette arbeidet er styrket også i 2024.

Resultater

Sjelesorgsamtaler med vigslet ansatt har i 2024 hatt en økning på 10%. Samtaler med ikke vigslet ansatt har imidlertid hatt en nedgang på 18%. Legger vi sammen og plusser på sjelesorgsamtaler gjennomført av våre institusjonsprester, er det totale tallet på sjelesorgsamtaler 12645 i 2024 mot 12728 i 2023. Det er en liten nedgang på 0,6%. Antall sorggrupper har hatt en nedgang i 2024 fra 203 til 196 sorggrupper, noe som gir en nedgang på 3,4%. Institusjonsprestene gir også tilbud om samtaler rettet mot ansatte og frivillige, og i 2024 har det vært gjennomført 663 samtaler mot 542 i 2023 med til sammen 1625 deltakere mot 2011 i 2023. Resultatmål oppnådd.

Vurdering sorgarbeid

At det kun har vært en liten økning på antall sjelesorgsamtaler i 2024, betyr at vi har klart å ivareta behovet etter den formidable økningen vi så i 2023. Dette er andre året det er skilt på samtaler med vigslede og ikke vigslede medarbeidere i rapporten. Vi ser en økning i samtaler holdt av vigslet ansatt, og en nedgang i samtaler holdt av ikke vigslet ansatt. Borg ligger fortsatt høyt over de andre bispedømmene i antall sjelesorgsamtaler i 2024, og utgjør 33,3% av totalen nasjonalt. Når det gjelder antall sorggrupper, ligger Borg som en god nummer to med 196 sorggrupper etter Agder og Telemark som hadde 212 sorggrupper i fjor.

Samtaler Borg			Samtaler nasjonalt	
Vigslede	5892			30402
Ikke vigslede	2339	Utgjør 31% nasjonalt		7523
Totalt	8231	Utgjør totalt 21,7% nasjonalt		37925
Institusjonsprester	4414			
Totalt	12645	Utgjør 33,3% nasjonalt		

Diakonene melder at det er et stort behov hos mennesker å ha noen å snakke med og at mye av deres tid går med til samtaler. Vi har i 2024 hatt en gruppe bestående av diakoner fra Romerikeprostiene og Søndre Follo prosti. Hovedfokuset har vært hvordan nå bredere ut med kirkens samtaletilbud og hvordan markedsføre det best mulig i våre kanaler. Vi har tatt utgangspunkt i de ulike erfaringer og sett til Tid for samtale og deres erfaringer, og har jobbet frem ulike forslag på hvordan samtaletilbudet kan promoteres og kommuniseres for å nå flere. [Materiell samtaletilbud - Borg Biskop og Bispedømmeråd](#).

Det har vært jobbet godt med å synliggjøre kirkens sorgtilbud for å nå ut, og tallene forteller oss at vi gjør noe riktig. Samtidig vet vi at det fortsatt er mange som ikke kjenner kirkens tilbud, og vi kan anta at behovet i befolkningen for denne tjenesten er langt større enn kirken pr. i dag har ressurser til å imøtekomme. Det blir derfor viktig framover at vi parallelt med å jobbe fram mer synlighet, må se på hvordan kirken kan øke kapasiteten på en etterspørsel som stadig er voksende.

Gjennom de siste ti årene har antall sorggrupper vært økende, og vi ser for først gang en liten nedgang 196 sorggrupper mot 203 i 2023. Besøktjenesten er ned 5,3%. Ser vi denne tjenesten i et større perspektiv, så

har det gjennom de siste ti årene vært svingninger fra år til år, slik at nedgangen vi ser ikke nødvendigvis bør bety at vi nå er inne i en negativ trend. Alt handler om ressurser, og man må derfor se summen av flere ting. Antall tilbud eldretreff har økt med 48,4%. Det krever ressurser, og man kan da anta at menighetene har valgt å benytte ressursene på ulike tiltak, noe som absolutt kan være strategisk riktig ut fra lokale behov.

Sorgarbeidet utgjør en stor del av det diakonale arbeidet i Borg. Mange menigheter har et tett samarbeid med kommunens helse- og omsorgsarbeid, gjennom blant annet Sorg og omsorg, hvor det samarbeides om temakvelder og sorggrupper. Dette bidrar til å gjøre kirkens sorgarbeid kjent. Markeringen av allehelgen er også med på å synliggjøre kirken og kirkens sorgtilbud gjennom utdeling av lys på offentlig sted, flere åpne kirker, kirkegårder, konserter og andre arrangement knyttet til allehelgen.

Undersøkelser (SSB; livskvalitetsundersøkelse, ungdomsundersøkelser) viser at antall mennesker i dagens samfunn som opplever ensomhet og utenforskap øker og at mange uttrykker et behov for å ha noen å snakke med. Behovet er derfor stort. Det at flere menigheter har formelle samarbeidsavtaler med andre instanser i kommunene, bidrar til at kirkens sorg- og samtaletilbud favner bredere og større i lokalmiljøet. Media har også fokusert positivt på kirkens nærvær og samtaletilbud i kriser. Dette har bidratt til å gjøre muligheten for sjelesorgsamtaler mer allment kjent. I forlengelsen av krisearbeidet har det vært et forsterket fokus på kirkens tilbud rundt sjelesorg og samtaler.

I Fredrikstad har menighetene gått sammen om å starte opp et drop-in-samtale tilbud. Hver fredag mellom kl. 12.00 og 14.00, kan de som ønsker stikke innom Kirketorget og få en drop-in-samtale. Tilbudet fikk god dekning i Fredrikstad Blad ved oppstart, og de ansatte hadde stand utenfor Kirketorget hvor de delte ut informasjon, kaffe og vafler til forbipasserende. Tross dette, har det ikke vært veldig trykk på samtaler. Diakon i Glemmen menighet forteller nå i starten av et nytt år (2025) at det begynner å løsne litt og at det er flere som tar kontakt. Det forteller oss at det å gjøres kirkens sorgarbeid kjent, krever utholdenhet, tålmodighet, kontinuitet og tydelig kommunikasjon.

Det er fortsatt mange som ikke er klar over at kirken har et gratistilbud om sorgstøtte og samtaler og som ikke krever henvisning. Det er et unikt tilbud til befolkningen som vi med største frimodighet kan snakke høyt og bredt om. [Ensomhet og utenforskap er store utfordringer - Den norske kirke i Fredrikstad](#)

Allehelgen

Markeringen av allehelgen 2024 hadde de samme fire hovedmål som året før:

1. Gjøre kirken kjent i det offentlige rom
2. Flere åpne kirker
3. Gjøre kirkens samtaletilbud kjent
4. Oktober som sorg-måned for å synliggjøre kirkens sorgarbeid

Som sagt tidligere, var kirken synlig ute på 41 steder (pkt 1.2.1), og mange kirker var åpne (se pkt 2.1.2) i forbindelse med allehelgen. Diakoner, prester, andre kirkelige ansatte og frivillige har vært til stede på kjøpesentre, jernbanestasjoner, torg og andre offentlige plasser for å møte mennesker og formidle at kirken har tilbud og ønsker å være til stede for mennesker i sorg. Det at antall offentlige steder for lysutdeling igjen har en økning (20,8%), viser at menighetene har et sterkt søkelys på å nå mennesker der de er. Det ble delt ut rundt 7600 lys under årets markering. Det er noen færre lys enn i 2023, og henger kanskje ikke helt sammen med økning på antall steder for lysutdeling. Dette henger sammen med at ikke

alle menigheter deler ut lys. Noen er ute og har flyere om menighetens sorg- og samtaletilbud uten lysutdeling. Et eksempel er Eidsberg menighet som samarbeider med Norli bokhandel. Kirken har stand hvor de viser fram bøker om sorg og også har bøker til utdeling.

Felles for tilbakemeldingene fra de menighetene som har delt ut lys på offentlige steder er at responsen stort sett har vært veldig positiv. Enkelte steder fortelles det at det nå er blitt en forventning om at kirken skal være til stede og dele ut lys, og at mennesker kommer fordi de var der i fjor og opplevde det som svært positivt. Enkelte er litt skeptiske fordi de tror at de som deler ut lys skal tigge penger, men når de forstår at det er gratis og at det handler om allehelgen, så blir de fleste både overrasket og glad.

«Jeg har grava til pappa langt borte, så jeg får ikke besøkt grava, men nå kan jeg tenne et lys der jeg er.»

«Så fint at dere står her og at dere gjør sorgstøtte tilbudet kjent»

Flere uttrykker takknemlighet over at kirken er synlig, og mange forteller sine tapshistorier eller andre erfaringer med kirken, både positive og negative, og blir glade for å få informasjon om sorgstøttetilbud.

Antall gudstjenester har hatt en nedgang på 4,2% siden i fjor, men menighetene er kreative og finner nye måter å markere allehelgen på. Av andre arrangementer kan nevnes 28 minnegudstjenester, 12 konserter, 3 kransebindingsverksteder, 4 åpne cafeer, 5 temasamlinger og bålpanner på fire kirkegårder. Vi ser tydelig at markeringen av allehelgen har fått godt fotfeste i menighetene, og kirken i Borg tar på alvor at det arbeidet og det engasjementet vi har i sorgarbeidet betyr mye for mennesker.

Det har vært en økning i antall besøkende til åpne kirker på 7,5% fra 2023 til 2024. Dette til tross for en nedgang i antallet åpne kirker, fra 84 til 76 kirker, og en nedgang på 13 % i antall timer med åpne kirker. Det betyr at vi har nådd ut til flere tross færre åpne kirker. Størrelsen på gravplassen og kirkens beliggenhet har mye å si for oppslutning rundt åpen kirke, og enkelte steder har det ikke opplevdes som meningsfullt å holde åpen kirke når nesten ingen kommer. Det er også et ressurs spørsmål, og man har derfor valgt å sette inn ressursene på andre typer allehelgens-arrangement hvor folk er.

Bildet viser diakonene i Moss og på Jeløy som deler ut lys på Amfi Moss

Bilder fra kjøpesentre og torg med ansatte i møte med folk på farten allehelgen 2024 (Halden, Ås og Ullensaker).

I år som i fjor gikk vi ut til menighetene og lanserte oktober som «sorg måned». Dette i håp om å nå enda bredere ut med kirkens sorgtilbud. I Bjørgvin bispedømme har de hatt gode erfaringer med oktober som sorg måned. De har lagt opp til en rekke arrangementer, temasamlinger og foredrag med ulike innsteg til sorg og sorgprosesser. Vi ser at dette gjøres noen steder i Borg, men i mindre skala. Flere menigheter har arrangert temakvelder lokalt i samarbeid med Sorg og Omsorg, i tilknytning til allehelgen. Framover tenker vi at det vil være mer hensiktsmessig med en generell satsning på synliggjøring, og vil legge dette til vårens kampanje; diakoniens uke. Høsten er en svært hektisk tid for de ansatte, og det er mye som allerede skjer i tilknytning til allehelgensmarkeringen.

Institusjonsandakter

Det har i 2024 vært en økning i antall institusjonsandakter på 11,6%. 1943 andakter ble avholdt i fjor, mot 1741 i 2023. Når vi ser på avholdte gudstjenester, så er det der en nedgang på 15%, fra 213 til 181.

Det rapporteres at beboernes helse blir dårligere og dårligere, slik at mange ikke klarer å delta på en hel gudstjeneste. Bakgrunnen for dette er at mange eldre bor hjemme mye lenger, og får først plass på en institusjon når helsen er svært dårlig. Dette har ført til at tallet på enklere samlinger med andakt har gått opp, mens det har blitt en nedgang i avholdte gudstjenester.

Fengsel, forsvar, lufthavn og sykehus

Det foregår et stort arbeid innenfor tykke murer, bak høye gjerder og innenfor sykehusenes fire vegger. Institusjonsprestene i Borg møter hver eneste dag mennesker i krise, dyp sorg og fortvilelse. Mennesker som er frarøvet muligheten til å være delaktige i samfunnet grunnet sykdom eller at de ved dom er frarøvet sin frihet. Det er en belastning å være alvorlig syk eller å være i fengsel. Opplevelsen av utenforskap og ensomhet vil for mange, kunne komme som en ekstra belastning i en allerede vanskelig og sårbar situasjon. Dette er også noe som rammer disse menneskenes pårørende, familie og venner. Unge mennesker inne til førstegangstjeneste i forsvaret opplever også at alvorlet tynger. Urolighetene i verden har bidratt til en oppskalering av det norske forsvar og de som er satt til å forsvare landet vårt, kjenner på dette alvorlet.

Antall sjelesorgsamtaler gjennomført i institusjonene gjennom 2024 er 4414. Det er en liten økning på 1,5% fra 2023 med 4348 sjelesorgsamtaler. Vi har ikke mottatt tall fra Indre Østfold fengsel, Sykehuset Østfold og forsvaret og kan derfor anslå at det reelle tallet er langt høyere. Da Dnk ikke er arbeidsgiver for feltprester og sykehusprester, blir det vanskelig å kreve rapportering. Dette gjør at tallene ikke blir konstante fra år til år, og at sammenlikningsgrunnlaget ikke blir helt korrekt. Tross dette, er det ingen tvil om at institusjonsprestene i Borg, uavhengig av arbeidsgiverlinje, gjør en uvurderlig innsats for å motvirke utenforskap og ensomhet gjennom sitt arbeid.

Det har vært en økning på antall avholde gudstjenester, 240 mot 203 i 2023 (opp 18,2%), men en liten nedgang på antall gudstjenestedeltakere på 8,7. Institusjonsprestenes arbeid retter seg også mot ansatte og frivillige ved de ulike institusjonene, og i 2024 har det vært gjennomført 663 samlinger med til sammen 1625 deltakere. Det er en økning på antall samlinger fra 542 på 22,3%. Det viser at institusjonsprestene når og bistår et stort antall mennesker i sin tjeneste.

Institusjonsprestene jobber tett sammen med andre aktører. I fengslene er det et bredt samarbeid på tvers av organisasjoner. Kirkens bymisjon, Prison Fellowship, Humanetisk forbund, Røde Kors, Maritastiftelsen og Frelsesarmeen for å nevne noen. Ved alle institusjoner bidrar prestene fra Dnk i tilretteleggelse for trosutøvelse på bakgrunn av den enkeltes ønsker og behov. De har tett dialog med Imamer og fengselsprestene i Søndre Borge syssel samarbeider også med Dialogforum Østfold.

I Halden fengsel har retreatarbeidet skutt fart, og 2024 er tredje året med helårsretreat. Innsatte fra hele landet kan søke deltakelse på retreat i Halden fengsel, også kvinnelig innsatte. Det ble gjennomført totalt 9

retreater fordelt på 7 retreat á 8 dager og 2 retreater á 21 dager. Gjennom disse dagene med retreat, ble det gjennomført 83 messer med 750 antall deltakere.

Oppsummering

Det diakonale arbeidet i Borg er jevnt over preget av høy kvalitet. Mye av det diakonale arbeidet foregår i samarbeid med lag og foreninger, særlig arbeid med sorggrupper. Kirkens arbeid mot utenforskap og ensomhet er stort i Borg.

Diakoniundersøkelsen viser et bredt spekter av diakonale tilbud som retter seg mot både enkeltmennesker og grupper i ulike aldre; kirkemiddag, matpakkelunsj, ulike fester, strikkekafe, samlivskurs, babysang, trilletter for hjemmeværende mødre og fedre, ulike vandringer, pilgrimsvandringer, ressursgruppe, seniortreff, blomsterhilsener på døra, julaftenfeiring, utdeling av mat til jul og påske, telefonkorps – frivillige som ringer opp de eldre i menigheten, besøkstjeneste, husfellesskap, konserter, temakvelder, kirkeskyss, samtalegrupper etc. Listen er lang over gode tiltak. Alt i den hensikt å vise omsorg, skape gode og trygge møteplasser og hindre utenforskap. Vi ser en helt klar kobling til flere av FNs bærekraftsmål innenfor det diakonale arbeidet.

Bispedømmet huser to store sykehus, Norges største lufthavn og to av landets største fengsler. Det er umulig å skulle finne tall på hvor mange mennesker det kan være snakk om som gis et tilbud fra kirken ved disse anstaltene. Det vi har tall på er antall soningsplasser. Av landets totalt 3740 soningsplasser, er 829 av de i Borg, en andel på 22,2%. At institusjonsprestene når ut til et betydelig antall mennesker og ikke minst til bredden av Norges befolkning, er det ingen tvil om. Det er et stort og viktig arbeid som gjøres ved disse institusjonene og hvor man gjennom prestene som har sin tjeneste der, virkelig viser at Dnk er en folkekirke som er åpen for absolutt alle og at kirken kan gjøre en forskjell i menneskers liv.

Veien videre:

- Videreføring og styrking av kirkens sorgarbeid med særlig fokus på barn og unges sorg, samt å kommunisere kirkens sorgtilbud bredere og bedre ut.
- Bistå menighetene med å synliggjøre kirkens tilbud i arbeidet med å forebygge utenforskap på møtesteder i og utenfor kirken.
- Forbedre kvalitet rapportering på sorgarbeid og institusjonsarbeid i kirken.
- Videreføre satsing på kirkens tilbud og kommunikasjon rundt allehelgen, både gudstjenester, konserter, lysutdeling og sorgarbeid.
- Øke kontakten og samarbeidet mellom institusjonsprestene og de ansatte ute i lokalmenighetene i et tilbakeføringsperspektiv.
- Fortsette å utvikle kommunikasjon rundt kirkens tilbud om sjelesorgsamtaler i et tydelig konsept slik som dåp, konfirmasjon etc.

Resultatmål 2.2.6 Kirken bidrar til fred og rettferdighet i verden

Gjennom hele 2024 har biskop og prester, samt både ansatte og frivillige i Den norske kirke i Borg oppfordret til bønn og handlinger for fred. Det har vært sendt ut materiell til gudstjenester, man har gått i fredsmarsjer og fredsmarkeringer. I forbindelse med krigen mellom Israel og Palestina har det også vært markeringer og oppfordringer til bønn. Moss menighet har hatt fredsbønn hver fredag i Moss Kirke.

Kirken i Enebakk har gjennom sin ressursgruppe jobbet for rettferdighet for dem som tar kontakt med dem, ofte folk som faller mellom to stoler i hjelpeapparatet, NAV og kommune.

2.3 Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører

Resultatmål 2.3.1 Samarbeid menighet-misjon styrkes

Ved utgangen av 2024 var det 98 misjonsavtaler i menigheten. Dette er en liten nedgang fra 2023, og kommer i all hovedsak av sammenslåing av menigheter, som da får felles misjonsprosjekt. 87 av avtalene er i regi av SMM, dette er en økning med 1 fra 2023. I løpet av 2024 er det inngått eller fornyet 14 misjonsavtaler gjennom SMM, og 9 menigheter har jobbet med fornyelser som alt er inngått pr 1. mars 2025. Dette viser at kirkens globale oppdrag er et tema som en stor del av menighetene i Borg jobber med og ønsker å bidra til.

Resultatmål 2.3.2 Styrker samarbeid og samhandling med organisasjoner og andre aktører i lokalsamfunnet

Resultat

Det er registrert økt samhandling på flere områder og på ulike nivåer. Resultatmål er oppnådd.

Vurdering på diakonifeltet

Det diakonale arbeidet skjer også i samarbeid med andre aktører enn kommunen. I Borg rapporteres det om formelle og uformelle samarbeidsavtaler med blant annet Kirkens bymisjon, Kirkens SOS, Frelsesarmeen, KRIK, Metodistkirken og andre kristen organisasjoner, Skjæregårds Live, folkehøyskoler, Røde kors, ulike lokale idrettslag og bygdekvinnelag, sanitetsforeninger, Lions, Kiwanis, turistforeningen, speideren, varmestua, asylmottak, politiet, Rema 1000 og kjøpesentre.

Fredrikstad Domkirkes samarbeid med Idyll-festivalen, er et godt eksempel på hva man kan få til sammen som gir god gevinst for begge parter uten at det krever alt for mye ressurser. Idyll-festivalen foregår på Isegran i Fredrikstad gjennom fredag og lørdag en helg i juni, og i fjor var det 40 000 deltakere på festivalen. Kort fortalt startet samarbeidet med at sokneprest i domkirken så at det var et potensiale for åpen kirke under Idyll-festivalen. Et trygt sted hvor ungdommene fra festivalen kunne vente på å bli hentet og samtidig få litt vann, frukt og strøm på mobilen med tilstedeværelse av trygge voksne. Domkirken menighet kunne ha valgt å åpne kirkedørene uten å si noe. I stedet tok de kontakt med ledelsen for Idyll-festivalen, la fram sine tanker og spurte om de ville samarbeide, og det ville de. Resultatet ble at domkirken har fått massive oppslag i lokalavisa, lokale medier og gratis promo gjennom Idyll-festivalen, samtidig som Idyll-festivalen på sin side kan formidle til alle deltakere at det finnes trygge rom mens de venter på transport hjem. Samarbeidet startet i 2023 og utvikler seg for hvert år. Nytt av året var en kunstutstilling i

kirkerommet der Jonas Berg (f. 2009) stilte ut malerier. Han er en ung og fremadstormende kunstner som i 2023 bl.a. var offisiell IDYLL-kunstner. Til sammen sørger rundt 20 frivillige og ansatte for at tusenvis av festivalglade ungdommer får et trygt rom å være i. Kirken er åpen fra kl. 14 til kl. 02 gjennom festivalhelgen, og tilbakemeldingene er udelt positive fra både foreldre og deltakere. «*Dette er helt utrolig bra, for et fantastisk tilbud. Jeg blir skikkelig rørt. Tusen, tusen takk,*» sa en 17-år gamle jente på vei ut av Domkirken etter å ha fått påfyll av energi før turen gikk hjemover. [Idyll2024 - Domkirken menighet](#)

Samarbeid med Kriminalomsorgen, Frelsesarmeen og tsjekkisk åndelig fengselstjeneste

Som beskrevet under punkt 2.2.4 og 2.2.5 er det et godt og solid samarbeid mellom Dnk og Kriminalomsorgen gjennom fengselspresttjenesten. Dette samarbeidet er ytterligere forsterket i 2024 gjennom en skriftlig samarbeidsavtale mellom Dnk, Kriminalomsorgen og Frelsesarmeen om Retreatarbeidet i Halden fengsel. Dette samarbeidet har pågått siden den første retreaten ble gjennomført i 2013, og nå foreligger det en skriftlig avtale som ble signert av alle tre parter helt på tampen av 2024.

Høsten 2024 var det premiere på dokumentarfilmen *Straff*. Dette er en film hvor vi får følge fire innsatte gjennom deres 21 dagers lange stillhetsretreat hvor de reflekterer rundt de store temaene kjærlighet, ondskap, håp og nåde. *Straff* er en stillferdig og sterk fengselsdokumentar som viser mennesket bak kriminaliteten, og den gir seeren rom for egne refleksjoner rundt mange temaer, men kanskje først og fremst omkring: «Hvem er jeg?». Filmen har høstet en rekke gode anmeldelser. Terningkast 5 fra NRK:

<https://p3.no/filmpolitiet/2024/11/straff/>

I november inviterte bispedømmerådet i samarbeid med Dnk i Halden og produsentene av filmen, til en førpremiere på Halden kino med påfølgende panelsamtale. De tilstedeværende fikk høre om hvordan retreaten kom til i Halden fengsel og hva den har betydd og betyr for de innsatte som deltar. I panelet satt regissør Øystein Mamen, tidligere fengselsleder i Halden fengsel Are Høidal, tidligere retreatleder Marit Skartveit og fengselsprest i Halden Jan Kay Krystad. Det ble en sterk og fin kveld, og en påminnelse om det viktige arbeidet som foregår på innsiden av murene i et fengsel og betydningen av samarbeid på tvers av instanser. Det har også vært samarbeid mellom kirken og den lokale kinoen i Øvre Romerike prosti om en filmvisning med påfølgende samtale, også denne svært vellykket. Dette er en film som ikke går ut på dato, og vi har her mulighet til å sette opp spesialvisninger og sørge for gode og inspirerende samtaler i etterkant rundt meningsfylte og nære temaer.

Besøk i Halden fengsel

Biskop i Borg Kari Mangrud Alvsvåg, gjennomførte i desember 2024 besøk til Halden fengsel som en del av biskopens tilsyn med kirken i institusjonene. I «Veileder for visitas og besøk av kirkelig tjeneste i samfunnsinstitusjoner» vedtatt av Bispemøtet oktober 2024, står det: «*Formålet med besøk ved institusjonene er å bidra til å synliggjøre Den norske kirkes tilstedeværelse i det livsøpne samfunnet, og fremme arbeidet med åndelig og eksistensiell omsorg.*» Det ble en innholdsrik dag godt planlagt av fengselsprestene i Halden. Biskopen fikk gode møtepunkter med både innsatte, ansatte og ledelsen i fengselet. Omvisning på fengselet, informasjon om retreatavdelingen og retreat arbeidet og deltakelse ved de ansattes julelunsj hvor biskopen kom med en hilsen. Det var spesielt fint å få møte kontaktutvalget for de innsatte og høre deres historier og refleksjoner. De fortalte at gudstjenester og fredagsbønn er viktige elementer i fengselshverdagen, sammen med kunnskap om egen religion. De opplever det som utfordrende å få til god kommunikasjon på tvers av kultur og religion i fengselet. Prestenes innsats på dette feltet og på andre områder ble trukket frem og viser seg høyt verdsatt. Dette underbygger viktigheten av at Dnk er til stede i fengslene gjennom fengselspresttjenesten.

Vězeňská duchovní péče ČR (VDP) – tsjekkisk fengsels åndelige omsorg

Samarbeidet med tsjekkisk fengselspresttjeneste har vært godt også i 2024, og i april i fjor kom en ny gruppe på Norges besøk. Samarbeidet har ledet til at det har blitt gjennomført flere retreatter i tsjekkiske fengsler, og det er ønskelig å utvide tilbudet. Dette var bakgrunnen for et nytt besøk våren -24, samt at de gjennom samarbeidet er blitt mer og mer opptatt av prinsippene som norsk kriminalomsorg bygger på. De trekker særlig frem prinsippene om normalitet, likebehandling og humanistisk menneskesyn, noe de ønsker å lære mer om. Selve prosjektet har handlet om å teste ut en mentorordning for innsatte som nærmer seg løslatelse. Ordningen organiseres av de tsjekkiske fengselsprestene, og kort fortalt handler det om at innsatte som snart skal løslates, får tilbud om en mentor (en frivillig) som følger opp gjennom det første året i frihet. Prosjektet er gjennomført med tildelte EU-midler, ble avsluttet sommer/tidlig høst i fjor, og har fått svært gode tilbakemeldinger.

Bilde: Gruppen på besøk i Bastøy fengsel april 2024

Prosjektet ble raskt etterfulgt av et nytt prosjekt allerede samme høst. Dette som en konsekvens og direkte oppfølging av det de har tatt med seg fra sine to besøk i 2022 og 2024. De ønsket å lære mer om de ulike prinsippene, med et særlig fokus på humanistisk menneskesyn også opp mot ivaretagelse av ansatte. De ønsket å høre mer om hvordan vi i Norge følger opp de ansatte i fengslene, spesielt etter alvorlige hendelser. I dette arbeidet har prestene i norske fengsler hatt en sentral rolle gjennom mange år. I november -24 kom de derfor med en mindre delegasjon på Norges besøk for å forberede besøk i 2025 med en større gruppe.

Norsk og tsjekkisk kriminalomsorg er svært forskjellig. Tsjekkerne kom hit for å lære, men vi ser samtidig at dette samarbeidet har verdi også for oss. Gjennom dette arbeidet har vi fått en økt bevissthet rundt både utfordringer og muligheter som kirken har knyttet til sitt arbeid med innsatte i norske fengsler. Kirken er godt representert og på plass på innsiden av muren, men den dagen innsatte løslates, er kirken «borte». Vi har en jobb å gjøre som kirke når det kommer til å se hvordan vi kan bidra i tilbakeføringsarbeidet når mennesker skal tilbake til samfunnet. Det er ingen andre instanser som er til stede i hver eneste kommune slik Dnk er. Innsatte løslates til et lokalmiljø, og ikke alle har et nettverk rundt seg. Kirkens arbeid må derfor ikke stoppe ved porten på innsiden av murene. Samarbeidet har også vist oss at kirken kan bidra til å gjøre en forskjell. Det er innsatte i tsjekkiske fengsler som har fått muligheten til å delta på en retreat på bakgrunn av vårt samarbeid. Hvem skulle trodd at fengselsprester fra Dnk kunne være med å bidra til noe slikt i et annet land. Vi må ikke tenke for smått om oss selv. Det er samfunns- og diakonirådgiver sammen med to fengselsprester i Borg og en av prestene i Oslo fengsel, som har holdt og fortsatt holder i dette samarbeidet. [Tsjekkisk besøk - Borg Biskop og Bispedømmeråd](#)

Oppsummering og arbeid videre

Arbeidet med samhandling fortsetter og har fått sin egen dynamikk. Analysene i årsrapportarbeidet viser at samhandling og samarbeid er de strategiene som vi har størst potensiale på å utvikle for strategisk måloppnåelse særlig for skole-kirke samarbeid, kultur og diakoni. Borg bispedømmeråd vil fortsette arbeidet med å støtte ledere på alle nivåer og skape arenaer for samledelse og strategiske drøftinger. Planen for støtte til menighetsråd og fellesråd over fire år i samarbeid med kirkevergelaget videreføres; Vi jobber videre med å arrangere ledersamlinger, støtte menighetsrådene i ledernetverk på prostnivå, dele kunnskap og ha fokus på strategisk arbeid og Kommunikasjonsløftet. I 2025 vil vi arbeide for å videreutvikle ansattes profesjonalitet som samhandlingsaktør med kommunene, bla med hensyn til metodikk.

Resultatmål 2.3.3 Barne- og ungdomsorganisasjoner deltar i større grad inn i menighetene

Resultater:

I rapportering for trosopplæringen melder menighetene inn om de har samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonene i sitt arbeid. I 2023 rapporterte 32 av 44 samarbeidsenheter for trosopplæring om samarbeid, i 2024 var dette økt til 40 av 45 enheter. En økning fra 73 til 88%. Resultatmål oppnådd.

Vurdering:

Et viktig møtepunkt på bispedømmenivået er det årlige møtet i Samarbeidsutvalget for barne- og ungdomsorganisasjonene (SBU). Her møter biskop og rådgivere de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene som har nedslag i bispedømmet for å evaluere samarbeidet og se på utviklingsmulighetene. Fra 2023 ble også alle de prostivise koordinatorene for trosopplæring invitert med. I 2024 deltok også leder av Borg Ungdomsråd, noe som var svært nyttig. Det er en utfordring å samle god deltakelse fra organisasjonene. Dette er både knyttet til nedbygging av regionale ledd og utfordrende økonomi. Sekretariatet bidrar med å formidle informasjon fra organisasjoner og ut til menigheter og prostikoordinatorer for Kirkelig undervisning og læring. I menighetens rapportering nevner de hvilke organisasjoner de samarbeider med, her nevnes de om går igjen oftest: Søndagsskolen, KFUK-KFUM, Acta, HEKTA, KFUK-M speiderne, Ung Kirkesang, KRIK, NMSU-U, Skjærgårds.

Veien videre:

- Opprettholde jevnlig møter i SBU. Vurdere å samarbeide med nabo-bispedømmer for å legge seg tettere opp mot organisasjonenes regioninndeling
- Følge opp arbeidet med implementering av ny overordnet plan for KUL, der samarbeid med organisasjonene er fremhevet.

3. Kirken er mer for flere

3.1 Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt

Resultatmål 3.1.1 Kirkens digitale nærvær øker

Resultat

Kirkens digitale nærvær har økt i 2024. Antall følgere har økt i 2024 og rekkevidden* har også økt med 40 % i 2024. Resultatmål er oppnådd.

*Rekkevidde definerer hvor mange unike brukere (kontohavere) som har sett innhold fra kirkens sider, inkludert innlegg, historier, annonser, sosial informasjon fra Kontosenter-kontoer som har samhandlet med siden din, med mer. Denne målingen er anslått.

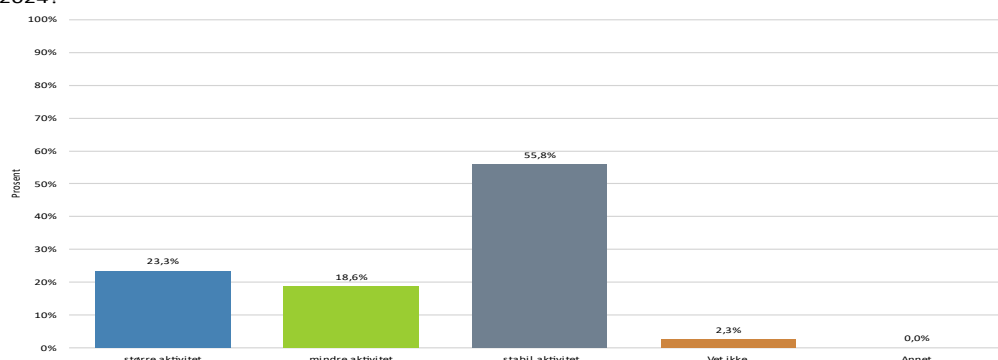
Vurdering og analyse

Digital kirke har vært ett av fire satsingsområder i Kommunikasjonsløftet, bispedømmerådets satsing over flere år. Det har foregått en målbevisst satsing på kompetanseutvikling og kapasitetsutvikling i lokalkirken for å være tilstede på digitale medier. Det ser vi fortsatt resultater av. Vi har siden 2023 hatt en forenklet rapportering på digitale medier. I 2024 svarte 72 sokn, omtrent som i 2023.

60 % av menighetene svarer at de har hatt stabil aktivitet i 2024, mens 20 % rapporterer om en større aktivitet i sosiale medier (SoMe). 20 % rapporterer om mindre aktivitet. Soknene rapporterer om 40 % økning i rekkevidde for innhold på sosiale medier. Dette er imponerende, det ser ut til at soknene klarer å opprettholde det digitale nærværet samtidig med at man har et stort fysisk tilbud. Det har foregått et stort arbeid med å innlemme det digitale arbeidet i arbeidsplaner, rutiner og arbeidsbeskrivelser i menighetene. 7 av 10 menigheter og fellesråd har en plan for hva som skal publiseres på sosiale medier, dette er en økning fra 2023. Det er også flere menigheter (36%) som har medarbeidere med ansvar for digitale medier beskrevet i sin arbeidsbeskrivelse i 2024. I 2023 var dette 30 % av menighetene.

Enkel rapport om kirke på digitale medier 2024

7. Har dere (enten alene eller i samarbeid med andre) hatt en større eller mindre aktivitet (antall innlegg) på so 2024?

Powered by www.question.com 20.03.2025 10:46

Det er en stor dreining av hva slags type innhold som publiseres i forhold til koronatiden. Fra å publisere kirkelig virksomhet som innhold er det nå annet innhold som publiseres. Det gjøres et stort arbeid med å transformere kirkelig virksomhet til sosiale medier. Dette har vært et uttalt mål i det digitale arbeidet i Kommunikasjonsløftet. 90 % av innholdet er i 2024 annet innhold, i 2023 var dette 70 %. Det er færre digitale gudstjenester og andakter i 2024 enn i 2023.

Alle sokn er på Facebook, 40 % er på Instagram og under 10 % er henholdsvis på Tik Tok, Snapchat og YouTube. Vi har ikke nøyaktig tall for antall følgere totalt i Borg, men mye tyder på at det er en økning (det er doubling i følgere for de som har rapportert nøyaktige tall). I 2022 hadde SoMe profiler i Borg 73 724 følgere, 16 % av medlemsmassen. Vi ser at flere menigheter har jobbet målbevisst med å øke antall følgere også i 2024.

En viktig suksessfaktor i kommunikasjonsarbeidet i Borg er engasjerte og kompetente kommunikasjonsmedarbeidere. Noen av disse har status som prostikontakter kommunikasjon og andre har kommunikasjonsansvar beskrevet i sin stillingsbeskrivelse. Nettverket av disse medarbeiderne bidrar til kvalitet og utvikling i kommunikasjonsarbeidet både digitalt men også på andre flater.

Videre arbeid

Borg biskop og bispedømmeråd ser digital kirke som en viktig strategi for å være der folk er og å sette ord på det som er viktig for folk på nye måter. Vi ser at tydelige mål gir resultater.

- Fortsette arbeidet med å målrette kommunikasjon i digitale medier
- Fortsette å øke kompetanse og kapasitet på digitalt kirkearbeid
- Forsøke å få til en helhetlig strategi for kirkens digitale arbeid på tvers av nivåer i DnK.
- Fortsette arbeidet med nettverk for kommunikasjonsmedarbeidere i Borg
- Fortsette arbeidet med å implementere ny kommunikasjonsstrategi

Resultatmål 3.1.2 Universell utforming i og av kirken styrkes

Resultat

Antall sokn med tilbud rettet mot funksjonshemmede har hatt en økning fra 58 til 64 (10,3%). Det ble ikke innrapportert nye inkluderende menigheter i 2024 og underkant av en tredjedel av menighetene i Borg er registrert som inkluderende menighet. Likevel foregår det mye godt inkluderingsarbeid i Borg, også i mange menigheter som ikke har vedtatt at de er inkluderende menighet. Dette vises gjennom antall sokn som har tilbud rettet mot funksjonshemmede. Resultatmål oppnådd.

Vurdering inkluderende menigheter

Musikk har vist seg å være et godt verktøy i inkluderingsarbeidet, da det er kontaktskapende. Sangstunder og korarbeid er tiltak som er populære. Lørdagskafeer er et populært lavterskeltilbud i flere menigheter hvor mange finner sin plass. Møtested kirken, Tro og Lys, Hjerterom, og Hel er navn som brukes på tilrettelagte gudstjenester åpen for alle. Flere menigheter rapporterer om tilrettelagte skolegudstjenester og tilrettelagt konfirmantundervisning. I Sarpsborg kirkelige fellesråd, er det flere menigheter som samarbeider med Skjærgårds Live om UNIKum festival, som er en festival for barn og ungdom med utviklingshemninger.

Menighetene Tune, Greåker, Solli og Holleby i Søndre Borgesyssel, arbeider kontinuerlig med tilrettelegging og ikke minst kommunikasjon ut om tilrettelegging. De peker på at holdninger, kjennskap og kunnskap som spesielt viktige momenter inn i dette arbeidet. De har møte hvor alle involverte i stab og MR går gjennom handlingsplanene, og de har besøkt to MR med informasjon og utdeling av ressursdokumenter. De jobber kontinuerlig på flere områder; kommunikasjon og invitasjoner, universell utforming og at sjekklister blir benyttet i arrangement, krav til leietakere om godkjenning av ledsagerbevis, kirkeskyss og å utfordre mennesker med bistandsbehov til å delta som frivillige.

Inkluderingsprest har i 2024 arbeidet spesielt med at gudstjenesten skal være et sted for hele menigheten, også personer med utviklingshemming. Hun erfarer viktigheten av at prekenene også må gi noe til personer

med nedsatt kognitiv funksjonsevne, slik at vi kan leve troen sammen i gudstjenesten. Det forutsetter imidlertid et godt samarbeid med helse- og omsorgstjenesten å få alle som ønsker det, fram til kirken for å delta i gudstjenesten og til nattverdbordet. Mange menigheter har et godt samarbeid med helse- og omsorgstjenestene i kommunene og det er kontakt mellom kirken og alders- og sykehjem og lokale boliger. Kirken tilbyr både besøk hjemme hos folk og inviterer inn til ulike arrangement i kirken, bl.a musikkafe, konserttilbud, demensgudstjeneste og andre tilrettelagte gudstjenester. Denne kontakten er utrolig viktig for inkluderingsarbeidet. Dessverre er det flere menigheter som ikke har den kontakten med bofellesskap og viktige kontaktpersoner i helse- og omsorgstjenesten i kommunen. I diakonirapporten svarer under halvparten at de har etablert samarbeid med kommunen for å sikre alles rett til å utøve sin tro. Uten denne kontakten er det omtrent umulig for menighetene å få til et godt inkluderingsarbeid, og det blir derfor viktig at vi jobber med å finne gode måter å bistå menighetene på i dette arbeidet. Gudstjenestene søndag formiddag skal være for alle og ekstra tilrettelagte gudstjenester burde være overflødige. Nå oppleves Møtested kirken, kveldsmesser, Tro og lys, Lørdagskafeer, Musikkafeer og andre tilrettelagte tilbud som helt nødvendige for at personer med utviklingshemming skal få leve troen sammen med andre.

Tor Ivar Torgauten ga i 2024 ut boka «Også jeg hører med. Kirke for, av og med alle». Den berører dette viktige temaet om inkludering og er blitt presenter på samlinger i flere prostier etter den ble gitt ut. En viktig bok som kan gi inspirasjon til å skape en kirke for, av og med alle.

Det er viktig å understreke at det gjøres mye godt arbeid i Borg. Ansatte og frivillige står på med glede og trofasthet. Inkluderingsprest har besøkt ulike tilrettelagte tilbud gjennom året, og sier det er flott å oppleve det gode fellesskapet og mangfoldet. Mange menigheter rapporterer at de har et stort fokus på inkludering og at de jobber med flere tiltak rettet mot mennesker med funksjonsnedsettelse. Dette tilsier at vi burde hatt en økning både av antall menigheter som har vedtatt at de er inkluderende menighet og et etablert samarbeid med kommunen. Det viser oss at vi framover må finne måter å løfte dette viktige arbeidet på. Dnk skal være en folkekirke for alle, ingen skal utelates.

Bilde fra Rotnes kirke, gudstjeneste for og med alle. Foto: Bo Mathisen.

Veien videre

- Fortsette arbeidet med å redusere utenforskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
- Inspirere og engasjere menighetene til økt fokus på inkluderingsarbeidet og gjennom det få flere til å registrere seg som inkluderende menighet.
- Bistå og støtte menighetene til økt kommunikasjon og samarbeid med kommunen.

Kirkebygg og tilgjengelighet

Tilgjengelighet handler om at mennesker blir møtt og respektert for den man er. Vår målsetting er at den universelle utformingen i og av kirken styrkes. En naturlig konsekvens av det, er at det tenkes helhetlig om kirkestedet og kirken som møteplass og arbeidsplass. Dette har gjennom året også gjenspeilt seg i saksbehandling, oppdatering og læring.

Vårt første webinar januar 2024 handlet om å legge gode planer for universell utforming. Her ble bærekraftmålene trukket fram som en ressurs for handling - Ingen skal utelates. Dette må tas på alvor av alle som jobber med rehabilitering og utvikling av kirkesteder og administrasjonslokaler. Dette må vi tenke på i vår saksbehandling, og når vi henter inn offentlige midler og bruker av fondsmidler. Vår påstand er at når kirken tilbyr inkluderende arenaer i lokalsamfunnet, bidrar det også til å sikre kulturarv. Universell utforming fremmer derfor likeverd og menneskerettigheter, og gir en bærekraftig utvikling. Innad i kirken og i vårt bispedømme har vi jobbet med kunnskapsdeling, og snakket om holdninger og innstilling. Å gjøre en kirke universell utformet, er et målrettet og langsiktig arbeid. Kirkebevaringsprogrammet åpner for tilskudd til dette arbeidet når universell utforming er en del av et annet rehabiliteringsprosjekt.

Vurdering:

Vi har i årsrapportene 2022 og 2023 presentert utviklingen på universell utforming i form av en tabell som viser utviklingen pr. prosti. For 2024 har vi ikke den med. Noe av grunnen til det, er at mange fellesråd har avventet tiltak i påvente av kirkebevaringsfondets utlysninger, og for bispedømmets sin del har vi nå fått lesetilgang på «Ordna Eiendom». Denne nye eiendomsbasen gjør at vi får fortløpende oversikt på alle kirkene vedrørende universell utforming, Derved kan vi også komme inn med råd og veiledning for å få gjennomført universelle tiltak.

Stor deltagelse fra Borg under kirkebyggforvaltersamling

En fjerdedel av deltakerne på det årlige nasjonale samlingen for kirkebyggforvaltere var fra Borg bispedømme. Samlingen var lagt til Stavanger og foregikk i slutten av september. Vi fikk se den nyrestaurerte Stavanger domkirke, høre om arkitektenes tilpasninger for universell utforming. Vi fikk undervisning om lyssetting, lære om lyd, og oppleve integrerte løfteplattformer. Her fikk vi også oppleve tilgjengelighet inn i kirken selv om kirkerommet i seg selv var stengt. Dette var løst ved montering nye dører med hel glassflate mellom våpenhus og kirkerom. En tilsvarende løsning har også kommet på plass i 2024 i Frogner kirke på Sørums. Flere kirker i Borg ønsker noe tilsvarende.

På kirkebakken utenfor Stavanger domkirke, der er det gjort en nivåtilpasning på kirkens nordside som gjør at bevegelseshemmede gis tilgang til kirkens hovedinngang. Foto: Jan Ivar Andreassen

Vurdering

At de som jobber fysisk med kirkebyggene lokalt møtes og lærer om universell utforming er verdifullt. Det handler om å få økt forståelse, og kunne i større grad vurdere muligheter for tiltak. At så mange som en fjerdedel av deltakerne kom fra Borg bispedømme, vitner om stor interesse, og som vi håper på sikt vil gi gode resultater.

Resultatmål 3.1.3 Kirken når flere på ulike møteplasser og arenaer

Resultatmål 3.2.5 Kirken bidrar til nyskaping og innovasjon

Resultat

Disse to resultatmålene får en samlet vurdering. Vi ser stor kreativitet og innovasjon i lokalkirkens arbeid for møteplasser og fellesskap, og i arbeidet for å hindre utenforskap og ensomhet. Det foregår innovasjon på organisering, form og innhold av kirkens tilbud. Innovasjon styres etter medlemmenes behov.

Resultatmål oppnådd.

Vurdering

Diakoniundersøkelsen viser et bredt spekter av diakonale tilbud som retter seg mot både enkeltmennesker og grupper i ulike aldre; familie middager, matpakkelunsj, boktralle, kjoledag, gratis-uka, ulike fester, strikkekafe, samlivskurs, babysang, trilletur for hjemmeværende mødre og fedre, ulike vandring, pilgrimsvandring, gågrupper, ressursgruppe, seniortreff, blomsterhilsener på døra, utdeling av mat til jul og påske, telefonkorps – frivillige som ringer opp de eldre i menigheten, besøkstjeneste, konserter, temakvelder, kirkeskys etc.

Også for ungdom er det stor kreativitet: Åpen kirke for ungdom, pizzakveld, fritidsklubber, kor, leirvirksomhet, familiemiddager, fredagsvaffel, taco-kvelder, ledertrening, leksehjelp, konserter, temakvelder, jentegruppe, sorggrupper, samtaletilbud, ungdomsgudstjenester, sygruppe for ungdom etc. Listen er lang over gode tiltak. Alt i den hensikt å vise omsorg, skape gode og trygge møteplasser og hindre utenforskap.

I Fjellhamar har menigheten og Fjellsrud ungdomsskole fått til et godt samarbeid om valgfaget «Innsats for andre». Valgfaget er for elever i 9. og 10. klasse, og ungdommene som har valgt dette faget er alle innstilt på å gjøre en jobb. Elevene bidrar inn på tre ulike tiltak ettermiddag/kveld i regi av menigheten. Det betyr at de har skole på kveldstid som de avspaserer på slutten av hvert semester. Arrangementene som elevene er delaktige i er; Tirsdagsåpent – hvor folk i alle aldre kan komme å få gratis middag, Kirkens hyggestund – samling på en omsorgsbolig og Tweensklubb – hver torsdag etter skoletid for 5.-7. klassinger. Elevene ruller på de tre ulike tiltakene, men er i hovedsak på samme tiltak fire ganger på rad. Dette for å bygge relasjon og beholde kontinuiteten. Diakon i Fjellhamar menighet, Christina Eikrem, er hovedkontakten inn mot skolen og læreren, og holder i samarbeidet. Hun forteller at elevene gjennom dette samarbeidet får kjenne at de betyr noe for andre ved at de selv gjør en innsats for andre. I tillegg får kirken lov til å bety noe for elevene. Flere av elevene har ikke konfirmert seg i kirken, men de trives svært godt med valgfaget og den jobben de får være med på. En av elevene sier følgende om sin opplevelse: «Jeg har jobbet i kafeen i

Foto: Torstein Kiserud

kirken. Der har jeg stelt i stand til kafeen så det er klart når barna kommer fra kor-øving. Jeg har bidratt ved å støtte og hjelpe til i kirka så de som jobber der ikke må streve med det, men heller kan gjøre andre ting som bidrar til kirken. Vi virker også som en hjelpene hånd for de som allerede jobber der. Når vi hjelper til i kirken lærer vi og får erfaring med å jobbe med andre mennesker». [Samarbeid mellom skole og menighet - Borg Biskop og Bispedømmeråd](#)

3.2 Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på

Resultatmål 3.2.1 Flere opplever tilhørighet og fellesskap ved å delta i barne- og ungdomsaktiviteter

Revidert Plan for samfunn og diakoni ble vedtatt i Borg bdr i november 2023. Planens innsatsområde 2 – Ungdomsdiakoni, ble videreført, og skal være en videre satsning fram mot 2026. Overordnet strategisk mål for satsningen er:

Motvirke utenforskap for unge og utforske nye måter å være kirke for ungdom på (3.2)

Resultatmål:

- Flere sokn med diakonal satsning for unge (2.2.1)
- Kirken bidrar til å styrke psykisk helse blant ungdom (2.2.4)
- Kirken bidrar til å redusere ensomhet blant ungdom (2.2.5)
- Kirken når flere på ulike møteplasser og fellesskap for ungdom (3.1.3)

Resultat

Arbeidet med den ungdomsdiakonale satsingen har fortsatt gjennom 2024. Den er godt forankret hos proster og kirkeverger, og har fått fotfeste flere steder lokalt. Det er innrapportert 9 nye tiltak for aldersgruppen 13-19 år, begrunnet i den ungdomsdiakonale satsningen. 64 sokn rapporterer at de har et eller flere ungdomsdiakonale tiltak, og det er til sammen rundt 55 ulike ungdomsdiakonale tilbud for denne aldersgruppen i Borg. Resultatmål oppnådd.

Vurdering

Flere sokn med diakonal satsning for unge (2.2.1)

Som nevnt innledningsvis er det i Borg opprettet 9 nye ungdomsdiakonale tiltak som en ren konsekvens av denne satsningen. Tallet er ikke like høyt som i fjor, da var det 20 nye tiltak, men det kan man heller ikke forvente. Det er svært gledelig at det har kommet såpass mange nye også i 2024. Det forteller oss at satsningen er i ferd med å få godt fotfeste flere steder lokalt. Det er også gledelig å se at de menighetene som i 2023 rapporterte at de jobbet med nye ungdomsdiakonale tiltak, har startet opp i løpet av året. Aurskog-Høland er et godt eksempel på det, hvor de la planer i 2023 og i 2024 startet opp pizzakveld for ungdom i alder 13-16 år.

Samarbeid, kunnskapsformidling og nettverksbygging er viktige stikkord i arbeidet med en ungdomsdiakonal satsning. Vi ser at de ungdomsdiakonale tilbudene menighetene har, ofte foregår i samarbeid med andre aktører; på tvers av menigheter, frivillige organisasjoner og med kommunen. De fleste menighetene melder om formelle og uformelle samarbeidsavtaler med kommunenes avdeling for rus og psykiatri, helse og oppvekst. Røde kors, Kirkens bymisjon og frivilligsentralen er også samarbeidsaktører flere steder. Noen har også fast avtale om diakon til stede på kjøpesenter, i videregående skole og samarbeid med helsesykepleier og er til stede på helsestasjon for ungdom.

Kunnskap om hva som finnes av ungdomsdiakonale tiltak i Borg, om ungdomskultur generelt og hva ungdom er opptatt av og ønsker, danner grunnlaget for samtale og prosess for hvordan vi som kirke kan bidra og møte disse behovene framover. Årsrapporteringen for 2024, har vist oss at arbeidet så langt i satsningen har gitt resultater og bidratt til at det nå er flere diakonale tilbud for unge i Borg. Det er ingen fasit på hvilke tiltak de enkelte menighetene skal iverksette eller jobbe fram. Satsningen må og vil se ulik ut fra sted til sted ut ifra hvert enkelt lokalmiljøes utfordringer, muligheter, demografi og ressurser.

Det har vært jobbet med å bygge nettverk for ungdomsdiakoner og andre faggrupper som jobber med ungdom. I oktober inviterte Kirkerådet i samarbeid med FM og VID til en nettverkssamling i Oslo, og vi har som nevnt startet med digitale samlinger hvor ikke bare ungdomsdiakoner, men også undervisningsansatte og andre er invitert inn. Referansegruppen som består av to diakoner, en kateket og en prest, har hatt to møter i løpet av året. Her går vi gjennom hva som rører seg i de ulike prostiene og hvilke trender i ungdomsmiljøene man bør gå dypere inn i og følge opp. Vi ser det som svært viktig i det videre arbeidet, at vi rigger ulike arenaer for kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling, erfaringsdelinger og hjelp med å knytte kontakt også på det tverrfaglige plan.

Kirken bidrar til å styrke psykisk helse blant ungdom (2.2.1)

Mange kommuner rapporterer om psykisk helse som deres største folkehelseutfordring, og viser til at mange unge sliter. Det finnes mange grunner til å ikke ha det så bra. Forskning viser at det er to temaer som kan beskytte deg mot det som kalles «psykisk uhelse»:

- Å kjenne seg trygg på å snakke om følelser
- Å ha en opplevelse av mening i livet

Samtaleopplegget *Meningen med meg* kobler disse to temaene sammen, og treffer de behovene vi ser i samtiden. Det har gjennom hele 2024 blitt jobbet med å gjøre samtaleopplegget kjent blant menighetene i Borg, samtidig som det har blitt jobbet opp mot Kirkerådet for å få til en oversettelse av materialet fra svensk til norsk.

I april inviterte vi til inspirasjonssamling i Ski nye kirke, noe som resulterte i at vi i Borg startet og nå drifter en MMM-support på nasjonalt nivå etter inspirasjon fra Sverige. Første samling ble holdt i juni -24, og fra høsten hver siste torsdag i måneden, har den som ønsker kunnet koble seg på teams i tidsrommet 0900-0945. Her deles erfaringer, spørsmål stilles og besvares og man får lære mer om Meningen med meg. Det ble avholdt til sammen 5 slike samlinger i 2024.

Bilde viser Borg-delegasjonen på UKT-konferansen oktober -24

Samfunns- og diakonrådgiver i Borg har samarbeidet tett med Kirkerådet og Menighetsfakultet gjennom hele året. Kirkerådet har jobbet fram en avtale med Svenske kyrkan om oversettelse til norsk og bruk av materialet her i Norge. MF opprettet to studieemner med utgangspunkt i Meningen med meg-metodikken, ett på bachelornivå og ett på masternivå som begge gir studiepoeng. I oktober ble den årlige UKT-konferansen avholdt på MF, hvor Christina Lloyd som har utviklet materialet, gav en introduksjon over to dager. Her var Borg gjennom flere menigheter, godt representert.

En av de to første pilotgruppene i Norge ble startet opp i Drøbak og Frogn høsten -24. Den andre pilotgruppen var i Holmlia menighet i Oslo. Både ungdommene som har deltatt og gruppelederne, får ikke fullrost opplegget nok. Her er noen tilbakemeldinger fra ungdommene som deltok i pilotgruppen:

- *Vi har tenkt høyt sammen, reflektert, stilt spørsmål og kommet med eksempler. Men bare hvis vi vil. Du kan fint være her og ikke si noe særlig.*
- *Og når du skjønner at vi egentlig har det ganske likt, føler man seg mindre alene.*
- *Her føler alle seg sett. Det fine er at alt som sies i gruppa, forblir i gruppa.*

Ungdommene synes kurset har gjort dem tryggere og bedre i stand til å motstå gruppepress.

På tampen av året utlyste Kirkerådet stimuleringsmidler menighetene kunne søke på for å starte Meningen med meg grupper. Dette var en engangsutlysning. 23 menigheter fikk tilslag på sine søknader, og 7 av de er menigheter i Borg. Det ble også avholdt et nasjonalt interesse møte i regi av Kirkerådet, hvor Borg er med. Her ble nærliggende organisasjoner invitert til en samling for å snakke om de ønsker å være med å ta materialet i bruk og å spre informasjon ut i sine kanaler. Til stede på denne samlingen var representanter fra K-stud, Blåkors, MF og KABB i tillegg til samfunns- og diakonirådgiverne fra Kirkerådet og Borg.

Det blir viktig å fortsatt holde i dette arbeidet framover, slik at flere og flere menigheter får kjennskap til materialet og kan ta det i bruk. Meningen med meg, er livssynsåpent og kan være en fin inngangsport til samarbeid med kommunen og/eller andre aktører lokalt. Her har kirken en mulighet til å komme med noe som kan bidra til å svare på en av de utfordringene kommunene melder at de har, et verktøy til å forebygge og styrke de unges identitet og psykiske helse. Materialet ligger nå lett tilgjengelig i ressursbanken til Dnk [Meningen med meg - Ressursbanken, Den norske kirke](#)

Kirken bidrar til å redusere ensomhet blant ungdom (2.2.5)

Det er en stor del av de tilbudene kirken har til ungdom som handler om fellesskap. Det er klubbkvelder, pizzakvelder, spillkvelder, kor, idrett etc. Alt dette er tiltak med formål om å gi de unge trygge møteplasser og gode fellesskap, og gjennom det bidra til å redusere ensomhet blant ungdom.

Lokalmenighetene rapporterer om at det er noe utfordrende å nå ungdom i sorgarbeidet. Det settes opp sorggrupper, men det er vanskelig å få de unge til å melde seg på. Det som imidlertid fungerer godt, er når man samarbeider med skolen om å ha sorggrupper. Et slikt samarbeid kommer gjerne i gang ved at det har skjedd et dødsfall blant elever ved den aktuelle skolen. Sarpsborg menighet har hatt et slikt samarbeid i året som har gått, med to av de videregående skolene i Sarpsborg. Det er flott å se at kirken kan være til stede og fylle et behov i samarbeid med lokalmiljøet på denne måten.

Vi har gjennom året invitert til webinarer med tema tilknyttet ungdomsdiakonisasjonen, ett i hvert semester. På våren var tema *Ungdom og grenseoverskridende adferd på nett*, og foredragsholder ble hentet inn fra RVTS Øst (Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging). I høstsemesteret var tema *Barn og unges sorg*. Her hadde vi med oss sykehusprest ved sykehuset Østfold avdeling Kalnes, Maria Lorentzen-Spydevold. Det har vært god oppslutning om webinarer som har tema rettet mot barn og unge. Vi ser det er en god måte å bidra til økt kunnskap på ulike områder, uten at det er altfor ressurskrevende, samtidig som det gir større rom for ansatte å delta. Mindre tidskrevende enn fysiske samlinger for alle parter.

Kirken tilbyr ulike møteplasser og fellesskap for ungdom (3.1.3)

Det meldes om at en av de største utfordringene er å nå ut til ungdommer med kirkens tilbud. Erfaringer viser at det viktigste tiltaket for å oppnå kontakt og interesse er å bevege seg ut og møte de unge der de er. I Ungdataundersøkelsen fremkommer det at det er en markant nedgang i andelen unge som er med på organiserte aktiviteter. I løpet av de siste 4-5 årene, har antall elever på ungdomstrinnet som er med på organiserte aktiviteter blitt redusert med 7-8 pp. (på landsbasis). Jo høyere opp på ungdomstrinnet og i videregående skole man kommer, jo flere er det som faller fra. Det er viktig at kirken er der ungdommene er, for å treffe med sitt tilbud. Erfaringer viser at det å ta direkte kontakte med ungdommene og spørre om de vil delta på ting og om de har lyst til å være med på aktiviteter og tiltak, gir større oppslutning framfor felles oppslag.

Vi ser at mange menigheter er kreative og våger seg ut på nye områder med sine tiltak. Nes kirkelige fellesråd har i samarbeid med Ung i Nes og Runni ungdomsskole jobbet fram et tilbud til tenåringsforeldre, en foreldregruppe som har oppstart i januar 2025. Gruppen er tenkt som en møteplass og et trygt og støttende rom for de som opplever utfordringer med det å være foreldre. Så kan man under seg hva dette har med en ungdomsdiakonal satsning å gjøre. Men tiltaket er helt klart et ledd i satsningen. Det er en erkjennelse at mange synes det er utfordrende å være tenåringsforeldre, og når foreldre synes det er utfordrende, så er det noe som vil påvirke de unge også. Ved å opprette en møteplass til støtte og erfaringsdeling, vil man kunne oppleve større trygghet i møte med tenåringsforeldre og de utfordringer man står i, noe som igjen vil kunne gi positivt utslag ikke bare for foreldrene, men også for de unge. Dette er en interessant måte å gripe satsningen an på, og det blir spennende å følge utviklingen og hvordan tiltaket har blitt tatt imot framover.

Sosiale medier er en viktig møteplass for unge, og der må kirken være, ikke minst for å være en motvekt til mye av det som legges ut som ikke er oppløftene. Kirken må være en motstemme som kan fremme gode verdier, respekt, nestekjærlighet og håp i den urolige og utfordrende verden dagens unge vokser opp i. Ferske undersøkelser viser at 80% av de unge bruker Snapchat. Erfaringer fra vår egen digitalprest og andre som jobber med ungdom, er at det er på denne plattformen de er enklest å nå for så å kunne kommunisere med og starte et relasjonsarbeid. Digitalprest bruker TikTok som plattform og har opptil 200 følgere når han streamer ordinære gudstjenester på TikTok. Dette skaper engasjement i kommentarfeltene og han kommer i kontakt med de unge. @brageprest finnes på TikTok, Instagram og Snapchat.

I arbeidet med å skape nye, utvikle og tilrettelegge diakonale tiltak for ungdom, er det viktig å ikke utelate de unge selv, de vi faktisk skal nå. Vi må lytte til hva de ønsker og hva de selv kan og vil bidra med. Våge å utfordre de, gi litt slipp på kontrollen, la de være med å forme, bruke de ressursene de har. Det å ta med de unge i utformingen og utfordre de til å delta aktivt, ikke bare som mottakere av diakoni, men også som aktive deltakere og utøvere av diakoni, gir eierskap. Opplevelsen av eierskap til noe, bidrar ofte til et større engasjement. Bærekraftsmål nr. 17 – Samarbeid for å nå målene. Det skjer mye godt arbeid i Borg. En ungdomsdiakonal satsning handler om å løfte diakonien inn i ungdomsarbeidet i stadig større grad og at kirken må våge å gå nye veier. Årsrapporteringen for 2024 viser at vi er på god vei med dette arbeidet.

Veien videre:

- Arbeide for å gjøre Meningen med meg ytterligere kjent slik at flere tar det i bruk lokalt og bistå menighetene i oppstartsfasen.
- Fortsatt drifte MMM-supporten og bidra inn i opplæring av nye gruppeledere.
- Fortsatt fokus på tverrfaglig samarbeid i arbeidet med ungdom på bispedømmenivå og ute i menighetene.
- Formidle kunnskap og øke diakonal forståelse og kompetanse blant ansatte og frivillige.
- Fortsette nettverksbygging for de som jobber direkte mot ungdom, for kunnskapsformidling, erfaringsdeling og inspirasjon.
- Videreutvikle samtalekompetanse hos ansatte i arbeidet med ungdom og formalisere samarbeid med kommuner og fylkeskommuner.
- Fokus på sårbare barn og unge i kompetanseutvikling for kirkelige ansatte.

Resultatmål 3.2.2 Flere unge 15-18-30 deltar aktivt gjennom råd og ting i kirkedemokratiet

Resultater

Antall stemmeberettigede delegater på Borgs Ungdomsting steg fra 15 i 2023 til 18 i 2024.

Representasjonen fra Borg på Ungdommens Kirkemøte økte fra en til to. Det er viktig at Borg fyller sin kvote på to delegater, både for møtet i seg selv og for oppfølging i bispedømmet i etterkant.

Aurora Botnemyr Strand og Ethan Matheo Vatvedt var Borgs delegater på UKM 2024. Resultatmål oppnådd.

Vurdering:

Ungdomsrådet som ble valgt på Ungdomstinget i 2024 har hatt fire møter etter tinget. I tillegg hadde det gamle rådet ett møte før tinget, samt planleggingshelg.

Ungdomsrådet arrangerte også Gardenparty i bispegården i juni med inviterte gjester.

Ungdomstinget ble avholdt på Solbukta leirsted 1.-3.mars. Hovedsaker var:

- Psykisk helse for unge i kirken
- Kommunikasjon på tvers av menigheter

I tillegg til delegatene og to voksne ledere deltok representanter fra Den norske kirkes Ungdomsutvalg, Kirkens Nødhjelp, Teologisk Fakultet og Sjømannskirken.

Grunnet vakanse i rådgiverstillingen i bispedømmets sekretariat har oppfølgingen av Ungdomsrådet vært noe mindre stabil enn ønskelig. Det har likevel møtt rådgiver på de fleste av møtene, og en rådgiver fulgte de to delegatene på hele Ungdommens Kirkemøte. Men planleggingen av Ungdomstinget 2025 kom senere i gang enn ønskelig.

Bildet viser Borg Ungdomsråd 2024

Veien videre

- Sekretariatet ønsker å sørge for bedre kontinuitet i oppfølgingen av Ungdomsrådet
- Rådet bør involveres bedre i saker der de kan være et rådgivende organ for bispedømmerådet
- Arbeidet med markedsføring av Ungdomstinget må starte tidligere

Resultatmål 3.2.3 Kirken styrker sin rolle som sivilsamfunnsaktør

Den norske kirke sin rolle i redningstjenesten er omtalt i to offentlige ressursdokumenter. I retningslinjene for politiets beredskap, PBS1, revidert i 2019, er Den norske kirke omtalt i samarbeidet med politiet om redningstjenesten. I henhold til den skal Den norske kirke være forberedt på å ta del i arbeidet med å gi omsorg og krisestøtte til rammede. Kirkens oppgave er først og fremst å gi medmenneskelig støtte når samfunnet rammes av kriser, ulykker og katastrofer. Kirken skal blant annet avgi en prest som rådgiver for Politimesterens stab, lokal redningsledelse og hovedredningsentralen. I Borg bispedømme er det en av prostene som har denne rollen i politimesterens stab.

64 sokn har en eller flere ansatte fast representert i kommunens kriseteam. Dette er 15 sokn flere enn i fjor og utgjør en økning på 30,6%. I de øvrige sokn rapporteres det om tett kontakt og deltakelse i enkeltsaker etter behov. Prostene melder om en utfordring knyttet til vaktordninger og arbeidstid. Mens beredskapsordningen knyttet til dødsbud på kveld og helg er svært regulert for prestene, synes kriseteamene å være basert på en slags frivillig vaktordning som likevel oppleves forpliktende for medlemmene. Dette er noe vi vil jobbe videre med.

Institusjonsprestenes arbeid er også rettet mot ansatte og frivillige ved de ulike institusjonene. I 2024 rapporteres det om et stort antall samlinger og samtaler. Totalt 663 samtaler og samlinger med unike antall deltakere på 1625 mot 542 samlinger/samtaler og 2011 unike deltakere i 2024. Vi ser en at det har vært økning i antall samlinger/samtaler på 22,3%, men en nedgang i antall unike deltakere på 19%.

Institusjonsprestene er særlig inne og bistår de ansatte etter alvorlige eller ekstraordinære hendelser. Det vil derfor være helt naturlig at tallene på antall samlinger og på unike deltakere vil svinge og variere fra år til år. Det tallene imidlertid forteller oss, er at institusjonsprestene når svært mange mennesker gjennom et år og at de gjennom sitt arbeid i stor grad bidrar til en styrking av kirkens rolle i sivilsamfunnet.

Videre arbeid

- Sørge for videreutvikling av kirkens rolle som samvirkeaktør ved kriser
- Bidra til at det utvikles beredskapsplaner og gjennomføres øvelser lokalt og regionalt
- Synliggjøre folkekirkens rolle i sivilsamfunnet

Resultatmål 3.2.4 Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge

Resultat

Det rapporteres fra 41 menigheter om integreringstilbud til asylsøkere eller bosatte flyktninger. Det er 13 færre sokn enn i fjor og gir en nedgang på 24,1%. Resultatmål ikke oppnådd.

Vurdering

Det har vært jobbet godt i menighetene gjennom de siste årene på dette området, og vi har sett en stadig økning, helt fram til nå. Prostene melder om at det er ulike årsaker til nedgangen. I Nordre Follo har man kuttet ut tilbudet «Middag på tvers», da det var for lav oppslutning. Det er fire menigheter som har samarbeidet om dette tilbudet, og når det tas bort gjør det stort utslag på statistikken. Samme årsak meldes det om fra Årnes menighet, for få deltakere til å kunne opprettholde tilbudet. I Nannestad er det gjort endring i måten man rapporterer på, noe som gir negativt utslag på tallene til tross for at tilbudene er de samme. Hjerterommet i Nannestad har gjennom flere år hatt faste samlinger en gang i uken på kirkekontoret i samarbeid med flyktningetjenesten og NAV om språk- og arbeidstrening.

På Flateby i Enebakk er det fire ukrainske mødre som har kommet med barn i barnehagealder og deltar på babysang, juleverksted og søndagsskolegudstjeneste. De gir uttrykk for at de har et positivt inntrykk av kirken i Norge som kan samles til kirkekafe og aktiviteter for barna etter gudstjenesten. Langhus har matutdeling hver uke i samarbeid med Røde kors, Lions og Utafor boksen. Stor andel innvandrere som både er frivillige og som kommer for å hente mat. Jeløy menighet inviterte asylsøkere til besøk i kirken i adventstiden og i Råde ble det arrangert påskennattsgudstjeneste hvor mange av deltakerne var fra Ukraina. En annen idé fra Råde er spillkvelder som et godt tiltak for språktrening og inkludering.

Menighetene samarbeider bredt på dette området med ulike etater i kommunen, menigheter seg imellom og med andre organisasjoner; flyktningshjelpen, NAV, voksenopplæring, frivillighetscentralen, kulturseksjonen, kulturskolen, asylmottak, inkomstsenter, familiehjelpa, migrasjon helse, internasjonale læringscenter, Røde kors, Filadelfia menigheten med flere.

I Fredrikstad samarbeidet kirken og kommunen om å opprette et tilbud for ukrainske flyktninger i domkirkekjelleren en gang i uken. Dette tilbudet har holdt seg siden krigen brøt ut, og er primært for de ukrainske flyktingene. Et sted hvor de kan komme og snakke sitt språk, bli kjent og bygge relasjoner. Kommunen trakk seg ut av samarbeidet i løpet av 2023, men kirken har fortsatt å drifte med støtte fra ulike parter, blant annet med midler fra IMDI.

Mange menigheter har språkkafe og gjerne i samarbeid med andre aktører. Sørums startet opp språkkafe i mai 2024 i samarbeid med blant annet Sørums frivilligsentral og Røde Kors. Språkkafeen er annen hver uke. I tillegg samarbeider de om Nabolagsbord to ganger i året. Et svært populært tiltak med over 100 deltakere. Rygge og Ekholt menigheter startet også opp språktilbud i fjor høst. De har kalt tiltaket for *Pratekafe*. Pratekafeen har samlinger to ganger i måneden, og gjennom høsten har antall deltakere økt jevnlig. Primært har det vært ukrainske flyktninger som har kommet, men Pratekafeen er åpen for alle uavhengig av nasjonalitet. Moss menighet har fortsatt et tett samarbeid med voksenopplæringen som bidrar med både lærere og elever til språkkafeen i Moss kirke hver fredag. Det er hovedsakelig ukrainske flyktninger som kommer for å lære og praktisere norsk gjennom samtaler på språkkafeen. Andre steder i bispedømmet vi finner språkkafeer er i Tune, Greåker, Solli og Holleby, Gjølffjell, Greverud, Jessheim og Hovind menigheter.

Menighetene i Søndre Follo prosti har tett samarbeid med Ås internasjonale læringscenter. De har jevnlig aktiviteter som tur i skogen, samlinger i Ås arbeidskirke, informasjon om lokalsamfunnet og deres tilbud, samt kirkens arbeid. De har hjulpet med oppstart av ukrainsk kor, hatt samtaler med enkeltpersoner og bistått de i møte med hjelpeapparatet i kommunen, og de har utfordret ukrainere til å være frivillige tekstlesere på utvalgte gudstjenester i Vestby kirke.

Av andre tilbud kan nevnes matutdeling, kirkemiddag, strikkekafe med fokus på språktrening, julaftenfeiringer, juletreff, bibel/nytestamente/kristne hefter på ulike språk, informasjonsskriv om prestetjenesten og samtaletilbud for ulike tros- og livssynssamfunn på flere språk.

Det er mye godt arbeid og et stort engasjement for å skape gode, trygge og inkluderende møteplasser for flyktninger som kommer til Norge. Mange menigheter rapporterer om at de ikke har egne tiltak for flyktninger, men integrerer de i allerede eksisterende tilbud. Dette er også noe som kan bidra til at tallet på antall sokn som rapporterer om integreringstilbud for innvandrere har gått ned. Det er fortsatt et tilbud, men det er tilbud på lik linje uavhengig av nasjonalitet, land og kultur. Det skal være og det er plass for alle mennesker i Den norske kirke.

Veien videre:

- Opprettholde og videreutvikle trygge møteplasser og fellesskap for nye som kommer til Norge.
- Fortsatt arbeidet for å redusere utenforskap blant flyktninger.
- Fortsette og videreutvikle samarbeid med kommune og andre organisasjoner i et integreringsperspektiv.

3.3 Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena

Resultatmål 3.3.1 Flere kirkelige medarbeidere trives i jobben og opplever et inkluderende og likestilt arbeidsmiljø

Sykefravær i prestetjenesten og sekretariatet

Tall for 2024 – totalt Borg	Tall for 2023 - totalt Borg	Tall for 2022 - totalt Borg	Tall for 2021 - totalt Borg
5,11 %	8,70 %	8,30 %	6,01 %

Tall for 2024	Prosent	1-3 d.	4-16 d.	16 d.-8 u.	>8 u.
Menn – Borg prester	4,51 %	0,35 %	0,58 %	0,79 %	2,79 %
Menn – Borg adm.	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Kvinner – Borg prester	5,93 %	0,76 %	0,58 %	1,15 %	3,45 %
Kvinner – Borg adm.	4,95 %	0,50 %	0,27 %	1,12 %	3,06 %
Totalt – Borg prester	5,11 %	0,52 %	0,58 %	0,94 %	3,07 %
Totalt – Borg adm.	4,09 %	0,42 %	0,22 %	0,93 %	2,52 %
Totalt rDNK	6,06 %	0,54 %	0,71 %	0,88 %	3,93 %

Sykefravær 2024 (tall rapportert 03.02.25) – Kilde: Lønns- og personalsystemet SD Worx

Statistikken for sykefraværet for ansatte i Borg bispedømmeråd i 2024 viser en prosentvis nedgang i alle kategorier og det totale sykefraværet er det laveste på 4 år. Det totale sykefraværet er redusert fra 8,70 % i 2023 til 5,11 % i 2024. I 2022 var tallet 8,30 % og i 2021 6,01 %.

Søvnplager samt muskel- og skjelettlidelser pekes ofte på som årsaker til at kvinner har større sykefravær enn menn. Økt forskning og oppmerksomhet på kvinnehelse vil forhåpentligvis gi flere svar framover.

Bedriftshelsetjenesten

Borg bispedømmeråd og mange av fellesrådene har avtale med FALCK om bedriftshelsetjeneste. Felles bedriftshelsetjeneste gir fordeler i det felles HMS-arbeidet lokalt. Bedriftshelsetjenestens oppgaver er gitt i henhold til Arbeidsmiljøloven med forskrifter. Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning §13-2 og Forskrift om administrative ordninger §2-4 omhandler hvilke oppgaver og rolle BHT skal ivareta.

I 2024 leverte bedriftshelsetjenesten bistand på følgende tematikk:

- Systematisk HMS arbeid
- Helseundersøkelser/arbeidsmedisin
- Sykefraværsoppfølging og forebygging.

I godt samarbeid mellom prostene og bispedømmesekretariatet skal det legges til rette for at ansatte med nedsatt arbeidsevne skal kunne benytte sin restarbeidsevne i prestatjenesten. Det er et mål at ansatte med kronisk sykdom kan stå i arbeid hos oss. Det er fokus på oppfølging, inkl. aktivitetsplikten under sykefravær. Det er nødvendig å fokusere ytterligere på forebygging for å unngå at sykemelding blir nødvendig, dette gjelder særlig for kvinnelige ansatte. Lederutviklingen i prostegruppa vil framover også fokusere på sykefravær.

Kirkelige medarbeidere trives i jobben

Resultat

Hele Den norske kirke gjennomførte medarbeiderundersøkelse i 2023. I Borg var det totalt 553 innleverte besvarelser fra begge arbeidsgiverlinjer, noe som gir en svarprosent på 76%. Samlet antall besvarelser fra prestene i Borg var 131, svarprosent 85%.

Medarbeiderundersøkelsen gjennomføres hvert andre år og opp mot tallene fra 2021 viser undersøkelsen små endringer, eller endringer innenfor normaldifferansen. Det er med andre ord ingen store svingninger i resultatene som gir utslag av vesentlig grad målt mot nedgang eller oppgang. Dette gjelder rapportene fra arbeidstakerne i begge arbeidsgiverlinjene.

5 av 8 prostier + bispedømmekontoret har sendt inn sine handlingsplaner med oppfølging av funn fra undersøkelsen. Det er i disse handlingsplanene beskrevet 3 tiltak for bevaringspunkter og 3 tiltak til forbedringspunkter. Blant disse kan trekkes fram: - Fokus på fysisk og psykisk arbeidsmiljø, balanse mellom arbeid og fritid, bedre informasjonsflyt (særlig fra nasjonalt hold), respekt for hverandres fagfelt, rom for å ta opp det som oppleves vanskelige, bli kjent med varslingskanalen. Det må gå noe tid før man kan se om tiltakene gir positive utslag på arbeidsmiljøet. De fleste staber har satt opp evalueringspunkter gjennom året 2025.

HMS

Et viktig punkt i HMS-arbeidet er samordningsavtaler mellom fellestrådene og bispedømmerådet. I 2024 har vi fornyet avtalene 3 prostier: Vestre BORGESYSSSEL, Østre BORGESYSSSEL, Øvre Romerike. Domprostiet og Søndre BORGESYSSSEL prosti som har sine revisjoner våren 2025. Når disse er gjennomført, er det et intervall på 4 år før ny gjennomgang skal tas for alle prostier.

I 2024 har regionalt arbeidsmiljøutvalg - RAMU Borg hatt 46 saker til behandling, de fleste er informasjonsaker. Vi nevner følgende saker som har vært til behandling:

- Sykefraværsstatistikk
- Handlingsplan og årshjul for RAMU
- HMS -revisjon i prostiene
- Risikovurdering HMS
- Likestilling, inkludering og mangfold - LIM handlingsplan

- Universell utforming av og i kirken, oppfølging av KM 07/23

Varsling

Kirkerådet lanserte i 2022 en digital varslingsløsning; «Mitt varsel». Her kan både interne og eksterne brukere og ansatte varsle. Det er i 2024 mottatt 7 varsler om kritikkverdige forhold i Borg. Disse er fulgt opp lokalt av prost og av sekretariatet. I 2023 mottok vi 3 saker i «mitt varsel», og vi kan derfor anta at portalen begynner å bli kjent for flere og at den tas i bruk. Vi ser at noen saker det varsles om, tilhører i kategorien «avvik», og at dette vil justere seg når den digitale løsningen for melding av avvik er på plass.

Avvikshåndtering

Kirkerådet har over lang tid jobbet med opprettelse av et digitalt avvikssystem for Dnk som kan fungere slik som varslingssystemet gjør i dag. Dette har vært utsatt flere ganger, men kommer på plass våren 2025.

Veien videre

- HMS-arbeidet videreføres i 2025, hvor oppdaterte samordningsavtaler med alle fellesrådene i Borg er et mål.
- Prestetjenesten i alle prosti er tilknyttet felles bedriftshelseavtale, det er et fortsatt mål at antallet fellesråd tilknyttet felles bedriftshelsetjeneste øker. Dette for å lette kirkevergenes og prostenes samarbeid og styrke felles HMS-arbeid. I samarbeid med Borg kirkevergelag vurderes evaluering og mulig endring av leverandør for bedriftshelsetjenester.

Likestilling, inkludering og mangfold (LIM)

Borg bispedømmeråd vedtok 7.11 2024 ny regional handlingsplan for likestilling, inkludering og mangfold (LIM). Planen bygger på nasjonal handlingsplan. Handlingsplanen er et levende dokument som utvikles fortløpende i arbeidet med likestilling, inkludering og mangfold. Målet med planen er «å etablere likestilling som et tydelig og prioritert ansvar hos ledelsen. Likestillings- og mangfoldsarbeidet skal inngå som tema i styringsdialog. LIM skal være fast tema i møtepunkter på ledelsesnivå og mellom arbeidsgiver og arbeidstaker.

Medarbeidere i Helt Med ordningen

Sondre Myrseth er ansatt i Lørenskog kirkelige fellesråd gjennom Helt med ordningen. Han arbeider to dager i uken sammen med inkluderingspresten. Sondre har et ønske om å få fast ansettelse i Den norske kirke.

Borg bispedømmeråd har fokus på likestilling mellom kjønnene og på å hindre diskriminering når det gjelder kjønn, funksjonsevne, etnisitet og samlivsform.

Borg bispedømme har målsetting om kjønnsbalanse i presteskapet og ved bispedømmekontoret. Til de 18 stillingene som ble utlyst i Borg i 2024, var det 21 kvinnelige og 32 mannlige søkere. Det ble gjort tilsetting i 16 stillinger og 9 av de tilsatte er kvinner.

Samlivsform etterspørres ikke i utlysningstekster og blir ikke vektlagt ved tilsetninger. En mangfoldserklæring følger i samtlige stillingsutlysninger:

«Vi skal være en arbeidsplass med rom og respekt for mangfold, derfor oppfordrer vi alle kvalifiserte kandidater til å søke uavhengig av etnisitet, alder, kjønnsidentitet, funksjonsevne eller seksuell orientering».

Vi vet av arbeidsmiljøundersøkelsen «Å være en sak» og av annen informasjon at det er nødvendig at biskoper blir informert og orientert fra ansatte i eget bispedømme om hvordan situasjonen for ansatte med LHBT+- tilhørighet erfares. Et av tiltakene i LIM - planen er å legge til rette for nettverk for LHBT+ ansatte og lytte til gruppens behov og ønsker, for eksempel arrangere fagdager. Et nettverk i Borg har blitt etablert, og i desember 2024 inviterte Borg biskop ansatte med LHBT+- tilhørighet til lunsj og samtale med rom for å fortelle om egne erfaringer, uttrykke ønsker og meninger, samt gi råd til biskopens videre arbeid på dette feltet.

Fagdag for kvinner i prestatjeneste

I februar 2024 gjennomførte vi for første gang på flere år en fagdag for kvinner i prestatjeneste. Spesialrådgiver Elisabeth Sward presenterte NOU 2023:5 om kvinners helse og betydningen av kjønn for helse. Linn Maria Kierulf fra KA holdt et innlegg om utbrenthet og stressmestring og hovedverneombud Hilde Fylling om kvinners trivsel i prestatjenesten. Panelsamtalen ga deltakerne mulighet til å dele erfaringer og refleksjoner. Fagdagen var vellykket, fokuset på likestilling, kvinners helse og rollen som kvinne og prest ble godt mottatt. Dagen ble avsluttet med kunstutstilling og middag med formål om å styrke fellesskapet.

Veien videre

- Følge opp Borg bispedømmeråds regionale handlingsplan for likestilling, inkludering og mangfold (LIM-plan)
- Fortsette og videreutvikle samarbeidet mellom bispedømmerådet og fellelrådene og mellom arbeidsgiverne og fagforeningene og vernetjenesten.

Resultatmål 3.3.2 Flere engasjerer seg til frivilligoppdrag i kirken

Resultater

Antall frivillige medarbeidere har økt med 18 % fra 2023 til 24. Fra 7810 til 9209. Dette er på nivå med 2015 og 2016, men fremdeles 20% bak 2019. Resultatmål oppnådd.

Vurdering

Det er spesielt stor økning i Domprostiet (27%), Vestre Borgevysse (35%) og Søndre Follo (60%). Domprostiet legger vekt på flere frivillige i gudstjenestearbeidet, Vestre Borgevysse knytter det til språkcafeer og mer involvering av frivillige i trosopplæringsarbeidet, mens Søndre Follo sier det er en kombinasjon av mye engasjement rundt supertorsdag og matutdeling, og bedret rapportering på gudstjenestefrivillige (SSB's veiledning sier at også for eksempel forsangere og medvirkende kor skal tas med)

En åpenbar kobling mellom satsing og resultater er at der soknene jobber målbevisst med å rekruttere frivillige til konkrete oppdrag har de flere frivillige enn i sokn som ikke gjør det. Det er fortsatt behov for opplæring og oppfølging i forhold til rapportering av frivillighet.

Borg har i 2024 i samarbeid med MF startet et kurs om «Frivillighet og samskaping» der 30 ansatte fra hele bispedømmet har deltatt. Kurset avsluttes våren 2025.

Veien videre

- Spre «best practise»-eksempler til inspirasjon
- Bruke deltakere på kurset «Frivillighet og samskaping» i strategisk arbeid i prostiene
- Materiell på Ressursbanken om frivillighet tas i bruk for å fornye kirkens frivillighetsarbeid i tråd med moderne frivillighet med andre typer frivillighetsoppdrag, mer konkrete og tidsavgrensede frivillighetsoppdrag som passer med hektiske familieliv og pendlerhverdag.

Resultatmål 3.3.3 Kirken er en attraktiv og synlig arbeidsgiver

Resultat

Nedbemanning i administrative stillinger i hele rDnk og utfasingen av prestestillinger i Borg har høsten 2024 bidratt til å svekke oppfatningen av Dnk som en attraktiv arbeidsplass fordi det ble skapt usikkerhet om framtidige jobbmuligheter og for jobbsikkerheten i rDnk. Mediedekningen av disse to prosessene bidro også i negativ retning. Resultatmålet anses for 2024 ikke oppnådd.

Vurderinger

Borg bispedømmeråds «Plan for rekruttering» tydeliggjør mål, innsatsområder og tiltak. Planens mål 3 er «Kirken skal være en attraktiv arbeidsplass». De to innsatsområdene under det målet innebærer å implementere HR-strategi og ha en aktiv oppfølging av medarbeiderundersøkelsen.

Vi ser i 2024 at flere av tiltakene er iverksatt og blitt god rutine. Faste samtaler mellom personalavdelingen og prostene har befestet seg som et månedlig samhandlingsverktøy. En viktig arena for å gi lederstøtte, og fange opp der HR-tiltak av ulik karakter kan bidra positivt.

Gjennom VTV (Veien til vigsling) samhandler Borg bispedømme med øvrige bispedømmer i region Øst som består av Oslo, Hamar, Tunsberg og Borg bispedømmer. Samhandlingen bidrar til utvikling på HR-feltet.

På ABV-feltet (arbeidsveiledning) er vi i gang med samarbeid med 4 andre bispedømmer. Her er det felles løft om nettverksbygging mellom veilederne og felles faglig fokus for å heve kompetanse innen veiledningsfeltet. Et godt ABV-tilbud gir viktige bidrag til utvikling og trivsel i arbeidet.

For prestetjenesten gjennomførte vi i juni 2024 sommervikarkurs for 3. gang. Her blir våre prestevikarer gitt en introduksjon til tjenesten, de møter andre i et fellesskap, og blir kjent med Borg bispedømmeråd som mulig arbeidsgiver. I 2024 deltok 6 vikarer på kurset, hvor 2 av disse skulle være sommervikar i et annet bispedømme. Vikaroppdrag har vist seg å være ett av flere gode rekrutteringstiltak. Vi får en god anledning til å bli kjent, og noen av de som gjør vikartjenester på sommeren kan også bistå med tjenester andre tider av året.

I mai 2024 inviterte vi studenter som er i sluttfasen av teologistudiene, til en ettermiddag i Oslo med «mat og prat». Dette er et tiltak for å komme i kontakt og kunne formidle hva som kan være mulige stillinger å søke på i Borg når de avslutter sitt studie.

Veien videre:

- Fortsette med tiltak som bidrar til medarbeideres utvikling og trivsel.
- Kommunisere jobbmuligheter i Dnk, inkl. økt synlighet for stillingsannonser.
- Videreutvikle samarbeidet innen HR og HMS mellom de kirkelige arbeidsgiverne i Borg.

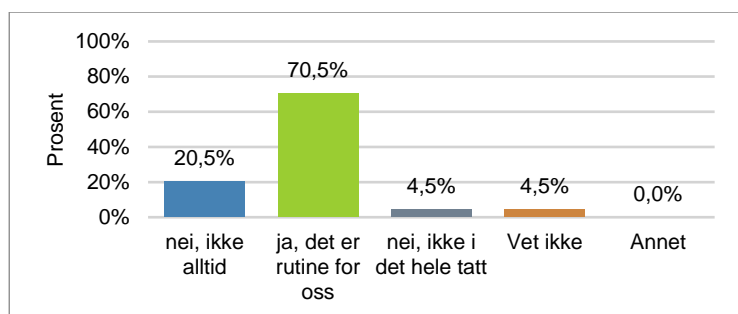
Resultatmål 3.3.4 Kirkens verktøy for digital samhandling utnyttet

Resultat

En gledelig utvikling er at hele 70 % av soknene i Borg har rutine for å publisere arrangementer på Skjer i kirken.no. Det er en utfordring at mange fellesråd bruker kommunenes IKT- plattform. Dette hindrer oss i å realisere gevinster for digital samhandling. Resultatmål ikke oppnådd.

Vurdering

Det er jobbet målbevisst med informasjon og oppfordringer rundt skjerikirken gjennom 2024. I rapportering for digitale medier for 2024 melder 70 % av menighetene at de har rutiner for å bruke Skjerikirken.

Bruker soknet www.skjerikirken.no for alle arrangementer i regi av soknet?

I 2023 ble «Kirka vår-samlet plan for virksomheten i soknet» lansert som er digitalt verktøy menighetene kunne ta i bruk for å se hele arbeidet under ett. Verktøyet består av tre deler: Automatisk innhentet informasjon fra SSB og andre kilder, menighetens egen beskrivelse av soknet, planer og satsinger og en aktivitetsplan der tiltak fra KUL-feltet blir importert fra Trosopplæringsverktøyet, mens andre aktiviteter må legges inn manuelt. 2024 har vist at det er et møysommelig arbeid å inspirere menighetene til å ta det i bruk. Dette beror blant annet på følgende faktorer:

- Mange har opplevd innlogging som vanskelig, og gir opp
- Ansvar for å komme i gang med bruken har ikke vært tydelig plassert lokalt
- Nytteverdien har ikke blitt opplevd som stor nok til å ta det i bruk
- At det er soknenivået som er utgangspunkt har for noen begrenset nytten; særlig der det er mye samarbeid på tvers.

Ved utgangen av 2024 er det 61 av 102 sokn som har vært inne og arbeidet i Kirka vår.

Høsten 2024 ble det besluttet at Kirka vår fra 2025 skal brukes til rapportering av arbeidet med Kirkelig undervisning og læring. Trosopplæringsverktøyet stenges ned. Det betyr at Kirka vår går fra å være et frivillig verktøy til å bli noe alle menigheter må bruke.

Det pågår et stort arbeid i digitaliseringsstyret i trossamfunnet Den norske kirke. Vi fortsetter arbeidet.

Veien videre

- Veilede menigheter i hvordan ta i bruk Kirka vår til rapportering KUL
- Arbeide med å overvinne innloggingstrøbbel i Kirka vår
- Arbeide for at menigheter tar i bruk Kirka vår også som et strategisk verktøy

Mer himmel på jord i 2024- kort oppsummert

Kirken åpner rom for tro

Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet

Drop in dåp: 40 barn, unge og voksne blitt døpt i drop-in-dåp i Borg.

[Over 30 døpt så langt i år på drop in dåp i Borg - Borg Biskop og Bispedømmeråd](#)

Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle

Mer humanisme og menneskeverd i tsjekkiske fengsler etter samarbeid med Dnk i

Borg. [Tsjekkisk besøk - Borg Biskop og Bispedømmeråd](#)

Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke

Allehelgen; lokalkirkene i Borg på plass ved 41 kjøpesentre, nærbutikker og

offentlige steder. [Allehelgen 2024 - Borg Biskop og Bispedømmeråd](#)

Kirken er der livet leves

Styrker kirken som kulturarena og forvalter kulturarv for alle generasjoner

Utvikling langs Borgleden. Eksempel pilegrimsovernatting ved Berg kirke.

[Pilegrimsstabburet ved Berg kirke - Borg Biskop og Bispedømmeråd](#)

Bidrar til å virkeliggjøre bærekraftsmålene- lokalt, nasjonalt og globalt

Flere menigheter med tilrettelagte tilbud for mennesker med nedsatt

funksjonsevne. [Årsrapport inkludering - Borg Biskop og Bispedømmeråd](#)

Samhandler med organisasjonslivet, andre tros og kirkesamfunn, offentlige, private og ideelle aktører

Borg biskop inviterer til samlinger for alle registrerte tros- og livssyn til 11 ulike

tros- og livssyn og kirkesamfunn har deltatt i arbeidet i 2024.

Kirken er mer for flere

Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt

Stort kirkelig arbeid på digitale medier, 40 % økning i rekkevidde.

[Stort digitalt nærvær i 2024 - Borg Biskop og Bispedømmeråd](#)

Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på

Oversatt samtaleopplegg Meningen med meg, oppstart grupper for ungdom.

[Meningen med meg i ressursbanken - Borg Biskop og Bispedømmeråd](#)

Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena

Fagdag sannhet og forsoning for alle ansatte. [Ressurser til samiske innslag i gudstjenesten -](#)

[Borg Biskop og Bispedømmeråd](#)

Kirken 2024 i tall

- ✓ 13 000 sjelesorgsamtaler
- ✓ 1600 konserter med 160 000 deltagere
- ✓ Digital kirke; stort og synlig arbeid
- ✓ 2000 dager med åpne kirker- 40 åpne kirker ved kriser
- ✓ Allehelgen- utdeling av lys på 41 kjøpesentre/stasjon/torg
  - ✓ 20 nye ungdomsdiakonale tiltak
    - ✓ 3120 døpte
    - ✓ 4160 konfirmanter
- ✓ 30 000 deltagere i barne- og ungdomsaktiviteter
  - ✓ 6 000 gudstjenester
  - ✓ 477 000 deltakere på gudstjenester
    - ✓ 790 vigslar
    - ✓ 4800 gravferder
- ✓ 56 sokn har familiemiddager jevnlig
  - ✓ 1800 voksne kormedlemmer
  - ✓ 4350 deltagere på babysang

DEN NORSKE KIRKE
Borg bispedømme